

Kate 05.05.2020 § 29
Kate 11.05.2020 § 31
Kh 18.5.2020 § 85
KV 1.6.2020 § 24, liite 5
Kate 8.9.2020 § 46 kate om
Kh 14.9.2020 § 139
KV 21.9.2020 § 37

VIHDIN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2050 PALAUTERAPORTTI - KAAVAEHDOTUS

Sisällys

Johdanto	2
Lausuntojen ja muistutuksien myötä tehdyt tarkennukset.....	3
Lausuntojen sisältö tiivistettynä, vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa	6
Caruna Oy	6
Fingrid Oyj.....	6
Karkkilan kaupunki	6
Kirkkonummen kunta	7
Lohjan ympäristöterveyspalvelut	8
Lopen kunta	9
Länsi-Uudenmaan museo	9
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos.....	10
Museovirasto	11
Uudenmaan ELY-keskus.....	12
Uudenmaan maakuntaliitto	16
Vihdin asukas - ja kylätoiminta ry (Viakas ry)	18
Vihdin Omakotiyhdistys ry.....	23
Vihdin lasten ja nuorten lautakunta	25
Vihdin kunnan vammaisneuvosto	25
Vihdin kunnan vanhusneuvosto	26
Vihdin kunnan ympäristölautakunta	26
Vihdin yrittäjät	27
Vihti-Seura ry	27
Väylä	28
Muistutukset teemoittain, vastineet ja muutokset kaavaratkaisuun.....	29
Virkistys	29
Luonto- ja kulttuuriarvot	34
Liikenne ja liikkuminen	36
Yhdyskuntarakenne	39
Infrastruktuuri	46
Kaavan ilmiäisy, osallistaminen ja strategisuus	47

Johdanto

Vihdin strateginen yleiskaava oli julkisesti nähtävillä 18.12.2019 – 16.01.2020 välisenä aikana. Muistutukset tuli toimittaa viimeistään 16.1.2020 Vihdin kunnan kirjaamoon. Muistutusten jättämiseen oli siten varattu aikaa 30 vuorokautta (MRA 19 §).

Kaavaehdotuksesta saatiin 25 mielipidettä, joissa oli yhteensä 31 allekirjoittajaa. Suurin osa muistutuksista annettiin sähköisessä muodossa ja vain muutama paperilla. Osallisille järjestettiin kaavan esittelytilaisuudet Kirkonkylän ja Nummelan kirjastoissa 7. ja 8.1.2020. Tilaisuuksissa saimme paljon suullista palautetta keskustelun muodossa. Palautetta annettiin myös otakantaa.fi -palvelun kautta. Lisäksi myös nähtävilläoloajan ulkopuolella saatua palautetta on huomioitu kaavaehdotusta laadittaessa. Yleiskaavan eri työvaiheista on kuulutettu kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä Vihdin Uutiset ja Luoteis-Uusimaa -lehdissä. Kaavamateriaali on virallisesti nähtävillä vain kunnanvirastolla (Asematie 30), missä materiaalia voitiin valvoa ja tarjota neuvontaa kaavaratkaisuun liittyen.

Kaavaehdotuksesta saatiin 21 lausuntoa seuraavilta tahoilta:

- Caruna Oyj
- Fingrid Oyj
- Karkkilan kaupunki
- Kirkkonummen kunta
- Lohjan ympäristöterveyspalvelut
- Lopen kunta
- Länsi-Uudenmaan museo
- Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos
- Museovirasto
- Uudenmaan ELY-keskus
- Uudenmaan maakuntaliitto
- Vihdin asukas - ja kylätoiminta ry (Viakas ry)
- Vihdin Omakotiyhdistys ry
- Vihdin lasten ja nuorten lautakunta
- Vihdin kunnan vammaisneuvosto
- Vihdin kunnan vanhusneuvosto
- Vihdin kunnan ympäristölautakunta
- Vihdin museo
- Vihdin yrittäjät ry
- Vihti-Seura ry
- Väylä

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelut käytiin 17.3.2020.

Kiitämme kaikkia lausuntojen antajia sekä muistutusten tekijöitä osallistumisesta strategisen yleiskaavan tekoon.

Lausuntojen ja muistutuksien myötä tehdyt tarkennukset

Alla on listattu lausuntojen ja muistutuksien myötä tehdyt tarkennukset kaavaratkaisuun. Saatujen lausuntojen myötä tarkennuksia tehtiin 42 kappaletta ja saatujen muistutuksien myötä tarkennuksia tehtiin 11 kappaletta.

Lausunnot:

1. Kartat 2 ja 3, sekä kartan 4 ja liitekartta 1. yhdistettiin kahdeksi kartaksi, mikä toteuttaa tavoitetta esitystavan selkeydestä ja ymmärrettävyydestä vähentämällä oikeusvaikutteisten karttojen määrää. Nykyisin oikeusvaikutteiset kartat ovat *Yhdyskuntarakenteen ohjaus (1/3)*, *Luonto- ja kulttuuriarvot sekä virkistys (2/3)*, *Kestävä liikenne ja yhdyskuntahuolto (3/3)*. Lisäksi Liitekartta 2., joka kuvaa tämän hetkisiä Vihdin asemakaavoitettuja alueita, siirretään osaksi selostuksen toteutusohjelmaa.
2. Poistetaan maininta Fortumista sivulta 95 paikkansapitämättömänä.
3. Voimajohdon yhteystarve merkitään yleispiirteisellä merkinnällä kaavakartalle 3/3.
4. Muokataan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen määräys ohjaamaan painokkaammin ylläpitämään ja säilyttämään alueiden vanhan arvokkaan rakennuskannan.
5. Kaikkiin kaavaehdotuskarttoihin lisätään pääkartassa olevat yleiset koko suunnittelualuetta koskevat määräykset, joissa määrätään huomioimaan paikallisesti arvokkaat kulttuurikohteet tarkemmassa maankäytön suunnittelussa.
6. Muutetaan selostukseen maakuntamuseon tilalle Länsi-Uudenmaan museo.
7. Lisäys: Uuden pelastusaseman sijainti Vihdin kirkonkylällä ratkaistaan tarkemmassa maankäytön suunnittelussa.
8. Konsultointivöhykkeet on lisätty karttaan 3/3 TUKES:n tietojen perusteella
9. Muinaisjäänös -kaavamerkinnän määräys korjataan viranomaislausunnon mukaisesti.
10. Selostuksessa huomioidaan arkeologisten kohteiden inventoinnin päivitystarve. Päivitys toteutetaan osayleiskaavoituksen tai asemakaavoituksen yhteydessä.
11. Yhdyskuntarakenteen kehityskäytävä -merkintää ja määräystä tarkennetaan Yhdyskuntarakenteen jäsentämistarve -merkintänä.
12. Yleiskaavassa osoitettujen elinkeinoalueiden määräyksiä tarkennetaan toteuttamisen ajoitusmääräyksellä maakuntakaavan työpaikka-alueiden reservialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaisesti.
13. Hiekan alueen merkintää muutetaan ”selvitettävän elinkeinotoiminnan laajennusalueeksi” ja tämän määräyksiin sisällytetään, ettei alueen toteuttamiseen voi ryhtyä ennen kuin liikenteelliset asiat on selvitetty.
14. Yleiskaavan määräyksiä täydennetään voimassa olevan maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä osoitetuilla vähittäiskaupan eri toimialojen merkitykseltään seudullisen koon alarajoilla sekä vähittäiskaupan enimmäismitoituksilla.
15. Hanko-Hyvinkää seisakevaraukset muutetaan määräykseltään tulevaisuudessa selvitettäviksi mahdollisiksi seisakkeiksi. Merkinnällä halutaan tuoda esiin kunnan kestävän liikenteen kehittämisen tahtotila.
16. Kaavaan lisätään kaikki maakuntakaavassa olevat suojelalueet sekä viheryhteystarpeet, sekä uusimpien selvitysten pohjalta esitetyt soidensuojelun täydennysehdotuksen mukaiset uudet alueet.

17. Yleiskaavaa täydennetään keskusta-alueiden osayleiskaavoituksen osalta.
18. Yleiskaavaa täydennetään yleiskaavan toteuttamishojelmalla.
19. Metsävyöhyke-merkinnän kaavamääräykseen lisätään seuraava: mikäli alueella harjoitetaan kiviainesten ottoa, on ottoalueet oton päätyttyä jälkihoidettava siten, että niitä voidaan käyttää metsätalousalueina.
20. Pääkartan määräystä päivitetään niin, että metsävyöhykettä koskeva tarkentava merkintä mainitaan toisella kaavakartalla.
21. Taustaraportti yhdistetään selostuksen kanssa ja siistitään pois päällekkäisyyksiä.
22. Täydennetään kaavaratkaisun peilausta alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen puuttuvilta osin.
23. Maaseudun yhdyskuntarakenteen merkintöjä ja kaavamääräyksiä tarkennetaan. Kyläalueita ei enää varata ainoastaan kyläasutukselle ja kylille määritellään ydinalueet.
24. Kaavamääräyksiä muutetaan kaupan osalta niin, että kaavaratkaisu noudattaa yksiselitteisesti tällä hetkellä voimassaolevaa maakuntakaavaa.
25. Päivitetään kaavamääräykseen merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön mitoitus Vihdin Huhmarissa 50 000 k-m².
26. Tuotanto- ja varastotoiminnan alue -merkinnän kaavamääräystä kehitetään siten, että on määräyksellä sallittu tuotannolliseen pääkäyttötarkoitukseen liittyvän myymälärakentamisen tulee olla merkitykseltään paikallista. Toiminta ei myöskään saa olla keskustahakuista kauppaa eikä synnyttää vähittäiskaupan suuryksikköön verrattavaa aluetta.
27. Keskustatoimintojen laajenemisalueen, taajaman laajenemisalueen ja toissijaisen taajaman laajenemisalueen määräyksiin lisätään ajoitusmääräys, jossa alueiden toteuttaminen kytketään radan ja aseman sitovaan toteutus päätökseen ja huomioidaan myös tilanne, jossa vain toinen Vihdin asemista toteutuu.
28. Kaavaratkaisuun lisätään yleismääräys: ”Tällä yleiskaavalla ei ohjata yksityiskohtaista asumisen sijoittumista.” Määräyksellä korostetaan kaavan strategista luonnetta ja selkeytetään kaavan merkitystä.
29. Kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä selkeytetään ja erotellaan joukkoliikenteen yhteystarpeet, kehitettävät yhteydet ja nykytilanteen mukainen toiminta.
30. Yleiskaavan selostukseen liitetään havainnollinen selvitys joukkoliikenteen nykytilanteesta reitteineen ja toteuttamisvastuineen sekä tulevaisuuden liikennetarpeista.
31. Yleiskaavakartalla esitetyt kävelyn ja pyöräilyn reitit muutetaan esittämään paikallisten ja seudullisten kehittämissuunnitelmien mukaista tavoiteverkostoa. Lisäksi reittien merkinnät jaotellaan oleviin ja suunniteltuihin sekä seudullisiin pääreitteihin ja kunnan sisäisiin yhteyksiin.
32. Eritasoliittymien rampeja osoittavat viivamerkinnot poistetaan. Seudulliset sekä paikalliset liikenneyhteydet muokataan osoittamaan yleiskaavakartalla vakiintuneilla yleiskaavoissa käytettäviä merkintöjä.
33. Valtatien 1 yli on osoitettu ekologinen yhteys, jonka tarkempi sijainti tulee määrittää alueen asemakaavoituksen yhteydessä yhteen sovittaen maakuntakaavan selvitykset sekä Uudenmaan ELY-keskuksen laatima riista-aitojen toimenpideselvitys valtatielle 1 välille Veikkola-Myllykylä. Maininta tästä lisätään määräykseen.
34. Degerbyn-Pikkalanjoen-Palojoen kulttuurimaisema on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Alue korjataan kaavakarttaan ja -määräyksiin.
35. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tullaan huomioimaan kulttuuriympäristön osalta aiemmin lausunnossa esitetyn mukaisesti.

36. Luonnonsuojelualuemerkintöjä täydennetään ja yhtenäistetään sekä voimassa olevan, että valmis-teilla olevan maakuntakaavan kanssa.
37. Kaavassa yleismääräystä melun huomioimisesta täydennetään ELY-keskuksen esityksen mukaisesti.
38. Päivitetyt pohjavesialueiden rajat korjataan kaavakartalle. Mainitun pykälän sisältö avataan mää-räykseen pykäläviittauksen sijaan.
39. Hulevesien hallinnan yleismääräystä tarkennetaan tavoitteellisemmaksi esitetyn mukaisesti.
40. Vesihuollon suunnitelmia täydennetään Etelä-Nummelan suunnitelmien osalta selostukseen.
41. Tieliikenteen väylien merkintöjä selkeytetään Väylän ehdottaman mukaisesti.
42. Asemapaikan nimi päivitetään vastaamaan ehdotettua Vihti-Nummelaa.

Muistutukset:

1. Salmen virkistyskohde -merkintä on nostettu esiin osayleiskaava-alueen merkinnän alta.
2. Konianvuorelle ja Rokokalliolle osoitetut merkinnät poistetaan. Lisäksi Moksien virkistysalueelle li-sättiin virkistyskohde -merkintä, jolla alueen kaavaratkaisua tarkennetaan virkistysalueen näkökulmas-ta.
3. Satamamerkintää siirretään.
4. Lisätään selostukseen mahdollisten kiinteiden muinaismuistojen olemassaolo ja niiden selvittämi-nen alueiden tarkemmassa suunnittelussa. Lisäksi lisätään kohta, jonka mukaan jos maata kaivetta-essa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan uusi kiinteä muinaisjäännös, tulee muinaismuistolain mukaisesti siitä ilmoittaa muinaistieteelliselle toimikunnalle.
5. Muinaisjäännösten karttamerkintää kasvatetaan, jotta merkinnät olisivat helpommin havaittavissa.
6. Hiekan tuotanto- ja varastotoiminnan laajennusalueen rajausta tarkennetaan niin, ettei se pääasial-lisesti asetu laajojen peltojen alueelle.
7. Kirjoitusasu Jokikunta-Vanjärvi muutetaan kaavadokumenteissa muotoon Jokikunta ja Vanjärvi.
8. Vanjärven kyläkuvausteksti korvataan ajankohtaisemmalla muistutuksen mukaisella tekstillä.
9. Kaavan ymmärrettävyyden lisäämiseksi laaditaan selostuksen alkuun sanasto, jossa keskeiset käsit-teet on avattu.
10. Moksien virkistysalueen merkinnän rajausta tarkennetaan.
11. Vaihdetään tekstiin Ojakkala Olkkalaksi mainitun kuvan kohdalla.

Lausuntojen sisältö tiivistettynä, vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

Caruna Oy

- *Kaava-alueella sijaitseva Caruna Oy:n suurjännitteinen jakeluverkko on merkitty kaavaan asianmukaisesti.*
- *Caruna Oy huomauttaa, että kaavaehdotusselostuksessa sivulla 95 mainitusta poiketen Fortumilla ei ole alueella suurjännitelinjoja. Sen sijaan Caruna Oy:n yleiskaava-alueelle suunnitteleman uuden 110 kV voimajohdon Kopula-Pyöli reitti voisi mahdollisuuksien mukaan noudatella nykyisen Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohdon johtokäytävää. Harkinnassa olevasta voimajohdosta ei ole tehty tarkempia suunnitelmia tai selvityksiä, joten johtovaraus tulisi merkitä kaavaan yleispiirteisellä merkinnällä voimajohdon yhteystarve, joka mahdollistaisi erilaiset suunnitteluratkaisut.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Poistetaan maininta Fortumista sivulta 95.
- Voimajohdon yhteystarve merkitään yleispiirteisellä merkinnällä kaavakartalle 3/3.

Fingrid Oyj

- *Strategisen tason maankäytön suunnittelussa voi ottaa myös kantaa energiahuollon verkostoihin, mikäli se nähdään tarpeelliseksi. Asia voi jäädä kuitenkin täysin kaavalaatijan harkintaan. Vihdin strategisessa yleiskaavassa voimajohdot näkyvät liitekartalla 1 "lainvoimaisista maakuntakaavoista siirtyvät merkinnät ja määräykset". Meillä ei ole huomattavaa kaavaehdotuksesta ja sen materiaalista. Fingrid Oyj:n voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Merkitään tiedoksi

Karkkilan kaupunki

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- *Karkkilan näkökulmasta Vihdin strategisen yleiskaavan merkittävin vaikutus syntyy kaavan liikenneverkosta ja jopa 20 000 asukkaan kasvuvisiosta. ESA-radon, Hanko-Hyvinkää radan, liityntäpysäköinnin, joukkoliikenteen ja kevyen liikenneverkon kehittäminen on hyvin huomioitu. Sen sijaan vt25:n ja vt2:n sujuvuuden lisäämistä ei ole tarkemmin selvitetty (kaavaselostus s. 47). Kaiken kaikkiaan strategisen yleiskaavan kasvuennusteen ja ESA-radon vaikutusta suunnittelualueen ja sen ympäryskuntien liikennemääriin ja kulkumuotojakumaan ei ole tehty. 30 000 asukkaan kunnalla sellainen tulisi olla yksi yleiskaavan perusselvitys. Lisäksi 10 000 - 20 000 uuden asukkaan kasvuta-*

voitteen aluetaloudelliset vaikutukset ympäryskuntiin on selvittämättä. Mistä nämä asukkaat tulevat?

- Maakuntakaavassa eli Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksessa on vt2 osoitettu välillä Nummela - Vihti valtakunnallisesti merkittäväksi kaksiajorataiseksi tieksi. Varaus ei ole mukana Vihdin strategisessa yleiskaavaehdotuksessa. Varaus on tärkeä myös Karkkilalle liikenteen sujuvuuden edistämiseksi pääkaupunkiseudun suuntaan ja tuleville ESA-radan asemien liityntäpysäköintialueille.
- Uusimaa-kaava 2050 - ehdotuksessa on myös vt2:n ja E18:tien väli vt25:ttä osoitettu kaksiajorataisena valtakunnallisesti merkittävänä ajoratana. Myös tällä välillä on merkitystä Karkkilan pendelöinnin ja kuljetuksiin perustuvan elinkeinoelämän kannalta. Karkkila toivoo, että Vihti tarkastaa strategisen yleiskaavaehdotuksen vt2:n ja vt25:n kaksiajorataistustavoitteiden näkökulmasta ja perustelee kaavaselostuksessa, jos/miksi päättyy Uusimaa-kaava 2050:stä poikkeavaan ratkaisuun liikenneverkon osalta. Lisäksi kaavan vaikutusten arviointia on syytä täydentää aluetaloudellisella tarkastelulla, jonka pohjalta ympäryskunnille tulisi vielä antaa mahdollisuus ottaa kantaa kaavan vaikutuksiin ennen sen hyväksymistä.
- Liikenteen sujuvuus Vihdin, Lohjan ja PKS:n suuntiin on Karkkilan muuttoliikkeelle ja yritystoiminnan sijoittumiselle eli koko kuntataloudelle tärkeää.

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Kaavaratkaisussa esitetty väestönkasvu perustuu pääasiallisesti Etelä-Nummelan uuteen raideliikenteenyhteyteen nojaavan alueen täysipainoiseen toteutumiseen. Alueelle toteutetaan monipuoliset kestävä liikenteen yhteydet. Alueen osayleiskaavan laatiminen on vireillä, jonka yhteydessä tarkemmat liikenneselvitykset tullaan tekemään riittävän kattavasti. Kaavan taloudellisia ulottuvuuksia on tarkasteltu FCG:n laatimassa Vihdin yhdyskuntarakenteen kehittämisen taloudellisuustarkastelussa, joka on luettavissa kaavan Internetsivuilla. Vihdin kaavoitus ei ota kantaa tarkemmin mistä mahdolliset uudet asukkaat kuntaan muuttavat, mutta pyrkii kaikin tarkoituksenmukaisin keinoin lisäämään kunnan houkuttavuutta asuinpaikkana. Tämä yhdistettynä raideliikenteen uuteen yhteyteen, voidaan asukasmäärän lisäys nähdä mahdollisena kunnan kehityskulkuna.
- Maakuntakaava 2050 on ehdotusvaiheessa ja tulee mahdollisesti oikeusvaikutteiseksi keväällä 2020. Tällä hetkellä edeltävä maakuntakaava on edelleen voimassa. Kaavan ratkaisut voidaan ottaa huomioon täysipainoisemmin strategisen yleiskaavan seuraavalla päivityskierroksella. Kaavaehdotus ei estä VT2 tai VT25 kehittämistä kaksiajorataisena valtakunnallisesti merkittävänä tienä.
- Jatkosuunnittelussa otetaan huomioon liikenteen sujuvuus.

Kirkkonummen kunta

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- Kaavaehdotuksen selostuksessa ei ole käsitelty ilmastomuutoksen hillintätoimenpiteitä eikä maankäytön vaikutuksia niihin, vaikka Helsingin seudun kuntien tulisi ottaa kantaa niihin juuri strategisen suunnittelun kautta.
- Kirkkonummen kunta esittää, että selostusta täydennetään katsauksella Vihdin kunnan asemasta Helsingin seudulla sekä strategisen yleiskaavan maankäytön vaikutuksista lähikuntiin.

- *Kaavaehdotuksen selostuksessa on luetteloja asumisen kaavavarannoista, suojelualueista ja muinaismuistokohteista. Lukijan näkökulmasta olisi huomattavasti miellyttävämpää, jos kohteet olisi havainnollistettu karttaesityksinä.*
- *Niin ikään taustatietojen päivittäminen vuoden 2019 tilanteen mukaiseksi saattaisi olla eduksi lopullisesti valmisteltavalle kaavahankkeelle ja näin tulevaisuuskehitystä vertailtaisiin vuoden 2020 tilanteeseen.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Keväällä 2018 Vihdin kunta liittyi kansainväliseen Kaupunginjohtajien ilmastopimukseen (Covenant of Mayors) ja sitoutui samalla laatimaan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (Sustainable Energy and Climate Action Plan, SECAP). Kunnanhallituksen hyväksymään (20.1.2020) SECAP toimintasuunnitelmaan on kirjattu niin ilmastomuutoksen sopeutumista kuin sen hillintää koskevat tavoitteet ja toimenpiteet. Valitettavasti toimenpidesuunnitelma valmistui kaavaratkaisun kannalta myöhäisessä vaiheessa, jolloin tämän tuloksia ei ole päästy hyödyntämään ehdotusvaiheessa. Kuitenkin tämä tullaan ottamaan huomioon seuraavalla kaavan päivityskierroksella täysipainoisemmin. Muutoin kaavan suhteutumista ilmastomuutokseen on arvioitu selostuksen vaikutustenarvioinnin osuudessa, jossa pohditaan myös hillintätoimenpiteitä. Lisäksi asiaa käsitellään muiden osuuksien yhteydessä, erityisesti koskien liikennettä ja työpaikka-alueita.
- Naapurikuntien ottaminen huomioon vaikutusten arvioinnissa on erinomainen tavoite, jota olisi toivottavaa toteuttaa kuntien yhteistyön lisääntyessä kaikkialla Helsingin seudulla. Tarkoituksena on pohtia vaikutuksia naapurikuntiin erityisesti osayleiskaavan teon yhteydessä, etenkin Etelä-Nummelan osalta, jonka kehittämisellä luultavasti olisi eniten vaikutusta naapurikuntiin. Etelä-Nummelan osayleiskaava on luonnosvaiheessa.
- Asumisen kaavavarannoista, suojelualueista ja muinaismuistokohteista pyritään laatimaan kattavat karttaesitykset selostukseen viimeistään seuraavalle päivityskierrokselle.
- Emme nähneet syytä suorittaa raskasta taustaraportin lukujen päivittämistä, sillä kaavasunnittelun kestäessä lähtötietojen lukujen päivittäminen olisi vienyt turhaan resursseja itse suunnittelutyöltä. Lähtötiedot on kerätty kaavasunnittelun lähtökohtien muodostamisen avuksi. Lähtötietoja päivitetään jälleen kaavan seuraavalla kaavan päivityskierroksella.

Lohjan ympäristöterveyspalvelut

- *Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi on esitetty erilaisia toimenpiteitä. Uusiutuvien ja keskitetyn energiahuollon mahdollisuuksia ei ole tarkemmin suunnitelmassa tarkasteltu. Kaavaehdotuksessa ei ole esitetty Vihtiin energiantuotannon varauksia. Kyliin, joihin tullaan laatimaan osayleiskaava, on hyvä suunnittelussa tarkastella tarkemmin eri energiamuotojen mahdollisuuksia.*
- *Kaavaselostuksessa on mainittu, että kyläkeskuksissa voitaisiin sallia rakennuspaikkojen vähimmäiskooksi pienempi koko kuin kyläalueiden ulkopuolelle. Tällainen ratkaisu edellyttää yleensä keskitettyä vesihuoltoa tai kiinteistökohtaista suunnittelua, koska Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten suojaetäisyysvaatimukset jätevesien käsittelylle eivät todennäköisesti tule muuten täyttymään.*
- *Hyvien liikenneyhteyksien ja niistä aiheutuvien haittojen ja eri toimintojen yhdistäminen on haasteellista. Erityisesti melu - ja ilmapäästöt voivat aiheuttaa haittaa rakennetun alueen tiivistyessä.*

Suunnittelulla pyritään ohjaamaan asukkaita siirtymään enemmän kevyen liikenteen käyttämiseen. Yleiskaavassa ohjataan jatkosuunnittelua, jossa näitäkin tavoitteita on tarkoitus toteuttaa. Kunnanhallituksen hyväksymään (20.1.2020) SECAP toimintasuunnitelmaan on kirjattu niin ilmastonmuutoksen sopeutumista kuin sen hillintää koskevat tavoitteet ja toimenpiteet.

- *Koska yleiskaavaa on tarkoitus tarkastella valtuustokausittain, pystytään paremmin reagoimaan muuttuviin tilanteisiin. Nyt suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on ollut Espoo -Salo-radon rakentuminen ja sen myötä lisääntynyt asukas - ja työpaikkamäärä. Tulevissa suunnitelmissa on syytä huomioida myös Vihdin naapurikuntien rajojen läheisyydessä oleva maankäyttö ja niiden mahdollisesti aiheuttamat tai niihin kohdistuvat vaikutukset.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Tarkemmat energiaratkaisut päätetään jatkosuunnittelussa.
- Mitoittavien kyläosayleiskaavojen lopullinen muoto ja tapa hallita hajarakentamista muodostuu jatkosuunnittelun myötä.
- Melu- ja ilmastopäästöt otetaan tarkemmin huomioon jatkosuunnittelussa.

Lopen kunta

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- *Lopen kunnalla ei ole lausuttavaa Vihdin strategisen yleiskaavan kaavaehdotuksesta.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Merkitään tiedoksi.

Länsi-Uudenmaan museo

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- *Museon aiemmin esittämät kommentit on huomioitu kaavaehdotuksessa ja kaavaehdotus on parantunut huomattavasti aiemmasta luonnosvaiheesta. Nyt valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt sekä lailla suojellut rakennuskohteet esitetään yleiskaavakartalla 3/4 yksilöityinä ja suunnittelumääräyksineen. Määräykset ovat hyvät ja ohjaavat. Suunnittelumääräyksissä voisi lisäksi mainita vielä erikseen alueiden vanhan arvokkaan rakennuskannan ja ohjata painokkaammin sen ylläpitoon ja säilyttämiseen. Kulttuuriympäristöön ja maisemaan liittyvät seikat kuten muun muassa alueiden ominais- ja erityispiirteiden huomiointi, maisemakuvan säilyminen ja täydennysrakentamisen sovittaminen ympäröivään maisemaan ja kyläkuvaan, mainitaan myös useissa yleiskaavakarttojen 1/4, 2/4 ja 4/4 merkinnöissä osana suunnittelumääräystekstejä. Museo pitää ratkaisua erittäin hyvänä ja tervetulleena. Muutokset maisemassa ja miljöössä vaikuttavat alueiden asuun.*

- *Samoin kaavakartan 1/4 määräys paikallisesti arvokkaan rakennuskannan ja kulttuuriympäristön huomioimisesta on erittäin hyvä ja kannatettava, etenkin kun koko kunnan kattava ajantasainen rakennusinventointi vielä puuttuu. Sama maininta voisi olla myös kulttuuriympäristöä koskevassa kartassa 3/4.*
- *Valtuustokausittain päivitettävä strateginen kaava mahdollistaa myös inventointien ja määräysten kehittämisen ja tarkentamisen kaavan seuraavilla päivityskierroksilla, muun muassa paikallisesti arvokkaan rakennuskannan inventointien päivittämisen ja täydentämisen ja lisäämisen kaavaan, kuten kaavaselostuksessa lupaillaan.*
- *Teknisenä huomiona mainittakoon, että maakuntamuseot on vuoden alusta korvattu alueellisilla vastuumuseoilla, Länsi-Uudellamaalla Länsi-Uudenmaan museo.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Muokataan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen määräys ohjaamaan painokkaammin ylläpitämään ja säilyttämään alueiden vanhan arvokkaan rakennuskannan.
- Kaikkiin kaavaehdotuskarttoihin lisätään pääkartassa olevat yleiset koko suunnittelualueita koskevat määräykset, joissa määrätään huomioimaan paikallisesti arvokkaat kulttuurikohteet tarkemmassa maankäytön suunnittelussa.
- Muutetaan selostukseen maakuntamuseon tilalle Länsi-Uudenmaan museo.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- *Vihdin kirkonkylän kaavoitustilanteen suhteen tulisi väestöpohjan mahdollisesti tulevaisuudessa kasvaessa varautua jo ennakoivasti esimerkiksi ensihoitoyksikön, pelastuslaitoksen kärkiyksikön ja lopulta 24/7 miehitetyn paloaseman sijoittamiseen alueelle esimerkiksi varaamalla mahdolliselle uudelle pelastusasemalle tontti.*
- *Yleiskaavan suunnitteluvaiheessa tulisi huomioida myös mahdollisten uusien ensihoitoyksiköiden tarve suunnittelualueella johtuen mahdollisesta väestönkasvusta yhteistyössä palvelun tilaajan ja tuottajan kanssa.*
- *Kunnan tulee osaltaan huolehtia alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Kunnan tulee ottaa sammutusveden hankinta huomioon vesihuoltolain mukaisessa vesihuollon kehittämissuunnitelmassa sekä hyväksyessään vesihuoltolaitokselle vesihuoltolaissa tarkoitetun toiminta-alueen*
- *Uusien asuin- ja muiden alueiden suhteen tulee kiinnittää huomiota tieverkon suunnitteluun. Ideaalitalanteessa alue on saavutettavissa kahdesta suunnasta, eikä täten ole riippuvainen vain yhdestä väylästä.*
- *Liityntäpysäköintien sijainti suhteessa mahdollisiin asemiin tai pysäkkeihin tulee huomioida siten, että niistä ei aiheudu vaaraa. Liityntäpysäköintialueilla/-rakennuksissa tulee huomioida tavallista suurempi sammutusvesimäärä.*

- *Sähköautojen määrä tulee vuosien saatossa kasvamaan huomattavasti. Viimeisimpien tutkimusten perusteella sähköautojen sammuttaminen vaatii huomattavasti suuremman sammutusvesimäärän kuin polttomoottorikäyttöinen ajoneuvo.*
- *Pelastuslaitos muistuttaa, että konsultointivöhykkeen läheisyydessä tapahtuvista kaavamuuksista tulee olla yhteydessä TUKESiin ja pelastuslaitokseen lausuntoa varten.*
- *Mahdollisten uusien kaava-alueiden ja väestökeskittymien suhteen tulee huomioida väestönhälyttimien kuuluvuus sekä mahdollinen lisästarve. Väestöhälyttimiä pyritään sijoittamaan julkisiin tai kaupungin omistamiin kiinteistöihin.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Uuden pelastusaseman sijainti Vihdin kirkonkylällä ratkaistaan tarkemmassa maankäytön suunnittelussa.
- Konsultointivöhykkeet on lisätty karttaan 3/3
- Muut lausutut asiat merkitään tiedoksi.

Museovirasto

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- Strategisen yleiskaavan kaavaehdotukseen on arkeologisen kulttuuriperinnön osalta tehty positiivisia muutoksia. Kaavan liitekarttaan 3/4 - Kulttuuriarvot, on sisällytetty kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet (lukuun ottamatta voimaan jääviä osayleiskaava-alueita).
- Kaavamääräyksessä tulee huomioida se, että nk. muut kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain suojaamia, mutta ne pyritään suojelemaan esim. kaavoituksen keinoin niiden historiallisen merkityksen vuoksi. Siksi myös niihin kohdistuvista toimenpiteistä tulisi pyytää lausunto. Kuten kaavamääräyksessä tuodaan esiin, vallitseva maankäyttö (peltoviljely, laiduntaminen ja metsätalous) on muinaisjäännösalueilla sallittua. Huomautettakoon kuitenkin, että mainitun äestuksen lisäksi myös muut koneelliset maanmuokkausmenetelmät ovat muinaisjäännösalueilla kiellettyjä.
- Kaavaselostuksessa on Taulukossa 6 esitetty Vihdin alueen muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet. Kartassa kohteita ei ole numeroitu eikä näin ollen myöskään taulukon kohteita. Kartan mittakaava ja sen kuvaamistapa huomioiden numerointia ei koeta Museoviraston puolesta välttämättömäksi. Kohteiden yksilöity tunnistaminen korostuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.
- Kaavaselostus tuo esiin, että inventointeja paikallisista arvokkaista kulttuurikohteista on Vihdin alueella tehty, mutta nämä inventoinnit eivät ole yhteismitallisia keskenään, koska niitä on tehty eri aikoina eri kriteerein. Selostuksessa mainitaan myös, että paikallisesti arvokkaista rakennus – ja *muista kulttuurikohteista laaditaan kokonaisvaltaisempi koko kunnan kattava inventointi yleiskaavan päivityskierroksella seuraavalla valtuustokaudella 2021- 2025. Todettakoon, että Vihdin kunnan alueella on tehty koko kunnan käsittävä arkeologinen inventointi vain vuonna 1966. Lisäksi on kuitenkin tehty esimerkiksi kaavoituksen ja rakentamisen yhteydessä useita inventointeja 2000-luvulla. Kaikki arkeologiset inventoinnitkaan eivät ole yhteismitallisia tai kaikki alueet yhtä kattavasti inventoitu, joten em. kulttuurikohteiden päivityksen tulisi kattaa myös arkeologinen kulttuuriperintö.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Muinaisjäännös kaavamerkinnän määräys korjataan lausunnon mukaisesti.
- Selostuksessa huomioidaan arkeologisten kohteiden inventoinnin päivitystarve. Päivitys toteutetaan osayleiskaavoituksen tai asemakaavoituksen yhteydessä.

Uudenmaan ELY-keskus

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- ELY-keskus katsoo, että myös keskusta-alueiden osayleiskaavoituksesta on syytä määrätä yleiskaavassa.
- ELY-keskus toteaa olevan tarpeen myös varsinaiselle yleiskaavan toteuttamishjelmalle, jossa kunta määrittelee mm. eri alueiden kehittämisen ajoitukset.
- Kaavaratkaisu on esitetty neljällä kaavakartalla sekä yhdellä liitekartalla, jossa on maakuntakaavasta siirtyviä määräyksiä. Karttojen runsas määrä voi aiheuttaa kaavan tulkinnessa epäselvyyksiä. Näin ollen on hyvä harkita yhdistettävän kaavakarttoja vähentäen niiden lukumäärää.
- ELY-keskus katsoo, että maakuntakaavasta siirtyvät määräykset on syytä esittää yleiskaavakartalla muiden merkintöjen tapaan.
- Maakuntakaavasta siirtyvien merkintöjen osalta ristiriitaa aiheuttaa esimerkiksi merkittäviä kiviainesarvoja sisältävän alueen suhde yleiskaavassa metsävyöhykkeeksi osoitettuihin alueisiin näiden sijaitessa joillakin alueilla päällekkäin. Tilanteen korjaamiseksi metsävyöhykkeen kaavamääräykseen on mahdollista lisätä, että mikäli alueella harjoitetaan kiviainesten ottoa, on ottoalueet oton päätyttyä jälkihoidettava siten, että niitä voidaan käyttää metsätalousalueina.
- Kaavakartalla 2 on esitetty laajat yhtenäiset metsäalueet, jonka merkintä tarkoittaa kaavamääräyksen mukaan pääkartan metsävyöhykkeen merkintää. Tällaisessa tapauksessa viittauksen on syytä olla molemminpuolinen, eli myös pääkartan määräyksessä on hyvä mainita metsävyöhykettä koskeva tarkentava merkintä toisella kaavakartalla.
- Kaavaselistusta on supistettu ja osa aineistosta on esitetty erillisessä taustaraportissa. MRA 17 §:n mukaan kaavaselistuksessa on esitettävä mm. selvitys alueen oloista sekä suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet. Kaavaselistus täydentää kaavakarttaa, ja selostuksesta tulee löytyä myös kaavatyön tavoitteet ja taustatiedot, johon esitettyä kaavaratkaisua voi peilata. Kaavaselistusta tulee täydentää MRA 17 §:n mukaiseksi. ELY-keskus katsoo, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on syytä tuoda taustaraportista osaksi kaavaselistusta.
- Kaavan taustaraportin mukaan Vihdin yleiskaavatyötä koskevat kaikki valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Vaikutusten arvioinnissa kaavaratkaisua ei kuitenkaan ole peilattu kaikkien alueidenkäyttötavoitteiden osalta, miten kaava tavoitteita toteuttaa. Esimerkiksi vaikutusten arvioinnissa ei käy ilmi, miten kaavaratkaisu edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön ja maiseman osalta. Kaavaratkaisun peilausta alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen on syytä täydentää puuttuvilta osin.
- ELY-keskus katsoo, että yleiskaavan kyläalueiden määrittelyä ja rajausta on syytä tarkastella uudelleen. Yleiskaavassa osoitetut kyläalueet ovat paikoin laajoja, ja nyt annetulla yleiskaavamääräyksellä ne varataan kyläasutukselle sekä sen tarvitsemille palvelu- ja työtiloille.
- ELY-keskus toistaa yleiskaavan valmisteluvaiheen lausunnossa toteamansa ja katsoo, että Vanjärven alue ei kytkeydy luontevasti osaksi Jokikunnan kylää etäisyyden, liikenneyhteyksien ja fyysisen ympäristön vuoksi.

- Yleiskaavan keskustatoimintojen laajenemisalueen määräyksessä on todettu, että uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitova toteuttamispäätös muuttaa keskustatoimintojen laajenemisalueella merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajan 10 000 kerrosneliömetriin. ELY-keskus toteaa, että maakuntakaavassa määritellään kaupan seudullisuuden rajat, ja yleiskaavalla ei ole mahdollista ohittaa maakuntakaavaa.
- Kaupallisten palvelujen alueen määräyksessä todetaan: "Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Asemakaavassa ei tule sallia päivittäistavaroiden myyntiä." Kaavamääräystä tulee täydentää siten, että maakuntakaavan ohjausvaikutus tulee otettua huomioon.
- Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön mitoitus on Vihdin Huhmarissa 50 000 km², tämän tulee näkyä kaavamääräyksessä.
- Myös elinkeinojen aluemerkinnoissa on määräyksellä sallittu tuotannolliseen pääkäyttötarkoitukseen liittyvä myymälärakentaminen. Maakuntakaavan ohjausvaikutus huomioon ottaen määräyksestä tulee käydä ilmi, että kyse on merkitykseltään paikallisesta kaupasta. Lisäksi kauppa ei saa olla keskustahakuista kauppaa eikä synnyttää vähittäiskaupan suuryksikköön verrattavaa aluetta.
- Vuoden 2050 15 % osuus väestöstä haja-asutusalueelle on verrattain paljon. ELY-keskus nostaa esiin, onko haja-asutusalueelle osoitetun väestönosan määrää pohdittu moniulotteisesti kaikista näkökulmista, esimerkiksi yhdyskuntatalouden ja erityisesti ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta. Ratkaisua tulee tarkastella myös sen valossa, mitä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleiskaavan sisältövaatimukset yhdyskuntarakenteen toimivuuden, taloudellisuuden ja ekologisen kestävyys huomioimisesta (MRL 39 §) edellyttävät.
- Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu yhdyskuntarakenteen kehityskäytävä Nummelan ja Vihdin kirkonkylän välille. Voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole osoitettu taajamien yhdistymistä, minkä vuoksi ELY-keskus katsoo, että nuoli on syytä poistaa kaavasta maakuntakaavan vastaisena.
- ELY-keskus katsoo, että keskustatoimintojen laajenemisalueen, taajaman laajenemisalueen ja toissijaisen taajaman laajenemisalueen määräykseen tulee lisätä ajoitusmääräys, jossa alueiden toteuttaminen kytketään radan ja aseman sitovaan toteutuspäätökseen. Ajoituksessa tulee huomioida myös tilanne, jossa vain toinen Vihdin asemista toteutuu.
- Vihdin kunta on 3.6.2019 hyväksynyt rakennusjärjestyksen, jossa sallitaan rakennuksen käyttötarkoituksen muutos yleiskaavan asumisen alueilla suoraan rakennusluvalla. ELY-keskus katsoo, että kunnan tulee antaa yleiskaavassa tarvittavat määräykset siitä, että edellä mainittua rakennusjärjestyksen määräystä ei voida soveltaa yleiskaavan alueella.
- Yleiskaavakartalla sekä sen selostuksessa on osoitettu useita erilaisia ja päällekkäisiä joukkoliikenneyhteyksiä ja niiden kehittämistarpeita. Yleiskaavamerkinnoissa ja -määräyksissä tulee selkeyttää ja erotella yhteystarpeet, kehitettävät joukkoliikenteen yhteydet ja nykytilanteen mukainen toiminta. Selostuksessa tulee kuvata, mihin selvitykseen kukin merkintä perustuu.
- Yleiskaavan selostukseen tulee liittää havainnollinen selvitys joukkoliikenteen nykytilanteesta reitteineen ja toteuttamisvastuineen sekä tulevaisuuden liikennetarpeista.
- Hanko-Hyvinkää -radalle on yleiskaavassa osoitettu paikallisliikenteen seisakevarauksia Nummelaan, Ojakkalaan ja Otalammelle. Selostuksessa ei ole kuvattu, mihin selvityksiin nämä perustuvat.
- Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty kävelyn ja pyöräilyn yhteystarpeet. Yleiskaavakartalla esitetyt reitit tulee esittää kehittämissuunnitelmassa osoitetuin periaattein ja jaotella reittien merkinnät seudullisiin pääreitteihin, sekä kunnan sisäisiin yhteyksiin. Kaavakartalla sekä kaavaselostuksessa tulee tarkentaa, minkälaisia ratkaisuja kullekin kävelyn ja pyöräilyn yhteydelle on suunniteltu. Samalla tulee arvioida, onko merkinnässä kyse osasta toteutettavaa pääreittien verkostoa, vai pelkästään yhteystarpeesta.

- Maanteiden pääväylät tulee esittää Väyläviraston lausunnon mukaisilla merkinnöillä ja määräyksillä. Nykyiset eritasoliittymien rampeja osoittavat viivamerkinnot valtatiellä 25 tulee poistaa. Seudulliset sekä paikalliset liikenneyhteydet tulee osoittaa yleiskaavakartalla vakiintuneilla yleiskaavoissa käytettävillä merkinnöillä.
- Valtatien 1 yli on yleiskaavassa osoitettu ekologinen yhteys. Tämän tarkempi sijainti tulee määrittää alueen asemakaavoituksen yhteydessä yhteen sovittaen maakuntakaavan selvitykset sekä Uudenmaan ELY-keskuksen laatima riista-aitojen toimenpideselvitys valtatielle 1 välille Veikkola-Myllykylä.
- Degerbyn-Pikkalanjoen-Palojoen kulttuurimaisema on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Se on syytä korjata kaavakarttaan ja -määräyksiin. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on syytä huomioida kulttuuriympäristön osalta aiemmin lausunnossa esitetyn mukaisesti.
- Luonnonsuojelualuemerkintöjä tulee täydentää ja yhtenäistää sekä voimassa olevan, että valmisteilla olevan maakuntakaavan kanssa. Lainvoimaisessa maakuntakaavassa on ainakin Arosuon ja Honnonviidan suojelumetsän kohteet, jotka puuttuvat nyt valmisteilla olevasta strategisesta yleiskaavasta. Valmisteilla olevassa maakuntakaavassa on lisäksi muun muassa vähintään maakunnallisesti arvokkaita soita, jotka tulee merkitä yleiskaavaan asianmukaisesti.
- Tervalammen kyläalue sivuaa Nuksion Natura-aluetta. Mahdollinen Natura-arvioinnin tarve tulee arvioida tarkemman yleiskaavoituksen yhteydessä.
- Kaavassa on yleismääräys melun huomioimisesta. ELY-keskus esittää täydentämään määräystä seuraavasti: "Tieliikenteen ja raideliikenteen sekä muiden merkittävien melulähteiden melu ja tärinävaikutukset tulee huomioida asemakaavoituksessa ja lupakäsittelyssä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota asuinalueiden, hoito- ja oppilaitosten tms. melulle tai tärinälle herkkien kohteiden melutasoihin ja sijoittumiseen melu- ja tärinälähteisiin nähden."
- Vihdin kunnan pohjavesialueiden rajauksiin on tullut muutoksia pohjavesialueiden rajausta ja luokitus -työn yhteydessä vuonna 2019. Päivitetyt pohjavesialueiden rajat tulee korjata kaavakartalle. Pohjavesialueen kaavamääräyksessä on virheellinen viittaus ympäristönsuojelulakiin. Pohjaveden piilaamiskielto on YSL (527/2014) 17 §:ssä. Koska lakipykälät voivat muuttua, on pykälän sisältö syytä avata määräykseen pykäläviittauksen sijaan.
- Yleiskaavakartan yleismääräyksissä on mainittu, että hulevesien hallintaan tulee kiinnittää huomiota tarkemmassa maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa. Määräystä tulee tarkentaa tavoitteellisemmaksi, esim. muotoon "Hulevesien luonnonmukaiseen hallintaan ja hyvään laatuun tulee kiinnittää huomiota tarkemmassa..." Lisäksi valuma-alueen määräykseen on syytä lisätä esim. seuraava lause: "Valuma-alueen toimenpiteisiin tulee kiinnittää huomiota, jotta edistetään pintavesien hyvää laatua kaava-alueella."
- Kaavassa on maininta, että vesihuollon kehittämissuunnitelma päivitetään lähivuosina. ELY-keskus painottaa, että kaavan tulee perustua ajantasaisiin vesihuollon suunnitelmiin.

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Yleiskaavaa täydennetään keskusta-alueiden osayleiskaavoituksen osalta.
- Yleiskaavaa täydennetään yleiskaavan toteuttamishajalla.
- Mikäli kaavaratkaisun koko sisältö yritettäisiin mahduttaa vain yhdelle kartalle, tulisi kartan tulkinasta haastavaa. Tämän vuoksi olemme päätyneet erillisiin karttoihin. Useamman kartan ratkaisu on menestyksekkäästi käytössä esimerkiksi Jyväskylän strategisessa yleiskaavassa. Yhdistämme kar-

tat 2 ja 3, sekä kartan 4 ja liitekartta 1., mikä toteuttaa tavoitetta esitystavan selkeydestä ja ymmärrettävyydestä vähentämällä oikeusvaikutteisten karttojen määrää.

- Kaavamääräykseen lisätään, että mikäli alueella harjoitetaan kiviainesten ottoa, on ottoalueet oton päätyttyä jälkihoidettava siten, että niitä voidaan käyttää metsätalousalueina.
- Pääkartan määräystä päivitetään niin, että metsävyöhykettä koskeva tarkentava merkintä mainitaan toisella kaavakartalla.
- Taustaraportti yhdistetään selostuksen kanssa ja siistitään pois päällekkäisyyksiä.
- Kaavaratkaisun peilausta alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen täydennetään puuttuvilta osin.
- Tervalammen kyläalue noudattaa suurpiirteisesti vireillä olevan osayleiskaavan rajausta. Muiden kyläalueiden rajausta tarkastellaan tapauskohtaisesti. Kaavamääräystä tarkennetaan, jolloin kyläalueet eivät nykyisen yksiselitteisesti varata kyläasutukselle, sekä kylille määritetään ydinalueet mikä tarkentaa kaavamääräystä edelleen.
- Vihdin kaavoitus näkee edelleen Jokikunnan ja Vanjärven alueiden yhteistä osayleiskaavoitettavaa aluetta tarpeellisena. Alue on yhtenäistä Vanjokilaakson kulttuurialuetta. Uusi kyläalueiden kaavamääräys selventää edelleen alueen kehityksen raameja.
- Yleiskaavan määräyksiä liittyen kauppaan päivitetään. Kyseessä oleva maininta seudullisen vähittäiskaupan suuryksiköiden 10 000 kerrosneliömetrin alarajasta on linjassa valmistelussa olevan maakuntakaavan kanssa. Kaavamääräyksiä muutetaan kaupan osalta niin, että kaavaratkaisu noudattaa yksiselitteisesti pian uudella maakuntakaavalla korvattavaa maakuntakaavaa.
- Kaupallisten palvelujen alueen kaavamääräystä tulee täydentää siten, että maakuntakaavan ohjausvaikutus tulee otettua huomioon. Kaavamääräyksiä muutetaan kaupan osalta niin, että kaavaratkaisu noudattaa yksiselitteisesti pian uudella maakuntakaavalla korvattavaa maakuntakaavaa.
- Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön mitoitus on Vihdin Huhmarissa 50 000 km², ja tämä tullaan päivittämään kaavamääräykseen.
- Elinkeinojen aluemerkinnoissa on määräyksellä sallittu tuotannolliseen pääkäyttötarkoitukseen liittyvä myymälärakentaminen, jota päivitetään niin, että kyse on merkitykseltään paikallisesta kaupasta, eikä tämä saa olla keskustahakuista kauppaa eikä synnyttää vähittäiskaupan suuryksikköön verrattavaa aluetta.
- Vuoden 2050 15 % osuus väestöstä haja-asutusalueella on se määrä väestöstä, joka väestöskenaarioiden mukaisesti jää jäljelle haja-asutusalueille, vaikka asutus tiivistyy taajamiin. Vuonna 2017 haja-asutusalueella asui 31 %. Väestön oletetaan vähenevän kokonaisuudessaan haja-asutusalueella.
- Yhdyskuntarakenteen kehityskäytävä -merkinnällä tiedostetaan Nummelan sekä kirkonkylän välillä olemassa oleva hajaantunut yhdyskuntarakenne ja pyritään mahdollistamaan sen jäsentäminen ja sen kehityksen hallittu ohjaaminen tulevaisuudessa. Tarkoitus ei ole niinkään hajauttaa yhdyskuntarakennetta enempää, vaan nivoa nykyinen jäsentymätön yhdyskuntarakenne osaksi kahden merkittävimmän taajaman verkostoa. Alue halutaan tuoda taajamien kestävä liikkuamisen ja palveluiden piiriin. Määräystä selkeytetään tämän tavoitteen pohjalta.
- Keskustatoimintojen laajenemisalueen, taajaman laajenemisalueen ja toissijaisen taajaman laajenemisalueen määräyksiin lisätään ajoitusmääräys, jossa alueiden toteuttaminen kytketään radan ja aseman sitovaan toteutuspäätökseen ja huomioidaan myös tilanne, jossa vain toinen Vihdin asemista toteutuu.
- Kaavaratkaisuun lisätään yleismääräys: ”Tällä yleiskaavalla ei ohjata yksityiskohtaista asumisen sijoittumista.” Määräyksellä korostetaan kaavan strategista luonnetta, sekä selkeytetään kaavan suhdetta kunnan rakennusjärjestykseen.

- Yleiskaavamerkinnöissä ja -määräyksissä selkeytetään ja erotellaan joukkoliikenteen yhteystarpeet, kehitettävät yhteydet ja nykytilanteen mukainen toiminta.
- Yleiskaavan selostukseen liitetään havainnollinen selvitys joukkoliikenteen nykytilanteesta reitteineen ja toteuttamisvastuineen sekä tulevaisuuden liikennetarpeista.
- Hanko-Hyvinkää seisakevaraukset muutetaan määräykseltään tulevaisuudessa selvitettäväksi mahdollisiksi seisakkeiksi. Merkinnällä halutaan tuoda esiin kunnan kestävän liikenteen kehittämisen tahtotila. Vihdin kunnalla on selkeä tahtotila kehittää Hanko-Hyvinkää -radan henkilöliikennettä, erityisesti tämän sähköistyessä.
- Yleiskaavakartalla esitetyt kävelyn ja pyöräilyn reitit muutetaan esittämään kehittämissuunnitelmassa osoitetuin periaattein ja jaotellaan reittien merkinnät seudullisiin pääreitteihin, sekä kunnan sisäisiin yhteyksiin. Kaavakartalla sekä kaavaselostuksessa tarkennetaan, minkälaisia ratkaisuja kullekin kävelyn ja pyöräilyn yhteydelle on suunniteltu.
- Nykyiset eritasoliittymien rampeja osoittavat viivamerkinnot valtatiellä 25 poistetaan. Seudulliset sekä paikalliset liikenneyhteydet muokataan osoittamaan yleiskaavakartalla vakiintuneilla yleiskaavoissa käytettäviä merkintöjä.
- Valtatien 1 yli on yleiskaavassa osoitettu ekologinen yhteys, jonka tarkempi sijainti tulee määrittää alueen asemakaavoituksen yhteydessä yhteen sovittaen maakuntakaavan selvitykset sekä Uudenmaan ELY-keskuksen laatima riista-aitojen toimenpideselvitys valtatielle 1 välille Veikkola-Myllykylä. Maininta lisätään määräykseen.
- Degerbyn-Pikkalanjoen-Palojoen kulttuurimaisema on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jonka alue korjataan kaavakarttaan ja -määräyksiin. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulaaan huomioimaan kulttuuriympäristön osalta aiemmin lausunnossa esitetyn mukaisesti.
- Luonnonsuojelualuemerkintöjä täydennetään ja yhtenäistetään sekä voimassa olevan, että valmis-teilla olevan maakuntakaavan kanssa.
- Mahdollinen Natura-arvioinnin tarve arvioidaan Tervalammen tarkemman yleiskaavoituksen yhteydessä.
- Kaavassa yleismääräystä melun huomioimisesta täydennetään ELY-keskuksen esityksen mukaisesti.
- Päivitetyt pohjavesialueiden rajat korjataan kaavakartalle. Mainitun pykälän sisältö avataan määräykseen pykäläviittauksen sijaan.
- Hulevesien hallinnan yleismääräystä tarkennetaan tavoitteellisemmaksi esitetyn mukaisesti.
- Näemme, että kehittämissuunnitelman ratkaisujen huomioon ottaminen seuraavan valtuustokauden mukana tuoman päivityskierroksen kautta on riittävä tapa linkittää kaava ajantasaisiin vesihuollon suunnitelmiin. Selostuksen vaikutusten arvioinnit osuuteen on kuitenkin tarkennettu vesihuollon suunnitelmia Etelä-Nummelan osalta, mihin merkittävin osa suunnitellusta väestönkasvusta on tarkoitus sijoittua. Etelä-Nummelan osalta vesihuollon suunnitelmat ovat riittävät ja tarkentuvat edelleen syksyllä tehtävän suunnitelmien päivityksen myötä.

Uudenmaan maakuntaliitto

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- *Yleiskaavan esitystavan tulee olla selkeä ja ymmärrettävä. Vihdin oikeusvaikutteisesta yleiskaavasta tulee esittää yksi kaavakartta määräyksineen. Oikeusvaikutuksettomat liitekartat voivat tukea kaavaratkaisua.*

- *Vihdin strategisen yleiskaavan ehdotuksessa esitetty maankäytön tehostaminen Nummelan ja Vihdin kirkonkylän välillä hajauttaa Vihdin yhdyskuntarakennetta ja lisää liikkumistarvetta. Yhdyskuntarakenteen hajauttamisen sijaan tulee Vihdin kirkonkylän aluekeskusta kehittää toiminnoiltaan monipuolisena keskusta-alueena, joka samalla tukee kestävästä liikkumista ja alueen väestön palvelutarpeita.*
- *Yleiskaavassa osoitettujen elinkeinoalueiden määräyksiä tulee tarkentaa toteuttamisen ajoitusmääräyksellä maakuntakaavan työpaikka-alueiden reservialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaisesti.*
- *Valtatiehen 25 tukeutuvan Hiekan tuotannon ja varastotoiminnan laajennusalueen osoittaminen Vihdin strategisessa yleiskaavassa vaatii yleiskaavan yhteydessä toteutettavia selvityksiä, joissa mm. tulee selvittää alueen liittymismahdollisuudet runkoverkkoasetuksella osoitettuun I-luokanpääväylään. Lisäksi pitää mm. osoittaa, että maakuntakaavan valkoisella alueella oleva toiminta on paikallista.*
- *Yleiskaavan määräyksiä tulee täydentää maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä osoitetuilla vähittäiskaupan eri toimialojen merkitykseltään seudullisen koon alarajoilla sekä vähittäiskaupan enimmäismitoituksilla.*
- *Hanko-Hyvinkää -radan seisakevaraukset tulee poistaa, sillä alueen väestön määrä tai sen ennustettu kasvu yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä eivät tue radan avaamista henkilöliikenteelle. Kaava-aineisto ei anna perusteluja seisakevarauksien osoittamiseen kaavassa.*
- *Vihdin strategisessa yleiskaavassa tulee huomioida kaikki maakuntakaavassa olevat suojelualueet sekä viheryhteystarpeet. Yleiskaavassa tulee huomioida myös uusimpien selvitysten pohjalta esitetyt soidensuojelun täydennysehdotuksen mukaiset uudet alueet.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Mikäli kaavaratkaisun koko sisältö yritettäisiin mahduttaa yhdelle kartalle, tulisi kartan tulkinnasta haastavaa. Tämän vuoksi olemme päätyneet erillisiin karttoihin. Useamman kartan ratkaisu on menestyksekkäästi käytössä esimerkiksi Jyväskylän strategisessa yleiskaavassa. Yhdistämme kartat 2 ja 3, sekä kartan 4 ja liitekartta 1., mikä toteuttaa tavoitetta esitystavan selkeydestä ja ymmärrettävyydestä vähentämällä oikeusvaikutteisten karttojen määrää.
- Yhdyskuntarakenteen kehityskäytävä -merkinnällä tiedostetaan Nummelan sekä kirkonkylän välillä olemassa oleva hajaantunut yhdyskuntarakenne ja pyritään mahdollistamaan sen jäsentäminen ja sen kehityksen hallittu ohjaaminen tulevaisuudessa. Tarkoitus ei ole niinkään hajauttaa yhdyskuntarakennetta enempää, vaan nivoa nykyinen jäsentymätön yhdyskuntarakenne osaksi kahden merkittävimmän taajaman verkostoa. Alue halutaan tuoda taajamien kestävästä liikkumisesta ja palveluiden piiriin. Merkintää ja määräystä tarkennetaan tämän tavoitteen pohjalta.
- Yleiskaavassa osoitettujen elinkeinoalueiden määräyksiä tarkennetaan toteuttamisen ajoitusmääräyksellä maakuntakaavan työpaikka-alueiden reservialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaisesti.
- Hiekan alueen merkintää muutetaan "selvitettävän elinkeinotoiminnan laajennusalueeksi" ja tämän määräyksiin sisällytetään, ettei alueen toteuttamiseen voi ryhtyä ennen kuin liikenteelliset asiat on selvitetty.

- Yleiskaavan määräyksiä täydennetään maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä osoitetuilla vähittäiskaupan eri toimialojen merkitykseltään seudullisen koon alarajoilla sekä vähittäiskaupan enimmäismitoituksilla.
- Hanko-Hyvinkää seisakevaraukset muutetaan määräykseltään tulevaisuudessa selvitettäviksi mahdollisiksi seisakkeiksi. Merkinnällä halutaan tuoda esiin kunnan kestävän liikenteen kehittämisen tahtotila. Vihdin kunnalla on selkeä tahtotila kehittää Hanko-Hyvinkää -radan henkilöliikennettä, erityisesti tämän sähköistyessä.
- Kaavaan lisätään kaikki maakuntakaavassa olevat suojelualueet sekä viheryhteystarpeet, sekä uusimpien selvitysten pohjalta esitetyt soidensuojelun täydennysehdotuksen mukaiset uudet alueet.

Vihdin asukas - ja kylätoiminta ry (Viakas ry)

- *Vihdin strategisen yleiskaavan yleisilme on Viakas ry:n mielestä liian taajamakeskeinen, erityisesti Nummelan kehittämistä ylikorostava ja rakennettu liiaksi Tunnin juna -hankkeen toteutumisen vaaraan.*
- *Ennusteiden mukainen väestökehitys ei mahdollista Vihdin taajamien voimakasta kehittämistä. Tilastokeskuksen väestöennustetta on käytetty kaavoitustyön pohjana ja sen mukaan Vihdin asukasluku on 30 822 vuonna 2040. Verrattain tuoreen, Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDIn tekemän Vihdin väestöennusteen mukaan asukasluku on 29 700 henkilöä vuonna 2040.*
- *Kehittämissuunnitelman skenaarioista (s.55) puuttuu Tasapuolinen yhdyskuntakehitys, jossa myös kylien kehittäminen on tärkeällä sijalla, vaikka kasvun painopiste onkin taajamissa.*
- *VISYn päälinjat perustellaan pitkälti FCG:n konsulttitoimiston tekemän yhdyskuntatalouden taloudellisuusraportin pohjalta. Kyseisen raportin lähtötiedoissa on kuitenkin jo niin perustavaa laatua olevia epävarmuustekijöitä ja virheellisiä lähtöolettamuksia, että raporttia ei voine kovinkaan pitkälle käyttää tulevien päätösten perusteena. Näitä ovat:*
 - 1) *Suunnitelman riippuvuus ESA-ratayhteyden toteutumisesta on riski ja uhkana on Turunväylän ruuhkautuminen.*
 - 2) *Alueiden sisäisten teknisen huollon verkostojen sekä asuntojen rakentamiskustannuksissa ei ole erikseen tarkasteltu rakentamiskelpoiseksi saattamisen eli esirakentamisen kustannuksia. Kallioisten ja pehmeiden alueiden lisäksi rakentamiskelpoiseksi saattaminen aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia paineellisen pohjaveden alueilla.*
 - 3) *FCG:n skenaarioiden infrakustannuksista puuttuvat rautatieaseman toteutuksesta syntyvät menot, jotka voivat olla merkittäviä.*
 - 4) *Vakavin virheellinen lähtöolettamus on rakennusoikeuden luovutuksesta saatavien tulojen rankka yliarvostus. Arvioinnissa on käytetty lähes kaksinkertaisia kerrosneliöhintoja verrattuna esimerkiksi v 2019 toteutuneisiin kauppoihin kunnan myynneissä.*
- *Taustaraportin sivuilla 101-102 esitetään ristiriitaisia ajatuksia kestävän yhteiskuntarakenteen luomiseksi.*
- *Tunnetusti autotekniikka on nopeaan tahtiin kehitymässä vähäpäästöisempään suuntaan, joten nykyisen autokannan CO2-päästäihin vetoaminen asutuksen tiivistämisen perusteluna on tarkoitus-hakuista. Myös autoliikenteen melua moititaan (Toimenpideohjelma s.107), mutta sähköautojen yleistyessä tilanne on paranemassa niiltäkin osin. Vuonna 2050 tilanne on aivan toinen kuin Toimenpideohjelmassa kuvattu.*
- *Olisi ollut toivottavaa, että kyläkohtaista asiantuntemusta olisi hyödynnetty enemmän, jotta kylien omaleimaisuudet, vahvuudet ja tulevaisuuden mahdollisuudet olisi saatu paremmin esiin.*

- Uudisrakentamisen rajoittaminen nimettyihin "kasvukyliin" (=Tervalampi, Haimoo, Vihtijärvi, Olkka-la sekä Jokikunta?) merkitsee kuitenkin sitä, että Vihti jättää tietoisesti käyttämättä mahdollisuuksiaan houkutella uusia asukkaita, jotka hakevat "luonnonläheistä asumista maaseutumaisessa ympäristössä", kuitenkin lähellä pääkaupunkia. Kaikki Vihdin kylät on syytä säilyttää elinvoimaisina ja luonteeltaan maaseutumaisina jo siitäkin syystä, että maaseutuelinkeinot vaativat joka tapauksessa infrastruktuurin ylläpitämistä. Tiivis rakentaminen "kyläkeskustoihin" ei kaikkien mielestä merkitse luonnonläheistä asumista, joten muitakin vaihtoehtoja maltilliselle ja maisemaan soveltuvalla rakentamisella on syytä olla tarjolla.
- Kylien elinvoimaisuuden kehittämiseksi on löydettävä ratkaisuja, joilla myös kylät pääsevät käyttämään kehittyvän tietoliikenneteknologian mahdollistamia palveluja
- Taustaraportissa (s.109) esitetään "Hajarakentaminen sallitaan myös muualle kuin kyläkeskuksiin" mutta todetaan myös (s.111) "Vaihtoehtotarkastelussa päädyttiin taajamia painottavaan malliin, sillä maaseutumainen vaihtoehto olisi kunnallistekniikan verkostojen kustannusten ja palvelujen järjestämisen kannalta ollut kallis ratkaisu ja epäedullinen kehityskulku". Väite toistuu myös Kehittämissuunnitelmassa (s.81): "Suunnittelematon hajarakentaminen tuottaa yhdyskuntasuunnittelun kannalta haasteita, esimerkkinä mainittakoon uuden infrastruktuurin rakentamisen ja olemassa olevaan verkostoon yhdistämisen kulut, pitkät ja monimutkaiset koulukuljetukset, muu liikenteen liisääntyminen (mm. yksityisautoilu, jätessäiliöitä tyhjentävät rekat), vesistöjen ja muun luonnonympäristön käyttöpaine ja siitä aiheutuvat kasvavat pilaantumiskorkeudet." Millaiseen skenaarioon tämä perustuu? Kunnallistekniikan verkostojahan ei tänä päivänä maaseutukylissä juuri ole ja kunnalliset palvelut rajoittuvat lähinnä koulukyyteihin ja vanhusten palveluihin.
- Kehittämissuunnitelmassa (s.20) asetetaan taajama -asteen tavoitteeksi 85% vuonna 2050. Olisi parempi asettaa tavoitteeksi vain MAHDOLLISTAA tuo taajama-aste kaavoituksen keinoin. Muita keinoja asutuksen ohjailemiseksi ei tule käyttää.
- Vihdin taajamarakenteen hajautumiskehityksen turmiollisuudesta varoitellaan moneen kertaan, mutta silti VISY mahdollistaa aivan uuden "kaupunginosan" putkahtamisen Nummelan eteläosaan ennestään rakentamattomalle alueelle, Höytiönnummen rautatieaseman ympärille. Nummelaa hajautetaan yhä laajemmalle etelän lisäksi myös itään, koska Ojakkalan oletetaan sulautuvan Nummelaan (Kehittämissuunnitelma s.17).
- Kehittämissuunnitelman s. 20 kaaviosta 1 % väestönkasvulla nähdään, että pienemmistä taajamista halutaan kasvattaa erityisesti Otalampea, asukasluvultaan jopa enemmän (lisäys vuoteen 2050 mennessä 800 asukasta) kuin kirkonkylän taajamaa (lisäys vuoteen 2050 mennessä 500 asukasta), vaikka Otalampi ei valmisteilla olemassa Uusimaa 2050 -kaavassa saa kylää kummempaa merkintää.
- VISY:ssä on useita ristiriitaisuuksia Uudenmaan maakuntakaavoihin nähden. Ristiriitaisuuksia Uusimaa 2050 -kaavaan nähden ovat esimerkiksi: - Otalammen ja Ojakkalan voimakas kasvattaminen, - Nummelan alueellinen paisuminen, - Yhtenäiseksi, ekologisen verkoston kannalta merkittäväksi metsätalousvaltaiseksi alueeksi osoitetaan maakuntakaavassa vain Vihtijärven pohjoinen metsä-alue. Sallitut toiminnot selostetaan myös selkeästi merkinnän kuvauksessa ja suunnittelumääräyksessä.
- Olemassa olevia YKR-taajamia ei juurikaan ole VISY:ssä noteerattu, vaikka muissa yhteyksissä puhutaan sisäsyntyisistä vahvuustekijöistä. Nähdäksemme olemassa oleva tiivis asutus on sisäsyntyinen vahvuustekijä palveluiden järjestämiselle.
- Koska kaavasta tullaan vahvistamaan vain kaavakartta ja kaavamääräykset, on erityisen tärkeää, että niihin ei sisälly kylien kehittämistä vaikeuttavia määräyksiä.

- Tiivistyvän taajaman alueiksi on nyt määritelty alueita, joita kunnan päättävissä elimissä ei ole hyväksytty taajamatoimintojen alueiksi. Tämän voi tarkistaa ehdotuksen Liitekartasta no 2, jossa on kunnan hyväksymät asemakaavoitettujen alueiden rajat. Alueen pitäisi ensin ylipäänsä olla taajama, että sitä voitaisiin ruveta tiivistämään.
- Jopa yleiskaavakartan 2/4 (Luontoarvot ja virkistys) "Merkinnät ja määräykset"- osiossa on virheellisesti esitetty, että pohjakarttamerkinnoissa vaaleanruskea alue kuvaisi olemassa olevaa taajamarakennetta.
- Joukkoliikenteen käyttöön kehitettävän Hanko-Hyvinkää -radan paikalliseisakemerkintä Otalamella, Ojakalassa ja Nummelassa ei ilmeisesti perustu minkäänlaisiin selvityksiin ja vaikuttaa utopistiselta.
- Metsävyöhyke. Määräyksissä on mm. mainittu, että "Metsäalueiden pirstoutumista tulee välttää." Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT) alunperin johdetun perusteen mukaan tämä lause tulee korvata lauseella "Ilman erityisiä perusteita yhtenäisiä metsäalueita ei tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön." Pirstomisella ei näin ollen voida tarkoittaa esimerkiksi yksittäistä rakennushanketta. Vihdin strategiaan on kirjattu, että puramme lainsäädännön tason ylittävää sääntelyä kuntakohtaisissa määräyksissä. Kuitenkin metsää koskevat kaavamääräykset ovat huomattavasti rajoittavampia kuin maakuntakaavassa. Sama on tilanne "Laaja yhtenäinen peltoalue" -merkinnän määräyksen kohdalla. Monitulkintainen "alueen pirstoutumisen välttäminen" tulee korvata valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT) johdetulla taajamatoimintojen käyttöön ottamisen kieltämisellä. Tällöin ei hajarakentamista vaikeuteta itse tehdyllä sääntelyllä.
- FCG:llä teetetyn selvityksen perusteella nähdään, että laaja yhtenäinen ja myös maisemallisesti kaunis peltoalue sijaitsee Nummelassa, Enäjärven länsiluoteisrannalla, lähes järven koko pituudelta. Alueella sijaitsee myös maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö mk-2 eli Enäjärven kulttuuri- maisema. Kokonaisuudessaan tämä näkymä, joka valtatie 2 ajaville avautuu "rahamäntyineen" upeana maisemallisena käyntikorttina Vihtiin, tulisi säilyttää eikä aluetta tulisi ottaa taajamatoimintojen käyttöön. Paineellinen pohjavesi ja maapohjan huono rakennettavuus sekä Uusimaa 2050 -kaavan merkinnät puhuvat myös säilyttämisen puolesta.
- Virkistysrantavyöhyke. Merkintää käytettäessä on syytä varmistua, että ranta-alue todella voidaan osoittaa yleisesti kuntalaisten yhteiseen virkistyskäyttöön. Mikäli merkintä ulotetaan yksityismaille asemakaavoitetun alueen ulkopuolella, on hyvän hallinnon mukaista sopia asiasta etukäteen maanomistajan kanssa ennen kuin mitään merkintöjä tehdään. Ylipäänsä, ennen kuin kuntalaisia ryhdytään osallistamaan yksityisomistuksessa olevien kiinteistöjen käyttöön ja kehittämiseen, on maanomistajan kanssa sovittava asiasta.

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Strategisessa yleiskaavassa painottuvat taajama-alueiden kehittäminen ja ESA-rata tarkoituksen mukaisesti, koska kaavoitus keskittyy luonnollisesti paikkoihin, joissa on painetta suunnittelulle. Yleiskaavan tehtävä on yleispiirteinen yhdyskunnan eri toimintojen, kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sijoittaminen ja yhteensovittaminen. Lisäksi yleiskaavan yksi tärkeistä tehtävistä on ohjata asemakaavoja, joita laaditaan pääsääntöisesti taajama-alueille. Juna-aseman tulo Etelä-Nummelaan on merkittävä seikka ja vetotekijä, jonka vaikutuksesta Vihdin väestön määrä voi kasvaa 1,5 kertaiseksi. Alueen asukkaiden osuus olisi noin 30 % koko Vihdin väestöstä. Tämän luokan kasvua ei voi tapahtua ilman vahvaa panostusta suunnitteluun. Junan ja halukkaiden muuttajien tuloon on varauduttava ja toisaalta täytyy osoittaa riittävä asukas pohja alueelle, jotta asema Vihtiin

ylipäättään rakentuu. Näin suuren väestönkasvun, tai merkittävän osan siitä, sijoittuminen kyliin ei ole realistista, sillä tällöin kylistä tulisi käytännössä muodostaa asemakaavoitettuja taajamia. Jos rata ei toteudu, kaavaa tutkitaan tältä osin uudestaan sen päivityskierroksella. Lisäksi Vihdin kunta on sitoutunut MAL-sopimukseen, jossa Etelä-Nummellan alue on määritetty ensisijaiseksi yhdyskuntarakenteen kehitysalueeksi. Tämä ratkaisu on myös maakuntakaavan mukainen.

- Tilastokeskuksen väestöennusteet ennustavat tulevaa väestönkehitystä aikaisempien väestötilastojen pohjalta syntyvyys- kuolevuus ja muuttokerojen avulla. Ennusteissa ei ole otettu huomioon maankäytön kehittämisen kautta mahdollistettavaa väestönkasvua, esimerkiksi juna-aseman tuomaa vaikutusta. MDI:n väestöennusteet eivät eroa tässä suhteessa tilastokeskuksen ennusteista. Kunta voi pyrkiä vaikuttamaan väestönkehitykseensä mm. kehittämällä alueita maankäytön kautta. Tilastokeskuksen laskelmia on kuitenkin käytetty kaavassa tehtyjen väestölaskelmien pohjalla ennustamassa väestön määrää siinä tilanteessa, jossa alueiden vetovoima pysyy nykyisellään.
- Yhdyskuntataloudelliset skenaariot ovat työssä taustalla käytetty menetelmä tutkia tarkoituksella mahdollisimman erilaisten ja hypoteettisten linjausten vaikutuksia, jotta nähtäisiin mitä mahdollisia lopputulemia ylipäättään voi olla. Mitään näistä skenaarioista ei ole suoraan valittu strategisen kaavan ratkaisuksi vaan kaavan visio on jotakin näiden väliltä. Yhdyskuntataloudellisia skenaarioita ei ole käytetty pääasiallisena perusteluna tehdyille ratkaisuille, vaan vain yhtenä perusteluna esimerkiksi ilmastollisten ja seutusuunnittelullisten syiden rinnalla.
- Yksi tutkituista taloudellisista skenaarioista (hajautuva kehitys) on sellainen, jossa junarata ei vaikuta kehitykseen. Muidenkin skenaarioiden kohdalla mainitaan, että epävarmuutta rataa kohtaan on. Jos rata ei toteudu, eivät kaavan väestöennusteet sellaisenaan tule myöskään toteutumaan. Yleiskaavalla nimenomaan mahdollistetaan kasvun tapahtuminen, mutta sitä voidaan toteuttaa tarpeen mukaan vähemmän. Kaavaratkaisussa on pohdittu vaikutusten arvioinnin yhteydessä riippuvuutta merkittävistä investoinneista ja etenkin ESA-radon toteutumisesta. Lisäksi useat merkinnät, kuten keskustatoimintojen- ja taajaman laajentumisalueiden kaavamääräykset edellyttävät sitovaa raide liikenteen yhteyden toteuttamispäätöstä, jotta alueita voidaan kehittää laajamittaisesti.
- Taloudellisuustarkastelussa on otettu kantaa maaperäolosuhteiden vaikutuksesta rakennuskustannuksiin ja osoitettu rakennuskertoimet eri maaperämuodoille raportin sivulla 13 (raportti on luetavissa Vihdin strategisen yleiskaavan nettisivulla). Raportissa todetaan myös skenaarioissa esitettyjen aluevarausten maaperäolosuhteiden olevan kohtuulliset ja niiden rakentamisvolyymin sijoittumisesta alueille, joilla kustannuskertoimet ovat keskiarvoa pienemmät ja maaperän rakennettavuus on hyvä. Todetaan myös, että paikallisesti maaperäolosuhteet voivat kuitenkin vaihdella suuresti. Tästä syystä tarkempia kustannuksia tuleekin tutkia tarkemman suunnittelun yhteydessä.
- Rautatieaseman toteutuksen kustannuksien jakauma ei ole vielä selvillä. Toteutus ei kuitenkaan oletettavasti tule kunnan täysimääräisesti maksettavaksi. Raideinvestointi voidaan kuitenkin nähdä hyvänä investointina kunnan tulevaisuutta varten erityisesti tarkasteltaessa asiaa vuosikymmenien aikajänteellä, mikä on tarkoituksenmukainen aikahorisontti aluekehityshankkeiden osalta.
- Rakennusoikeuden luovutuksesta saatavat tulot voivat olla korkeampia juna-aseman asuntojen hintaa korottavasta vaikutuksesta ja asuntojen hinnannoususta Helsingin seudulla.
- Sivulla 101-102 mainittu ristiriitaisuus johtuu luultavasti käytetyistä termeistä. Periurbaaneilla alueille tarkoitetaan kaupunkiseutujen välialueita ja kaupunkien läheistä harvaan asuttua aluetta ts. maaseutua. Maaseudun paikalliskeskuksilla tarkoitetaan kaupunkimaisia pienempiä taajamia. Esimerkiksi Nummela on tällainen. Ydinmaaseudulla taas tarkoitetaan tiiviisti asuttua maaseutua, jota luonnehtii keskikokoiset keskukset, kirkonkylät ja suhteellisen tiheä pienten taajamien verkosto. Edellä mainittu termi eroaa vielä merkittävästi harvaan asutusta maaseudusta. Tämä tekstiosuus on

jätetty lopullisesta kaavaratkaisusta pois, koska taustaraportti yhdistettiin selostukseen, jolloin tekstiä tiivistettiin selostuksessa esiintyneiden päällekkäisyyksien karsimiseksi.

- Virkkeellä, "Jo nykyisellä teknologialla pienten taajamien ja haja-asutusalueiden asumisesta johtuvat kasvihuonekaasupäästöt on mahdollista pienentää murto-osaan nykytasosta", viitataan siihen, että teoriassa olisi mahdollista, että koko Vihdin kaltaisella alueella päästöt voisivat pienentyä murto-osaan. Kuitenkaan käytännössä ihmisillä ei ole tällä hetkellä tarpeeksi tietoa, tahtoa ja ennen kaikkea resursseja toteuttaa tätä. Muutokset ja uusien teknologioiden käyttöönotto ottavat aikaa eikä ole realistista odottaa, että edes suurin osa Vihdin asukkaista pystyisi tai haluaisi vaihtaa autonsa vähäpäästöisempään vaihtoehtoon lähitulevaisuudessa. Mikään auto ei myöskään ole päästötön, vaikka se paikallisesti ei tuottaisikaan juurikaan päästöjä. Lisäksi täytyy muistaa, että CO₂-päästöjen väheneminen ei ole asutuksen tiivistämisen ainoa hyöty. Huomioon täytyy ottaa myös muun muassa resurssien käytön ja palveluiden järjestämisen tehokkuus sekä mahdollisimman hyvä saavutettavuus.
- Kyläkohtaista asiantuntemusta on käytetty kyläkuvauksien laatimisessa pyytämällä kyläyhdistyksiltä päivitettyt kuvaukset kylistään. Kylässä asuvilta ihmisiltä saatavaa tietoa aiotaan käyttää myös tulevaisuudessa hyödyksi kyläkaavoituksen sekä kyläsuunnitelmien muodossa.
- Maaseutualueiden uudisrakentamista ei ole rajoitettu sillä, että tietyt kylät on mainittu kasvukylinä tai että pyrkimyksenä on keskittää asutusta kylien keskuksiin. Kaava ei määrittele rakennusoikeutta kylissä tai niiden ulkopuolella eikä ota kantaa kasvukylien ulkopuolisen hajakenttämisen mitoittamisen ja ohjaamisen keinoihin. Kasvukylät on erikseen mainittu sellaisina kylinä, joita etupäässä pyritään kehittämään kaavoituksen keinoilla.
- Olisi toivottavaa, että kaikki kylät pysyisivät elinvoimaisena, mutta elinvoimaa ei saavuteta sallimalla haja-asutus kaikkialle vaan suunnittelemalla kunkin kylän erityispiirteet huomioon ottaen. Kylien kohdalla on kaavassa siksi huomioitu kylien elinvoiman säilyttäminen keinoilla, jotka ovat mahdollisia haja-asutusalueilla. Toisin sanoen elinvoiman säilyttämiseksi kylissä tulisi olla tarpeeksi asukkaita ylläpitämään palveluja, kuten vaikka lähikoulua. Siihen päästäksemme, tulee kehittää erityisesti jo olemassa olevia kyläalueita ja keskittää asumista niihin hajalleen sijoittumisen sijaan. Se ei tarkoita, että muualle ei saa rakentaa. Maaseudun väestönkehitys on ollut viime vuosina jokseenkin heikenevää, jolloin maaseudulle suuntautuvat uudet asukkaat eivät välttämättä riitä korvaamaan luonnollisen poistuman ja poismuuton muodostamaa vähenemää. Tätä teemaa on avattu kaavan selostuksen useassa osuudessa tarkemmin. Ei ole tarkoituksenmukaista suunnitella kylien yksityiskohtaisempaa kehittämistä strategisessa yleiskaavassa. Jokainen kylä on erilainen, joiden kohdalla tarvitaan yksilöllistä selvittämistä. Kylien suunnittelu on järkevintä ratkaista tästä syystä osayleiskaavalla. Tulee myös muistaa, että kylien kohdalla kaavalla voidaan luoda mahdollisuuksia elinvoimaiseen maaseutuun vain tiettyyn pisteeseen asti. Esimerkiksi koulujen sijoittumista ei ratkaista tällä kaavalla.
- Tietoliikennepalvelut eivät ole maankäyttöinen asia, joten asiaa ei voi ratkaista kaavalla.
- Haja-asutuksen kustannuksia on avattu selostuksessa tarkemmin, mutta esim. koulukuljetus on kunnalle merkittävä menoerä, jota ei tule vähätellä. Yleiskaavassa tulee arvioida erilaisten kehittämissuuntien vaikutukset mm. kunnan talouteen sekä luonnonympäristöön ja kaavassa on siihen pyritty parhaimman olemassa olevan tiedon perusteella. Maaseudulla ei tosiaan välttämättä ole kunnan rakentamaa infraa, mutta asutuksen lisääntyessä paine sen tuomiseen alueelle lisääntyy. Valtio säätelee kunnan kehittämistä tarkoituksella esimerkiksi sen tarjoamien palveluiden, kuten tieverkoston takia. Vihti ei ole tästä irrallinen.

- Taajama-asteeksi on asetettu tavoitteeksi 85% vuoteen 2050 mennessä, koska olemme tähän sitoutuneet MAL-suunnitelman mukaisesti.
- Kaavaselostuksessa ei varoitella taajamien hajautumisesta vaan yhdyskuntarakenteen hajautumisesta. Kaavassa esitetyt taajaman laajenemismerkinnät eivät hajauta yhdyskuntarakennetta vaan toteuttavat lain mukaisesti laajenemista olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Muiden alueiden kuin Etelä-Nummelan kohdalla mahdollinen laajeneminen olisi myös hyvin maltillista.
- Otalammen väestökehitys on laskettu voivan olla suurempaa 2030 luvulta 2050 luvulle, jos Hanko-Hyvinkää-radalla kulkisi henkilöliikenne. Ilman tätä seikkaa väestönkasvu tulee olemaan huomattavasti maltillisempaa. Kirkonkylällä ei ole näillä näkymin edellytyksiä kasvaa esitettyä voimakkaammin ja syitä siihen on avattu selostuksessa tarkemmin.
- Kaavassa tulee noudattaa nykyistä voimassa olevaa maakuntakaavaa. Uusimaa 2050-kaavakin on otettu huomioon niiltä osin kuin se on mahdollista. Taajamien kasvaminen ei ole ristiriidassa Uusimaa 2050-kaavan kanssa, päinvastoin.
- Yleiskaavan merkintä yhtenäisistä metsäalueista ei ole ristiriidassa Uusimaakaavan merkintään metsätalousvaltaisista alueista. Kun ollaan tarkemmalla kaavatasolla, osoitetaan merkittävät laajat metsäalueet myös tarkemmalla tasolla.
- YKR- aineistoa on käytetty huomattavasti kaavaratkaisun taajama-alueiden ja kyläalueiden määrittämiseen.
- Kaavakartat tai määräykset eivät sisällä kylien kehittämistä vaikeuttavia määräyksiä.
- Merkintä tiivistyvästä taajamasta osoittaa olevan taajaman yhdyskuntarakenteen tavoitetilaa tulevaisuudessa. Taajaman tiivistyminen ei tarkoita ainoastaan täydennysrakentamista olevan yhdyskuntarakenteen sisällä vaan voi sisältää myös taajaman vähäistä laajentumista sen nykyisillä reuna-alueilla. Nämä vähäiset taajamarakenteen muutokset on osoitettu tiivistyvä taajama -merkinnällä, joka sisältää useita eri toimintoja ja tiivistymisen muotoja. Lisäksi huomiona, että yleiskaava ohjaa asemakaavoja, ei toisinpäin.
- Pohjakarttamerkintä muutetaan karttaan 2/3.
- Vihdin kunnalla on tahtotila kehittää Hanko-Hyvinkää -radan henkilöliikennettä ja merkinnällä halutaan tuoda esiin kunnan kestävän liikenteen kehittämisen tahtotila. Alustavasti liikenne voisi tulevaisuudessa muistuttaa tällä hetkellä Hanko-Karjaa välillä kulkevaa henkilöliikennettä. Hanko-Hyvinkää seisakevaraukset on muutettu määräykseltään tulevaisuudessa selvitettäväksi mahdollisiksi seisakkeiksi.
- Laajojen metsä- tai peltoalueiden määräyksen pirstomista koskevalla lauseella ei rajoiteta yksittäisiä rakennushankkeita. Kaava ei ohjaa yksityiskohtaista asumisen sijoittumista.
- Enäjärven kulttuurimaisemaa ei ole tarkoitus ottaa taajamatoimintojen käyttöön.
- Yleiskaavaa ohjaava maakuntakaava määrää varaamaan taajamatoimintojen alueella rakentamattomat rannat yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve muuta vaadi. Strateginen yleiskaava ei ole tarkkarajainen ja tarkastelu on yleispiirteistä, jolloin yksittäisiä kiinteistöjä ei ole tarkoituksenmukaisesti rajata pois käyttötarkoituksmerkinnästä. Yleiskaava mahdollistaa tulevaisuuden kehittämisen mutta ei itsessään käynnistä merkinnän mukaista kehittämistä. Näin ollen yleiskaavassa oleva virkistysvyöhyke-merkintä ei itsessään johda rantojen avaamiseen virkistyskäyttöön. Maanomistajiin ollaan yhteydessä siinä vaiheessa, kun käytön kehittämisen tutkiminen tulee ajankohtaiseksi.

Vihdin Omakotiyhdistys ry

- Vihdin, Lohjan ja muiden lähikuntien liikenteellinen huippupaikka on Vihti Myllylampi /Lohja Nummenkylä alue, jossa tai lähialueella risteävät Helsinki-Turku E18, 110 valtatie (ent. valtatie 1), Hanko-Hyvinkää VT25 ja lähialueella myös Helsinki-Pori VT 2. Hanko-Hyvinkää rautatie ja tuleva Helsinki-Turku nopea rautatieyhteys sekä palveleva paikallisliikenne pääkaupunkiseutualueella.
- Tunninjunan pääasema tulee sijoittaa tälle parhaalle paikalle tähän liikenteelliseen risteyskohtaan Vihdin sekä Lohjan yhteisen edun vuoksi.
- Strategiaa suunnitellessa on otettava huomioon myös naapurikuntien alueiden vaikutus keskeisellä paikalla olevan Vihdin ratkaisuja suunniteltaessa, jotta saadaan paras mahdollinen lopputulos.
- Erinomaisella paikalla olevan Vihdin rakentamisessa tulee monipuolisesti hyödyntää jo olevia läpiajoteitä ja muita kulkuväyliä sekä eri asumismuotoja. Lisäksi on huomioitava uusien, kehittyvien vähäpäästöisten ja tulevaisuudessa hiljaisten energialähteiden käyttö Vihdin tarjoamissa erilaisissa liikuntamuodoissa.
- Lähtökohtaisesti tulee huomioida kunnan eri osa-alueilta tulevat huomioidut ja ehdotukset paikallisista kehitysnäkymistä ja tarpeista maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden suhteen. Haja-asutusalueille tulee sallia varsinkin jo olemassa olevaan rakennuskantaan ja tiestöön tukeutuva lisärakentaminen.
- Sallittava vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituisiksi asunnoiksi, koska se tukee muuttuvan väestörakenteen luonnonmukaista asumista, aktivoitumista, kunnossa pysymistä ja terveyttä.
- Sipilänmäki-Vihdin Metsäkylä alue tulee huomioida Vihdin kk:n laajennussuuntana, koska se parhaiten päivittäisenä kulkusuuntana palvelee Vihdin kk:n elävöittämistä ja samalla hyödyntää muillakin tavoin lähialueiden palvelujen säilymistä ja kehittämistä.
- Sipilänmäki-Metsäkyläntie tulee palauttaa karttaan, pitkänä merkittävänä läpiajotienä, koska lakautetun valtontien ent. Ahmoon maantien sijaan ei ole tullut korvaavaa uutta tietä. Tien aseman muuttaminen mahdollistaisi julkisen liikenteen ja (edullisemmat) oikeaan kulkusuuntaan kulkevat koulukuljetukset.
- Vesikansa-Myllylampi aluetta on kehitettävä, koska alueella on jo nykyään parhaat julkiset yhteydet pääkaupunkiseudulle, Lohjalle, Turkuun, Hyvinkäälle ja Karkkila-Pori -suuntaan. Alueelle sijoittuva asuminen ja muu toiminta palvelevat myös Nummelan palvelujen käyttämistä.
- Asumisessa on tärkeää tarjota erilaisia vaihtoehtoja kyliin sekä taajamiin. Myös Sepänpiha – tyyppinen asumismuoto on tulevaisuudessa monille hyvä vaihtoehto, varsinkin jos samalla voitaisiin tarjota esim. Huhmari-Myllylampi, perustettavalle kuntien yhteiselle erityisalueelle *1) lähityöpaikoja - asuminen ja työ luonnollisessa ympäristössä, hyvien palvelujen ja monipuolisten liikuntapaikkojen lähellä.
- Koulupiirirajojen suunnittelussa on suuntauduttava olemassa olevan päivittäisen kulkusuunnan mukaisesti kouluratkaisuihin, joka samalla parhaiten palvelee oman kunnan sisäistä, että pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa työmatka ja vapaa-ajan liikennettä.
- Kun tehdään erilaisia suunnitelmia - strateginen yleiskaava, muut kaavasunnitelmat, varsinkin joilla on vaikutuksia lähialueilla tai maakuntakaavatasolla, lähialueiden pääväylät tulisi selvyyden vuoksi esittää vaikka vähän himmeämmällä karttaesityksessä.

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- ESA-radan Vihtiin sijoittuvan aseman sijainti ratkaistaan tarkemmassa ratasuunnittelussa.

- Strategisen yleiskaavan kaavaratkaisussa on aktiivisesti huomioitu seutusuunnittelun tarpeet.
- Hajarakentaminen on jatkossakin kunnassa sallittua. Tällä hetkellä kunnassa on laadittavana uudet hajarakentamisen pelisäännöt, jotka pyritään saamaan käyttöön vuoden 2020 aikana.
- Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttaminen vakituiseen asumiseen tarkoitetuiksi asunnoiksi on edelleen mahdollista ja jokainen tapaus tulee tarkastella erillisenä lupamenettelyä edellyttävänä tapauksena. Yleiskaava ei ota kantaa käyttötarkoituksen muutoksiin.
- Vihdin kirkonkylän taajaman ensisijainen kehittäminen tapahtuu tiivistävällä rakentamisella.
- Tällä kaavalla ei ole tarkoitus muuttaa tien luokituksia.
- Vesikansa-Myllylammen alue vaatii tarkempaa kaavallista tarkastelua, kuin strategisella yleiskaavalla on mahdollista tehdä.
- Strategisen yleiskaavan kaavaratkaisulla pyritään mahdollistamaan erilaisten asumisratkaisujen tarjoaminen Vihdissä.
- Kaavaratkaisu ei ota kantaa oppilaaksiottoalueiden muodostamiseen.
- Strategisen yleiskaavan tarkkuustaso on hyvin yleispiirteinen ja pitkällisen harkinnan tuloksena ja kattojen luettavuuden vuoksi kartoilla on esitetty valtatiet, seututiet ja yhdystiet. Alempiarvoisten teiden esittäminen kartoilla olisi näkemyksemme mukaan haitannut eri merkintöjen hahmottamista.

Vihdin lasten ja nuorten lautakunta

- *Vihdin strateginen yleiskaava on esitystavaltaan uudenlainen ja kiinnostava. Ehdotus on helppotulokintainen ja sillä on siten hyvät edellytykset ohjata kunnan kehityksen tarkempaa suunnittelua.*
- *Strateginen yleiskaava sisältää tavoitellut tulevaisuuden kehityksen periaatteet. Kaavaratkaisun lähtökohtana on Vihdin merkittävä väestön ja työpaikkojen kasvu. Kasvuun vaikuttaa ESA-radan toteutuksen aikataulu. Kasvua pidetään erittäin todennäköisenä myös ilman raideyhteyttä, koska Vihti sijaitsee lähellä nopeasti kasvavaa Helsingin seutua. Valtaosan kasvusta odotetaan asettuvan keskustaajamaan Nummelaan. Väestön ja työpaikkojen kasvua pyritään sijoittamaan myös kyläkeskuksiin. Kun maaseutumaisia alueita kehitetään kyläalueet edellä, pystytään pitämään alueilla myös koulut ja päiväkodit.*
- *Lasten ja nuorten lautakunta pitää tärkeänä jalankulun ja pyöräilyn huomioimista, mikä lisää lasten ja nuorten turvallista liikkumista niin kouluihin kuin vapaa-ajalla. Toimivan sisäisen joukkoliikenteen kehittäminen mahdollistaa mm. opiskelijoiden sujuvat liikkumiset toisen asteen oppilaitoksiin kunnan sisällä.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Merkitään tiedoksi.

Vihdin kunnan vammaisneuvosto

- *Kaavaehdotuksen valmistelussa on tehty hyvää työtä.*
- *Ratsastusreitistön merkitsemiseen virkistyskartalle jatkossa tulisi ottaa huomioon.*
- *Virkistysalueiden suunnittelussa tulisi ottaa huomioon liikuntarajoitteisten liikkuminen.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Merkitään tiedoksi.

Vihdin kunnan vanhusneuvosto

- Vanhusneuvostolla ei ole kaavaehdotukseen huomautettavaa.

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Merkitään tiedoksi.

Vihdin kunnan ympäristölautakunta

- *Vihdin strateginen yleiskaava sisältää laajasti tietoa koko kunnasta. Esitystapa on uudenlainen ja kiinnostava. Ehdotus on helppotulkintainen ja sillä on siten hyvät edellytykset ohjata kunnan kehityksen tarkempaa suunnittelua.*
- *Uudellamaalla on tunnistettu juuri liikenteen päästöjen merkittävä vähentämistarve. Keinoina voivat olla sähkö - ja vähäpäästöisen autokannan tukeminen ja tiiviin, joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä tukevan kaupunkirakenteen luominen. Kaavaehdotus mahdollistaa Vihdin kunnan alueella liikenteen päästöjen vähentämistä.*
- *Esitetty yhdyskuntarakenne tukee hajautetun uusiutuvan energian ratkaisujen käyttöönottoa. Alueelliset, jopa usean kiinteistön yhteisinvestoinnit, saattavat näin muodostua kannattaviksi. Toisaalta hajautetun uusiutuvan energian rakentaminen ei aina sovellu ympäristövaikutustensa vuoksi asutuksen läheisyyteen.*
- *Kaavassa esitetty kyläalueiden kehittäminen mahdollistaa sekä tilan jäämisen energiantuotannon käyttöön, että asumisen viihtyisyyden. Kaavaehdotuksessa on huomioitu pohjavesiensuojelu sijoittamalla uudet työpaikka-alueet pohjavesialueiden ulkopuolelle. Ratkaisulla on merkittävä vaikutus pilaantumisen riskien hallinnassa pitkällä aikavälillä.*
- *Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Ely-keskus) on tarkistanut vuonna 2019 pohjavesialueiden kartoitus - ja luokitustiedot. Uuteen 1-luokkaan luokiteltiin Vihdissä kaksi pohjavesialuetta, 2-luokkaan 15 aluetta, 1E-luokkaan kolme aluetta ja 2E-luokkaan kaksi aluetta. Kaksi aluetta poistettiin kokonaan luokituksesta. Rajausmuutoksia tehtiin neljälle pohjavesialueelle. Tärkeä laajennus tehtiin Nummelanharjun pohjavesialueella, jossa rajaa siirrettiin Salpausselän länsi-pohjoispuolelta Maaniitunlahden suuntaan. Vihdin pohjavesivarannot ovat koko maakunnan mitta-kaavassa merkittävät ja kaavaehdotus tukee niiden säilymistä ja hyödyntämistä jatkossakin yhdyskuntien vedenhankintaan.*
- *Jatkossakin tarkempien kaavasunnitelmien pohjaksi tulee varmistaa luontoselvitysten ajantasaisuus. Tavoitteena tulisi olla Vihdin kunnan luonnonympäristön monimuotoisuuden ja rauhoitettujen lajien elinympäristön säilyttäminen.*
- *Kuntalaisten kannalta merkitystä on myös virkistysarvojen säilymisellä. Kaavaehdotuksen merkinnot virkistysarvojen huomioimisesta taajamien läheisillä ranta-alueilla ovat hyvin perusteltuja.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Uudet päivitettyt pohjavesialueet päivitetään karttaan 2/3.

- Tarkemmassa maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee laatia ja ottaa huomioon ajantasaiset ja tarkkuudeltaan suunnittelun tarvetta vastaavat luontoselvitykset ja selvitykset suunnittelualueen ekologisista verkostoista, sekä hulevesien hallintaan tulee kiinnittää huomiota.
- Muut lausutut asiat merkitään tiedoksi.

Vihdin yrittäjät

- *Vihdin yrittäjät pitää kaavaehdotuksessa hyvänä, että teollisuus- ja työpaikka-alueita ja niiden mahdollisia laajenemissuuntia on huomioitu. Kaavavarantoa on tarpeen olla n. 10-vuodeksi ja siitäkin eteenpäin selkeät suunnitelmat laajentumissuunnista.*
- *Matkailu on kunnan elinvoiman, elinvoimaisuuden sekä tunnettuuden kannalta merkittävä tekijä. Vihdin yrittäjät esittää strategiseen yleiskaavaehdotukseen huomioitavaksi ja lisättäväksi omaksi kohdakseen; matkailu.*
- *Helsingin kaupunki on 31.12.19 lopettanut toiminnan Tervalammen kartanolla. Nyt on Vihdin kunnalla hyvä mahdollisuus ottaa huomioon kartanon alue aivan eri tavalla kuin aiemmin ennen toiminnan lopettamista. Nuuksiosta isoin alue on Vihdin puolella ja käyntejä luonnonpuistoon on hyvä olla mahdollisuuksien mukaan useampia jolloin välttyään paremmin ruuhkautumiselta. Nyt on tullut mahdollisuus avata uusi Vihdin portti Nuuksioon Tervalammen kartanolta. Sen toimivuus on testattu viimevuonna maailman-cup suunnistusosakilpailulla.*
- *Kaavaehdotuksen tekstissä on hyvä lause; "Vihdin on pystyttävä tarjoamaan monipuolista asumista erilaisille kohderyhmille." Tästä on pidettävä kiinni, eli asumista taajamissa ja kylissä /haja-alueella.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Kaavaratkaisulla pyritään luomaan mahdollisuuksia riittävän kaavavarannon ylläpitämiseksi sijainneissa, joilla on kysyntää.
- Matkailun ottamista omaksi teemakseen selvitetään strategisen yleiskaavan seuraavalla päivityskierroksella, jolloin teemaan on mahdollista paneutua riittävillä resursseilla.
- Kaavaratkaisulla on pyritty mahdollisuuksien mukaan mahdollistamaan uuden Nuuksion portin kehittäminen jatkosuunnittelussa, esimerkiksi osayleiskaavatasolla.
- Merkitään tiedoksi.

Vihti-Seura ry

- *Vihti sijaitsee Suomessa alueella, jossa kasvu- ja kehitysedellytykset ovat muuta maata paremmat. Tämä antaa Vihdin kunnalle mahdollisuudet haasteellisen, laadukkaan ja tavoitteellisen yleiskaavan laatimiseen. Sen ydintavoitteena tulee luoda edellytykset vihtiläisten viihtyisään asumiseen ja toimeliaisuuteen sekä yrittämiseen niin taajamissa kuin perinteisesti vireissä kylissä. Vihdin tulisi kertoa laajaan julkisuuteen millaista voi olla onnellinen asuminen ja eläminen Vihdissä.*
- *"Kasvukylä" ei pitäisi erikseen nimetä. Jokainen kylä voi kasvaa sen resurssien ja kehitystoimenpiteiden ansiosta. Kasvuedellytykset vaihtelevat, mutta mitään kylää ei pidä estää kasvamasta kaavallisista tai muista toimenpiteistä.*
- *Kyläkaavoin varataan kyliin rakennuspaikkoja niin asuin- kuin yritystoiminnan tarpeisiin.*

- *Maatilojen tilatarpeet on voitava sijoittaa tarkoituksenmukaisiin paikkoihin. Siten turvataan maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Niin sanotusta emätilatarkastelusta olisi luovuttava ja rakennuspaikat osoitettava kyläkaavoilla, joiden käsittelyyn kylien asukkaat ovat osallistuneet.*
- *Vihdin arvokkaita luontokohteita on suojeltava ja hoidettava niin, että asukkailla ja muilla on mahdollisuus kokea ja nauttia luonnon tarjoamista elämyksistä. Yleiskaavaan olisi nämäkin kohteet merkittävä.*

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Strategisessa yleiskaavassa esitetään kasvukylät, joita tullaan kehittämään kaavoituksellisin keinoin, sekä maaseudun kulttuurikylät, joissa pyritään säilyttämään maaseutumaiset asumisolosuhteet. Kasvukylä-merkintä osoittaa kylät, joihin pyritään laatimaan osayleiskaava. Kylien kasvamista ei esitetä kaavalla.
- Kaava ei määrittele rakennusoikeutta kylissä tai niiden ulkopuolella eikä ota kantaa kasvukylien ulkopuolisen hajarakentamisen mitoittamisen ja ohjaamisen keinoihin.
- Yleiskaavassa on huomioitu kaikki suojellut luontokohteet sekä sellaiset virkistyskohteet/suojelualueet, joita kehitetään virkistyskäyttöön. Paikalliset erityiset kaavalla suojeltavat kohteet selvitetään tarkemman kaavoituksen yhteydessä.

Väylä

Lausunnon sisältö tiivistettynä

- *Maanteiden pääväyliä Vihdin alueella ovat valtatiet 1, 2 ja 25. Yleiskaavaehdotuksessa väyliä koskevat merkinnät ja määräykset eivät ole selkeimmät mahdolliset. Pääväylät on osoitettu kahdella eri viivamerkinnällä ja niitä on täydennetty määräyksellä ja kohdemerkinnöillä, jotka ovat osin päällekkäisiä ja saman sisältöisiä. Moottoritie ja nelikaistainen valtatie -merkintä osoittaa niiltä osin nykytilanteen. Sisällöllisesti edellä mainitut merkinnät ja määräykset ovat pääosin kunnossa, mutta ne voisivat olla selkeämpiä. Väylävirasto esittää, että maanteiden pääväylät merkitään alla kuvatusti yhdellä merkinnällä. Tällöin valtatie -merkintää ei tarvita, mutta valtateiden 2 ja 25 kehittämistä koskevat määräykset on hyvä pitää mukana. Määräysten tulisi olla seuraavan kaltaiset:*
 - *Maanteiden pääväylät. Väylille tai niiden välittömään läheisyyteen ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa. Liittymien määrä on rajoitettu. Taajamien kohdalla tieympäristö tulee toteuttaa visuaalisesti korkeatasoisena sekä huolehtia melusuojauksesta ja kevyen liikenteen yhteyksistä.*
 - *Valtatie 2:n ja 25:n kehittäminen Valtakunnallisesti merkittävien valtatie 2:n ja 25:n kehittäminen korkeatasoisiksi valtakunnallisiksi pääväyliksi. Mahdollistetaan risteävän liikenteen ohjaaminen tiesuunnittelun ja parantamistoimenpiteiden edistymisen myötä eritasoristeyksiin. Mahdollistetaan toimenpiteiden toteutus vaihteittain liikenteen ja maankäytön vaatimusten edellyttämässä tahdissa. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa tien ympäröivän alueen jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon tien melu- ja muut haitat.*
 - *Kohdekohtaiset merkinnät Valtatie 2 nelikaistaistaminen mahdollistetaan välillä Nummela-Vihdin kirkonkylä ja valtatie 25 Lohjan rajalta Nummelaan valtatie 2:n liittymään asti. Valtatie 25:n kehittämisessä huomioidaan erityisesti logistiikan tarpeet.*

- Espoo - Salo -oikoradan yleissuunnittelun yhteydessä Höytiönnummelle sijoittuvan uuden liikennepaikan nimeksi on Vihdin kunnan toimesta päätetty Vihti-Nummela. Vastaavaa nimeä asemapaikasta voisi käyttää myös strategisessa yleiskaavassa.

Vastine ja huomiointi kaavaehdotuksessa

- Selkeytetään merkintöjä ehdotetun mukaisesti.
- Asemapaikan nimi päivitetään vastaamaan ehdotettua Vihti-Nummelaa.

Muistutukset teemoittain, vastineet ja muutokset kaavaratkaisuun

Alla taulukossa otteita muistutuksista eri teemoittain jaoteltuina, sekä vastineet muistutuksiin. Muistutuksista on poistettu tunnistetiedot.

Virkistys

muistutus	vastine
Virkistysalueet <i>"Metsähallitus ehdottaa, että Salmen alueella osoitetaan Tervalammen tavoin Nuuksion järviylängön ja kansallispuiston Nuuksionportti. Metsähallituksen hallinnassa oleva Konianvuoren luonnonsuojelualue on kaavassa osoitettu kehitettäväksi virkistys- ja luontomatkailukohteeksi. Metsähallituksella ei ole suunnitelmia rakentaa palveluvarustusta tai kehittää kyseistä aluetta"</i>	Muutokset: - Salmen merkintä on nostettu esiin osayleiskaava-alueen merkinnän alta. - Konianvuorelle osoitettu merkintä poistetaan. Lisäksi Moksien virkistysalueelle lisättiin virkistyskohde -merkintä, jolla alueen kaavaratkaisua tarkennetaan virkistykseen näkökulmasta.
Rantojen virkistysvyöhyke ja satama <i>"Kaavaselostuksen sivulla 72 kohdassa virkistysranta-alueen todetaan, että merkinnällä osoitetaan taajamien yhteydessä olevat rannat, joita halutaan kehittää yleiseen kuntalaisten virkistyskäyttöön. Kehittäminen tapahtuu osallistamisen keinoin yhteistyössä maanomistajien ja muiden kuntalaisten kanssa."</i> <i>"Kaavaselostuksen sivulla 113 todetaan, että "kaavaratkaisu ohjaa esimerkiksi taajamien läheisiä rantoja kehitettävään yhteiseen käyttöön paremmalla saavutettavuudella ja alueiden tarkemmalla suunnittelulla. Kehittäminen perustuu maanomistajien vapaaehtoisuuteen ja näin ollen yksittäiselle maanomistajalle ei koidu kohtuutonta haittaa." Minuun ei ole kukaan ollut kunnan taholta yhteydessä asian tiimoilta ja kysynyt mielipidettäni asiaan. Onkin syytä epäillä, että maininta vapaaehtoi-</i>	-Maakuntakaava määrää varaamaan taajamatoimintojen alueella rakentamattomat rannat yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve muuta vaadi. Yleiskaavan tulee noudattaa maakuntakaavan määräyksiä. Strateginen yleiskaava ei ole tarkkarajainen ja tarkastelu on suurpiirteistä, jolloin yksittäisiä kiinteistöjä ei ole tarkoituksenmukaista rajata pois käyttötarkoituksmerkinnästä. -Yleiskaava mahdollistaa tulevaisuuden kehittämisen mutta ei itsessään käynnistä merkinnän mukaisista kehittämisestä. Näin ollen yleiskaavassa oleva virkistysvyöhyke -merkintä ei itsessään johda rantojen avaamiseen virkistyskäyttöön. Merkintä ei myöskään rajoita rantojen nykyistä käyttöä. Se ainoastaan ohjaa tulevia kehitystoimenpiteitä siten, että niiden osana rantoja pyritään kehittämään virkistyskäyttöön. Mahdolliset kehitystoimenpiteet teh-

<i>suudesta on pelkästään yritys häivyttää maanomistajalle aiheutuvan haitan merkitys kaavaa laadittaessa. Olen jo aiemmin todennut tuolla tekstissä, että omistamani ranta ja rantasauna ym. ovat yksityisessä käytössä enkä tule sallimaan niiden alueiden käyttöä yleiseen virkistykseen.”</i> <i>”Rantaluonto on hyvin herkkää eikä se turmeltumatta siedä mitään yleistä kansainvaellusta rannoilteni.”</i> <i>”Esitämme tiloihimme kohdistuva Vihdin kunnan strategisessa yleiskaavaehdotuksessa merkitty virkistysrantavyöhyke poistetaan. Vaikka laadittava yleiskaava on hyvin yleispiirteinen, sitä ei tule edes pilke silmäkulmassa laatia sellaisin tavoittein, joita ei ole mahdollista toteuttaa. Virkistysrantavyöhykettä ei ole mahdollista Hakanokassa toteuttaa, koska sen toteuttaminen edellyttää kaikkien maanomistajien suostumusta ja yhteistyötä näiden kanssa. Sellaista suostumusta ei ole mahdollista saada. Merkintä tulee poistaa jo tässä kaavan laadintavaiheessa, koska sillä on asiassa oleellinen merkitys. Mikäli alueelle on merkittävä virkistysvyöhyke, se tulee merkitä sellaiseen paikkaan, johon se on mahdollista toteuttaa.”</i> <i>”Ehdotuksessa on virhe Hiidenrannan Hakanokan osalta, sillä virkistyskäyttöön tarkoitettun venesataman paikka on väärällä puolella Hakanokkaa. Ottaen huomioon naapurimme maininnan korkeimman hallinto-oikeuden käydyt lupaprosessin valitukset ja päätökseen kirjatut reunaehdot emme myöskään me usko siirron olevan mahdollista nyt taikka tulevaisuudessa. Pyydämme myös tältä osin korjamaan ehdotusta naapuriemme mukaisesti.”</i> <i>”Mielestämme ei ole kohtuullista, että Vihdin kunta strategisessa yleiskaavaehdotuksessa linjaa kiinteistömme läpi kulkevaa virkistyskäyttökulkua. Emme myöskään katso hyväksi tuleville kuntalaisille antaa virheellistä kuvaa ”mahdollisesti tulevasta virkistyskäyttökulusta” joka tältä osin on täysin virheellinen. Myös venelaiturilta Hakanokkaan piirretty virkistyskäyttöalue ja rannan yleisen kulun mahdollisuutta läpi omistamamme kiinteistön poikki ei ole mahdollista.”</i> <i>”Ehdotuksessa on virhe Hiidenrannan Hakanokan osalta, sillä virkistyskäyttöön tarkoitettun venesataman paikka on väärällä puolella Hakanokkaa. Ottaen huomioon aikoinaan korkeinta hallinto-oikeutta</i>	dään aina yhteistyössä maanomistajien kanssa ja varmistaen, että maanomistajalle ei koidu kohtuutonta haittaa tai rajoitusta. Konkreettisen virkistysyhteyden osoittaminen vaatii asemakaavatason tarkastelua, jossa maanomistajat osallistetaan kaavoitusprosessiin. Maanomistajiin ollaan yhteydessä siinä vaiheessa, kun käytön kehittämisen tutkiminen tulee ajankohtaiseksi. Tarkoituksenmukaista ei ole toteuttaa koko rannan matkalta yhtenäistä virkistysaluetta, vaan virkistyskäytön mahdollisuuksia tutkitaan yhteistyössä maanomistajien kanssa tilannekohtaisesti. -Merkinnällä halutaan vaikuttaa virkistyskäyttöön myös muilla tavoilla, kuten luomalla mahdollisille rannan virkistyskohteille paremmat kävelyn ja pyöräilyn yhteydet. Merkinnällä halutaan myös täsmentää rantojen roolia ylipäättään kunnan kehittämisessä. -Satamamerkintä on virheellisesti osoitettu väärälle puolelle Hakanokkaa. Tämä seikka korjataan ehdotukseen. Muutokset: -Satamamerkintää siirretään.
--	--

myöten käydyt lupaprosessin valitukset ja päätökseen kirjatut reunaehdot emme usko siirron olevan mahdollista. Pyydämme tältä osin korjaamaan ehdotusta.” ”Venelaiturilta Hakanokkaan piirretty virkistyskäyttöalue ja rannan yleisen kulun mahdollisuus poikkeaa kunnan kanssa aiemmin sovitusta. Ostaessamme kunnalta kiinteistömme, kaavoitettiin tontti asuinrakennukseksi jolla on maisemallista suojeluarvoa. Vastaavasti ostaessamme myöhemmin [kiinteistömme] käytiin keskustelua virkistyskäyttötarpeesta. Vihdin kunta ei tällöin käyttänyt etuosto-oikeuttaan vaan ryhtyi kaavoittamaan aluetta. Todettiin yhdessä, että virkistyskäyttötarvetta ei priorisoida, vaan kehitetään aluetta asuintarkoitukseen. Tämän mukaisesti kunta laati alueelle asemakaavan. Sen jälkeen olemme rakentaneet kaavan mukaisen suurehkon asuinrakennuksen. Sovittujen linjausten jälkeen emme pidä kohtuullisena virkistyskäyttölinjausta tonttiemme osalta, emmekä rantaan merkittyä kulkumahdollisuutta.” Kiinteistömme rajoittuu Kirkkojärven rantaan. Vihdin strategisen yleiskaavan kaavakarttaluonnokseen on tehty omistamamme kiinteistön koko ranta-alueelle merkintä ”virkistysrantavyöhyke”. Kaavaselostuksen sivulla 72 kohdassa virkistysrantavyöhyke todetaan, että: ”Merkinnällä osoitetaan taajamien yhteydessä olevat rannat, joita halutaan kehittää yleiseen kuntalaisten yhteiseen virkistyskäyttöön. Kehittäminen tapahtuu osallistamisen keinoin yhteistyössä maanomistajien ja muiden kuntalaisten kanssa.” Omistamamme kiinteistö ja sen ranta-alue on tarkoitettu omaan käyttöön eikä voi tulevaisuudessakaan olla yleistä virkistysaluetta.” ”Olen sitä mieltä, että omistamalleni ranta-alueelle Enäjärvellä ei tule erillistä kävelypolkua. Varsinkin, kun polku näyttää olevan vain minun rannallani.” ”Omistamani kiinteistön kohdalta tulee poistaa kaavakartasta ”tiivistyvä taajama” merkintä ja rannan kohdalta ”virkistysrantavyöhyke” merkintä. Vihdin strategisen yleiskaavan kaavakarttaan on tehty omistamani kiinteistön koko ranta-alueelle merkintä ”virkistysrantavyöhyke”. Kaavaselostuksen sivulla 72 on kerrottu, että ”merkinnällä osoitetaan taajamien yhteydessä olevat rannat, joita halutaan kehittää yleiseen kuntalaisten yhteiseen virkistyskäyttöön. Kehittäminen tapahtuu osallistamisen	
---	--

keinoin yhteistyössä maanomistajien ja muiden kuntalaisten kanssa." Omistamani kiinteistön ranta-alue on tarkoitettu omaan käyttöön eikä se voi tulevaisuudessa olla yleistä virkistysaluetta." "Omistamamme – – -kiinteistön kohdalta tulee poistaa kaavakartasta "tiivistyvä taajama" merkintä ja rannan kohdalta "virkistysrantavyöhyke"merkintä. Omistamamme kiinteistö ja sen ranta -alueet on tarkoitettu omaan käyttöön eikä se voi tulevaisuudessa olla yleistä virkistysaluetta." "Kaavaselostuksen sivulla 113 todetaan, että "kaavaratkaisu ohjaa esimerkiksi taajamien läheisiä rantoja kehitettävän yhteiseen käyttöön paremmalla saavutettavuudella ja alueiden tarkemmalla suunnittelulla. Kehittäminen perustuu maanomistajien vapaaehtoisuuteen ja näin ollen yksittäiselle maanomistajalle ei koidu kohtuutonta haittaa." Meihin ei ole kukaan ollut kunnan taholta yhteydessä asian tiimoilta ja kysynyt meidän mielipidettä asiasta. Eli kaavaselostuksessa puhutaan täyttä palturia ja tietoisesti halutaan antaa kuva kuntalaisille, että tästä olisi muka keskusteltu tai sovittu." "voimassaolevan Uudenmaan maakuntakaavan kaavamerkintöjen mukaan merkinnän "Taajamatoimintojen alue" (joihin kiinteistöni alue ei tällä hetkellä kuulu) suunnittelumääräys sisältää mm., että "Rakentamattomat rannat ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön." "Vihdin kunnan yleiskaavaselostuksessa ei ole missään kohtaa esitetty omistamamme kiinteistön rakennetun ympäristön vaikutusta yleiskaavaan ja etenkin olemassa olevan rakennuskannan suhdetta suunniteltuun rantojen yleiseen virkistyskäyttöön. Sama tilanne on lähistöllä olevien kiinteistöjen suhteen. Tältä osin kaavaa varten tehtävät selvitykset ovat puutteellisia ja riittämättömiä." "Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 17 §:n 1 momentin 4 kohdassa edellytetään, että yleiskaavan kaavaselostuksessa esitetään muun ohella kaavan vaikutukset rakennettuun ympäristöön. Vihdin kunnan yleiskaavaselostuksessa ei ole missään kohtaa esitetty omistamani kiinteistön rakennetun ympäristön vaikutusta yleiskaavaan ja etenkin olemassa olevan rakennuskannan suhdetta suunniteltuun rantojen yleiseen virkistyskäyttöön. Sama tilanne on	
--	--

<i>lähistöllä olevien kiinteistöjen suhteen. Tältä osin kaavaa varten tehtävät selvitykset ovat puutteellisia ja riittämättömiä.”</i> <i>”Suomen perustuslain 10 §:ssä säädetään yksityisyyden suojasta. Pykälässä turvataan jokaiselle kansalaiselle yksityisyyden ja kotirauhan suoja. Kotirauhan suojan piiriin kuuluu rikoslain 24 luvun 11 §:ssä mainitut asiat. Rantasauna ja muut pihapiiriin kuuluvat alueet kuuluvat kotirauhani piiriin. Rantasaunani sijaitsee kaavakartassa virkistysranta-vyöhykkeeseen kuuluvalla alueella. Näinhän ei voi missään tapauksessa olla. Sellainen merkintä rikkoo räikeästi kotirauhani suojaa ja on siten Suomen perustuslain 10 §:n vastainen. Yleiskaava aiheuttaa sen nykyisessä muodossa minulle eli maanomistajalle kohtuutonta rajoitusta ja haittaa yleiskaavan tarkoitus huomioiden. Kaava on siten maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 4 momentin vastainen.”</i> <i>”Maankäyttö- ja rakennuslain 39 § säättää, että yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa huomioon rakennetun ympäristön olemassa olon ja vaikutuksen. Rakennettua ympäristöä ovat laituri, rannan täyttö, yksityinen uimaranta ja muut minun alueelle rakentamat paikat. Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 4 momentin mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle kohtuutonta haittaa. Estämällä omistajalta oman rannan käyttö haluamaansa tarkoitukseen yleiskaava aiheuttaa kiistattomasti kohtuutonta haittaa ranta-alueen maanomistajalle. Lisäksi rajoittamalla omistamansa alueen käyttöä, yleiskaava rikkoo Suomen perustuslain omaisuuden suojaa koskevaa perusoikeutta.”</i> <i>”MRL 39 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Rakennettu ympäristö tarkoittaa sitä, että olemassa olevat rakennukset ja niiden pihat, puutarhat, kasvimaat ja kaikki se fyysinen ympäristö, minkä ihminen on käyttöönsä muokannut, tulee ottaa huomioon yleiskaavaa laadittaessa. Näin ollen olemassa olevat rakennukset antavat pohjan ja reunaehdot yleiskaavan suunnittelulle. Tätä ei voida sivuuttaa eikä jättää huomiotta. Vihdin kunnan yleiskaavaluonnos ei ota huomioon kiinteistöllä olevien rakennusten pihapiiriä ja alueen yksityistä käyttöä. Kaavakartta on siten vastoin MRL 39 §:n yleiskaavalle asetettavia sisältövaatimuksia ja se on näin ollen lainvastainen.”</i>	
--	--

<i>"Suomen perustuslaissa on säädetty kansalaisten perusoikeuksista. Suomen perustuslain 15 §:ssä säädetään, että jokaisen omaisuus on turvattu. Kaavakarttaluonnoksessa oleva merkintä, että kiinteistömme ranta -alueita on tarkoitus ottaa yleiseen virkistyskäyttöön, rikotaan tätä perustuslain omaisuuden suojaa koskevaa pykälää. Me saamme ja voimme käyttää kiinteistöämme valitsemiimme tarkoituksiin ja haluamallamme tavalla. Tehdyllä kaavamerkinnällä tosiasiallisesti rajoitettaisiin tai jopa estettäisiin omistamamme kiinteistön käyttöä. Yleiskaavaluonnos rikkoo Suomen perustuslain omaisuuden suojaa koskevaa pykälää."</i>	
Ulkoilureitit <i>"Strategisen yleiskaavan merkintöihin ja määräykseen tulee kirjata, että mikäli nyt ohjeellisiksi merkityt ulkoilureitit joskus tulevaisuudessa lähdetään suunnittelemaan, suunnittelun tulee yksityisomailla tapahtua kunnan ja maanomistajan yhteiseen sopimukseen perustuen."</i> <i>"Konian ja Rokokallion välinen 'Keskeinen ulkoilureitti' noudatti yleiskaavan luonnoksessa pääsääntöisesti yleisiä teitä ja vakiintuneita polkuja. Nyt yleiskaavan ehdotuksessa reitin sijoittelu on muutunut, ja sen mahdollinen toteuttaminen tulee tulevaisuudessa vaatimaan maanomistajakohtaisia neuvotteluja ja korvauksia."</i> <i>"Uudessa kaavaehdotuskartassa Vihdin kirkonkylän ja Vihtijärven välillä kulkee Herrakunnan ja Moksinkautta keskeinen ulkoilureitti. Kartassa reitin linjasta on muutettu ja tarkennettu aiemmasta kaavakarttaluonnoksesta: uudessa ehdotuksessa reitti ei kulje Moksijärven rantaa pitkin vaan pohjoisempaan, seurakunnan omistaman virkistysalueen kautta ja jotakuinkin Männistönmäen ja Sudenkallion lähistöltä. Todettiin, että Moksissa olisi paljon mielenkiintoisia retkikohteita, mutta asukkaat eivät halua massiivisia vaelluksia alueelleen." Siksi reitin tarkasta linjauksesta tulisi mielestäni päättää paikallisten kanssa."</i>	-Ulkoilureitit ovat eri tavoin aikojen saatossa yhteistyössä maanomistajan tai -haltijan kanssa kunnan toimesta suunniteltuja ja perustettuja, karttaan ja maastoon merkittyjä väyliä, jotka on tarkoitettu yleistä ulkoilutoimintaa varten. Ulkoilureitin esittäminen kaavassa ei synnytä jokamiehenoikeuksia ylittäviä valtuuksia liikkua maastossa ennen kuin reitti on asianmukaisesti toteutettu. -Kaavan ulkoilureitit ovat yleispiirteisiä ja osoittavat ulkoilun yhteystarpeen, eivät lopullista reittiä. Tarkempi suunnittelu reittien toteuttamiseksi tehdään maanomistajien kanssa yhteistyössä. Reittien suunnittelun lähtökohtana on vapaaehtoiset järjestelyt. -Toteutusaikataulua ei reiteille ole. -Ulkoilulain 1 § edellyttää, ettei ulkoilureitin johtaminen kiinteistön kautta saa aiheuttaa huomattavaa haittaa. Toteuttamisvaiheessa reittejä ei linjata kulkemaan pihapiireihin, viljelyksille tai muille sellaisille alueille, joissa reitistä aiheutuu maanomistajille kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.

Luonto- ja kulttuuriarvot

muistutus	vastine
Yhtenäiset metsä- ja peltoalueet	
<i>"Kaavaratkaisulla pyritään säilyttämään maa- ja</i>	-Metsävyöhyke-merkinnän alueet on muodostettu

<i>metsätalouden kannalta merkittävät yhtenäiset viljely- ja metsätalousalueet, lukee teidän sepustuksessa. Miksi vain merkittävät. Mitä tarkoitetaan merkittävillä. Tässäkin käytetään sanaa pyritään. Uuden kaavakartan mukaan pakkolunastukset vain lisääntyvät Vihdin kunnassa, eteläinen Vihti. Luonto hävitetään ja asfalttia tilalle.”</i> <i>”Metsillä on merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. Metsät ja muu biomassa sitovat yhteyttämis tuloksena hiilidioksidin ilmakehästä ja ne toimivat merkittävinä hiilinieluina. Metsien häviäminen rakentamisen vuoksi on yksi suurimpia kasvi-huonekaasujen päästölähteitä. Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tarvitaan sekä suojelualueita että talousmetsien luonnonhoitoa. Muutama viherväylä asutuksen ja työpaikkojen keskellä ei riitä.”</i> <i>”En löytänyt karttaa jossa oli merkitty Vihdin luonnonsuojelualueet. Ne oli kyllä mainittu mutta eivät kartassa. Eihän niiden päälle ole saanut laittaa muuta toimintaa?”</i> <i>”Taulukossa 5 on kaksi yksityistä ’Konianrauhan luonnonsuojelualuetta? Ovatko rajakkain eli ikään kuin yhtenäisenä alueena?”</i>	Vihdin laajoista yhtenäisistä metsäalueista (vähintään 500 hehtaaria). Metsät ovat tärkeä luontoarvo Vihdissä, jolloin näiden yhtenäisyys ja pirstoutumattomuus tulee säilyttää. Metsävyöhykkeen alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisenä, toiminnoittaan ja luonnonympäristöltään monipuolisena metsäalueena. Aluetta suunniteltaessa tulee ottaa huomioon toimivien ekologisten yhteyksien sekä laadukkaiden virkistysyhteyksien kytkeytyminen muille alueille. -Laaja yhtenäinen peltoalue -merkinnällä (kartta 2/3) osoitetaan pääasiassa maatalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja (yli 200ha) ja yhtenäisiä peltoalueita, jotka halutaan säilyttää avoimena, yhtenäisenä ja vastaisuudessakin maatalouskäytössä. Yhtenäisillä peltoalueilla on maisemallisen, kulttuurihistoriallisen ja virkistysellisen tärkeyden lisäksi merkitys luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Näiden alueiden lisäksi Vihdissä on ja tulee olemaan pienempiä peltoalueita. Selostuksessa mainittu pyrkimys yhtenäisten maa- ja metsätalousalueiden säilyttämiseen ei tarkoita muiden alueiden säilyttämystä vaan kohdistaa huomion laajoihin ja yhtenäisiin alueisiin. -Kunta ei voi suoraan määrätä yhtenäisiä maa- ja metsätalousalueita rakentamiselta vapaaksi alueeksi. Tulevassa kehityksessä voidaan kuitenkin mahdollisuuksien mukaan pyrkiä alueiden luonnon- ja tuotantoarvojen sekä pirstoutumisen estämiseen. Laajat yhtenäiset metsäalueet halutaan tulevaisuudessakin pitää laajoina, jolloin ne muun muassa kannattelevat luonnon monimuotoisuutta ja toimivat hiilinieluina. Lisäksi luonnonsuojelualueet sekä erilaiset virkistysalueet toteuttavat näitä tavoitteita. Ne on esitetty kaavassa kartoilla 1/3 ja 2/3. -Yksityiset Konianrauhan luonnonsuojelualueet ovat rekisterissä kaksi erillisellä tunnuksella olevaa suojelualuetta, joista on tehty eri vuosina päätös (2017 ja 2005). Toinen alueista on jaettu kahteen osaan, joista toinen osa sivuaa hieman toista luonnonsuojelualuetta. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Kulttuuriarvot <i>’Muinaisjäännös’-merkinnät (äärimmäisen pieni vihreä neliö) näyttävät keskittyvän kunnan länsilaidalle. Onko tämä tosiasioiden mukaista, vai ovatko länsiosan kohteet tunnistettavampia kuin kun-</i>	-Kulttuurikartalle merkityt muinaisjäännöskohteet ovat Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä, joka perustuu arkeologisiin kenttätöihin ja tutkimuksiin. Rekisteriin kuuluvat kiinteät mui-

<i>nan muissa osissa sijaitsevat jäännökset. Selostusosan Taulukon 6 otsikko on kirjoitettu liian totaaliin muotoon (s. 53). Selostusosassa mainittava, että maastosta mahdollisesti löytyvillä muinaismuistolain (295/1963) mukaisilla kohteilla on lakisuoja, vaikka ne eivät olisikaan Museoviraston lueteloissa. Metsissä on runsaasti säilytettäviä lakikohteita (esim. latvapurojen patoja, vesimyllyn raunioita, kalkkiuunien ja kalkkivilouhimoiden jäännöksiä).</i>	naisjäännökset sekä muut kulttuuriperintökohteet. Kaikki nämä kohteet ovat merkitty kartalle. Noin kymmenisen Vihdin kaakkoisosassa sijaitsevaa muinaisjäännöskohdetta ei esiinny kartalla, koska ne sijaitsevat osayleiskaava-alueella. Strateginen yleiskaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen osalta, jolloin tätä osoittava merkintä peittää alueen muinaisjäännösmerkinnät. Vihdissä on myös kohteita, jotka ovat käytettävissä olevien tietojen (esim. arkistolähteet, esiselvitykset tai ilmoitukset) perusteella mahdollisesti kiinteitä muinaisjäännöksiä, mutta luotettava määrittely edellyttää lisäselvityksiä tai paikalla käyntiä. Muutokset: -Lisätään selostukseen mahdollisten kiinteiden muinaismuistojen olemassaolo ja niiden selvittäminen alueiden tarkemmassa suunnittelussa. Lisäksi lisätään kohta, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan uusi kiinteä muinaisjäännös, tulee muinaismuistolain mukaisesti siitä ilmoittaa muinaistieteelliselle toimikunnalle. -Muinaisjäännösten merkintää kasvatetaan
Pohjavesialueet <i>”Kaikki kaavaehdotuksessa esitelty runsaan kasvun alueet sijaitsevat pohjavesien muodostumisalueella. Onko tätä tutkittu miten tiivis ja asvaltin peittämä maanpinta vaikuttaa pohjavesien muodostumiseen?”</i>	-Runsaan kasvun alueet eivät sijaitse pohjavesien muodostumisalueella. Vertailun vuoksi kaavakartassa 2/3 on esitetty pohjaveden muodostumisalueet. Olemassa olevaa taajamarakennetta kehitetään lähinnä täydennysrakentamisella. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Kemikaalionnettomuudet <i>”Palojärven yli kulkeva moottoritien osa on täysin suojaamaton esimerkiksi kemikaalionnettomuuksilta. Jos vaikka rikkaruohon torjunta-aineita kuljetta-va rekka joutuu järven ylittävältä alueella onnettomuuteen ja torjunta-aine valuu veteen, on järven kalakanta menetetty. Eikä yhtään vähäisempi ongelma ole esimerkiksi öljyn valuminen järveen. Melu- ja valumaesteet moottoritielle olisivat enemmän kuin tarpeen.”</i>	-Moottoritiet ovat ELY-keskuksen hallinnassa, jolloin tällä kaavalla ei voida vaikuttaa niiden kehittämiseen. Kunta tekee ainoastaan tarvittavat tilavaraukset tulevaa kehittämistä varten. ELY-keskus vastaa valtateiden, kuten VT1, ylläpidosta ja kehittämisestä, kuten onnettomuuksiin varautumisesta. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.

Liikenne ja liikkuminen

muistutus	vastaus
Kirkonkylän yhteystarpeet	
<i>”Kevyen liikenteen väylän jatkuminen linja-</i>	Muutokset:

<i>asemalta uudenmaantien risteykseen asti”</i>	-Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien merkintätapaa on tarkennettu.
Melu <i>”Ykköstien eli moottoritien varteen on saatava kattava melusuojaus. Myös mahdollisten haitallisten aineiden valuminen etenkin vesistöjen varsilla onnettomuuksien sattua on estettävä riittävin suojaus.”</i> <i>”Palojärven kohdalla liikennemelu on erityisen kova, koska tie kulkee osittain vesialueen yli ja paikoin tien toisella puolella olevat kallioleikkaukset vielä vahvistavat ääntä. Liikennemelu ei juuri sillä vähene, että siirrytään sähköautoiluun, koska rengasmelu on jo nyt merkittävä.”</i>	-Melusuojauksen järjestäminen uuden maankäytön kohdalla tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Olemassa olevan asutuksen kohdalla niihin kantautuva melu otetaan huomioon teiden rakentamisvaiheessa. ELY-keskus vastaa valteiden, kuten VT1 ja VT2, ylläpidosta ja kehittämisestä, kuten melusuojauksesta. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Joukkoliikenne, jalankulku ja pyöräily <i>”Joukkoliikenne ei toimi tälläkään hetkellä muualla Vihdissä kuin Nummelasta Helsinkiin. Pelkästään toive siitä, että lisätään joukkoliikennettä, ei tee siitä taloudellisesti kannattavaa liikennöitsijöille. Haaveet liikkumisesta paikallisjunalla akselilla Nummela-Ojakkala-Otalampi sisältää niin paljon epävarmuustekijöitä, että sen toteutuminen on enemmän epätodennäköistä kuin todennäköistä. Sitä paitsi kaikki vihtiläiset eivät asu rautatien varrella.”</i> <i>”Mikäli haaveissa oleva henkilöliikenne sähköistetylle hanko-hyvinkää radalle saadaan, niin seisakkeita saisi olla useampia. Selkiin voisi hyvin laittaa seisakkeen, jota pystyisivät hyödyntämään Haimoo, Nummenpää ja Otalammen reuna-alueen asukkaat. Muuten matka pysäkille tulee liian pitkäksi, ja liikkuminen tapahtuu kuitenkin autoilla. Mihin asti henkilöliikenne ulottuisi? Hyvinkäälle? Sinne suuntaan ei pääse muutoin kuin omalla autolla. Junarataa voisi muutoinkin hyödyntää. Hiekkatiereitti rataa seuraillen mahdollistaisi liikkumisen pyöräillen, hevosella, kävellen, koiravaljakolla, suorinta reittiä keskusten välillä. Eikä tarvitsisi autojen pakokaasuissa ja metelissä liikkua. Valokuitukaapelia saisi vedettyä kätevästi radan reunalla, ja siitä jakaa oksia kylille.”</i> <i>”Moottoritielle pitäisi tavoitella kolmatta ns. joukkoliikennekaistaa molemmiin puolin mahdollisimman nopeasti. Tie tulee vakavasti ruuhkautumaan, kun odottemme ns. tunnin junanradan tuloa. Samaan aikaanhan kunta tavoittelee voimakasta asuinrakentamista, jotta junaan</i>	-Yhdyskuntien kehittäminen on pitkäjänteistä työtä. Strategisen yleiskaavan tavoitevuotena on 2050 joten on aivan luonnollista, että kaavassa esitetään myös ratkaisuja, jotka saattavat toteutua vasta huomattavan ajan kuluttua. Hanko–Hyvinkää rai-deyhteyden henkilöliikenne on pitkäjänteistä kehittämistä edellyttävä hanke, jonka merkitseminen kaavaan on perusteltua yhteyden kehittämisen mahdollistamiseksi. Rataosuuden varrella on useita väestökeskittymiä, joita henkilöliikenne palvelisi. Nykyisessä ehdotuksessa on merkitty seisakkeet Nummelaan, Ojakkalaan ja Otalamelle, mutta näiden määrää voidaan tarkastellaan seuraavilla kaavan päivityskierroksilla, kuten myös virkistysreit-tin mahdollisuutta. -Moottoritie on ELY-keskuksen hallinnassa, joka vastaa siihen liittyvistä parannuksista, kuten mahdollisista joukkoliikennekaistoista. -Joukkoliikenteen kehittämistä varten on Vihdissä tehty ja tehdään tästä kaavasta erillisiä suunnitelmia. Strateginen yleiskaava on apuväline joukkoliikenteen nykyiselle ja tulevalle kehittämisellä mutta ei itsessään määritä joukkoliikenteen verkostoa. Joukkoliikenteen väylien osalta karttaan 3/3 on merkitty ohjeellinen taajamien ja kylien välinen intensiivisen joukkoliikenteen vyöhyke, jolle tavoitellaan säännöllistä liikennettä, sekä maaseutualueiden joukkoliikenteen ohjeelliset pääreitit. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.

saataisiin matkustajia!” <i>”VISY tuntuu pyrkivän vaikuttamaan siihen miten julkista liikennettä kehitetään koko kunnassa ja karttoja lukemalla näyttäisi siltä, että julkista liikennettä ei välttämättä olisi jatkossa siellä missä sitä nyt on? Kartat ovat vain niin pieniä ettei tästä jää varmaa tunnetta? Joukkoliikennesuunnitelmaa sekä joukkoliikenteen kehittämisen periaatteita selkeinä kuvauksina. Myös nykyiset ja mahdollisesti käynnistettävät joukkoliikennehankkeet voisivat olla selkeästi ilmaistuna omana dokumenttinaan. Nyt VISY tuntuu olevan vain perustelu sille miksi joukkoliikennettä ei tulisi olemaan jatkossa jossain, mikä käytännössä merkitsisi kys. alueelle tosi paljon ikävyyksiä.”</i>	
Tieliikenne <i>”Katuyhteys Hiidenvedentie-Haapakyläntie on säilytettävä keskusta-Hiidenranta -alueita yhdistävä nä reittinä, Kehätien suorine ylityksineen. Lisäreitti Hiidenrantaan voinee rakentua Seisakkikahvion paikkeilta. Nykyisin toinen reitti alueelle tulee kaukaa, vanhan Turuntien liittymästä. On kai turvallisuuskysymyksen miten nopeasti väestö pääsee alueelta pois jos esim. talojen vieressä kulkeva kaasuputki räjähtää. Tieasiat ja sisäinen liikenne ovat olleet vahvasti esillä aiemminkin.”</i> <i>”Vihdin liittymät ympäröiviin kuntiin ovat jääneet lähes huomiotta. Tämä koskee niin liikenneverkkoja, taajamarakennetta kuin julkisia (SOTE) ja yksityisiä palvelujakin. Ainakin Turunväylän, Turuntien ja radan muodostaman yhteysväylän vaikutukset Lohjan ja Vihdin sekä Vihdin ja Kirkkonummen raja-alueisiin olisi pitänyt hahmottaa selkeästi.”</i> <i>”Liikenteellisesti pahin puute koskee tieliittymiä Kirkkonummen suuntaan. Veikkolan taajaman lähelle ollaan sijoittamassa suurta työpaikka-alueita, mutta sen aiheuttamien liikennekuormitusten suuntautumista ei ole huomioitu lainkaan erityisesti tavaraliikenteen osalta. Ainakin osa kuntarajan läheisyyteen sijoittuvien yritysten kuljetustarpeesta suuntautuu pääkaupunkiseudulle; tämä liikenne ohjautuu Veikkolan taajamaan, koska sen kautta on suora yhteys Turunväylälle. Samaan suuntaan vaikuttaa myös Tervalammen osayleiskaavassa tavoiteltava haja-asutusrakentamisen ("kylärakentamisen") lisääminen. Vihdillä pitäisi olla vahva näkemys ja esitys tämän ongelman hoitamiseksi.”</i>	-Yleiskaava ei ota kantaa VT25:n liittymiin. VT25 on ELY-keskuksen hallinnoima valtion tie, jonka liittymäratkaisuja kunta ei voi itsenäisesti päättää. Liittymäratkaisuja kehitetään tarkemmassa suunnittelussa yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Yleiskaavan kartalla esitetään ainoastaan merkittävimmät väylät, minkä vuoksi kaikkia liittymiä ei ole kartalla. Kunnan yleisenä tavoitteena on vähintään säilyttää nykyisen tasoiset liittymät pääväyliin. -Kuntarajat ylittäviä yhteyksiä ja liitännöitä käsitellään erityisesti maakuntakaavassa. Jokainen kunta kaavoittaa oman kuntansa itsenäisesti, mutta seudulliset ratkaisut tehdään maakuntakaavassa. -Tarkemmat liikenteelliset selvitykset Etelä-Nummelan asuin- ja työpaikka-alueen liikenne- ja liittymäjärjestelyistä tehdään Etelä-Nummelan osayleiskaavan valmistelun yhteydessä. Myös alueiden liikenteellinen vaikutusten arviointi tehdään osayleiskaavatyön ohessa. -Huhmarin seudun työpaikka-alueen liikennejärjestelyjä tarkastellaan alueen kehittämisen tullessa ajankohtaiseksi. Strateginen yleiskaava ei ota kantaa yksittäisten alueiden liikennejärjestelyihin, sillä liikenteellinen vaikutusten arviointi tehdään osana tarkempaa suunnittelua. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.

Yhdyskuntarakenne

muistutus	vastine
Työpaikka-alueet <i>”Kaavaehdotuksen ehdotusselostuksessa (s. 36) ja kaavakarttaluonnoksessa on esitetty Hiekan teollisuusalueen laajentamista kohti Hanko-Hyvinkää –rataa sillä perusteella, että teollisuustoimintoja on mahdollista sijoittaa pohjavesialueiden ulkopuolelle.”</i> <i>”Strategisen yleiskaavan myötä häneltä ollaan viemässä tulevaisuudessa tilakokonaisuuden elin-kelpoisuutta, mikä on paitsi kunnan niin myös laajemminkin maakunnan kannalta vahingollista kehitystä. Tuotanto- ja varastotoiminnan laajennusalueen kaavamerkintä rajoittaa huomattavasti tilakokonaisuuden käyttöä, elinkeinotoiminnan kehittämistä sekä maatalousyrittäjän pää-täntävaltaa omistamiinsa maaalueisiin ja maan käyttöön tulevaisuudessa aina vuoteen 2050 asti.”</i> <i>”Hänen omistamaansa maahan ja siinä harjoitettavaan [maatalous]elinkeinoon kohdistuu vakavia uhkia ja haittoja yleiskaavasuunnitelmien [tuotanto- ja varastoalueiden laajentamisen] myötä. Yleiskaavassa ei ole lainkaan arvioitu kaavan aiheuttamia [MRL 39 § mukaisia kohtuuttomia] haittoja hänen kiinteistölleen tai elinkeinolle. - - Maanomistajalle aiheutuvaa haittaa peilataan oikeuskirjallisuuden mukaan suunnitelmaan kokonaisuudessaan, alueen aikaisempaan käyttötarkoitukseen sekä siihen, miten aluevaraukset ovat aikaisemmasta suunnitelmasta kehittyneet, ja erityisesti paikallisten olosuhteiden edellyttämiin vaatimuksiin. Kohtuuttomuus arvioidaan lähtien yleiskaavan aluevarausten ja kaavamääräysten kokonaisvaikutuksista maanomistajan asemaan.”</i> <i>”Vihdin kunta on kaavoittanut Hiekan teollisuusalueen nykyiseen käyttöönsä arvioimalla tuolloin myös alueen käytön vaikutukset pohjaveteen. Kunta on myös hankkinut maata alueen läheisyydestä etuosto-oikeuden nojalla. Kunta on siis harkiten toteuttanut Hiekan teollisuusalueella ja sen välittömässä läheisyydessä maapolitiikkaansa hankkimalla alueita omistukseensa. Hiekan teollisuusalue on tällä hetkellä vajaakäytössä ja aluetta voidaan</i>	-Strateginen yleiskaava ei ole tarkkarajainen ja tarkastelu on suurpiirteistä, jolloin yksittäisiä kiinteistöjä ei lähtökohtaisesti rajata pois käyttötarkoituserkinnästä. Yleiskaavassa ei ole tarkoituksenmukaista tehdä vaikutustenarviointia yksittäisten kiinteistönomistajien osalta. -Strategisen yleiskaavan merkintä tuotanto- ja varastoalueen laajenemisesta ei aiheuta välittömiä vaikutuksia maatalouden harjoittamiseen tai estettä sen kehittämiseen. Merkintä mahdollistaa sen mukaisen kehittämisen mutta ei suoraan käynnistä sitä. Merkintä tai kaavamerkinnot yleisesti eivät vaikuta myöskään esimerkiksi maatalouden investointitukiin. -Vihdissä on painetta kehittää työpaikka-alueita ja lisätä työpaikkojen määrää. Hiekan alueen on katsottu olevan sellainen paikka, jossa halutaan edistää tuotanto- ja varastotoimintaa. Siellä sijaitsee jo teollisuuden keskus, jonka laajentaminen on yhdyskuntarakenteen kannalta järkevää esimerkiksi saavutettavuuden kannalta. Hiekan alue ei kuitenkaan ole ainoa teollisuuden kehittämisaikaa, vaan huomattavampi panostus on asetettu Etelä-Nummelaan. -Yleiskaavan tuotanto- ja varastoalueiden laajentamisella pyritään korjaamaan Hiekan alueen tilanetta. Merkinnot rajausta muutetaan, jotta merkintä ei asetu laajojen peltoalueiden kohdalle. Muutokset: -Hiekan tuotanto- ja varastotoiminnan laajennusalueen rajausta tarkennetaan niin, ettei se pääasiallisesti asetu laajojen peltojen alueelle.

<i>edelleen hyvin kehittää. Teollisuusalueelle ollaan parhaillaan rakentamassa parannettua kulkuyhteyttä valtatie 25:ltä tarkoituksena parantaa teollisuusalueen logistisia yhteyksiä.”</i> <i>”Uusien alueiden etsintä tulisi myös olla selkeästi tarvelähtöistä ja sen tulisi tapahtua alusta alkaen yhteistyössä maanomistajien kanssa.”</i>	
Maa ja metsätalous <i>”Ehdotusselostuksessa sivulla 10 todetaan, että Vihdin kunnassa maa- ja metsätalouden osuus on elinkeinotoiminnasta enää 2 %. On perin kummallista, että pitkän tähtäimen yleiskaavan ohjausvai- kutuksella vähennetään maa- ja metsätaloustoi- minnan edellytyksiä kunnassa entisestään [ulotta- malla Hiekan teollisuusalueen laajennus muistu- tuksen jättäjän peltoalueille]. Tämä seikka pitää huomioida kaavoituksen vaikutusten kokonaisarvi- ossa.”</i> <i>”Maa- ja metsätalouselinkeinon edellytysten tur- vaaminen on yhtä tärkeä tavoite kuin teollisen elinkeinoon harjoittamisen turvaaminen. Tuotanto- ja varastotoiminta ei saa vaikeuttaa maatalous- elinkeinoon harjoittamista varsinkin, kun tuotanto- ja varastotoiminnalle voidaan osoittaa kunnasta muitakin sijoituspaikkoja – –.”</i> <i>”Yleiskaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 39§:n vaatimusta kunnan elinkeinoelämän toimin- taedellytysten turvaamisesta. Yleiskaavaehdotuk- sessa ei ole arvioitu maaseutuelinkeinon harjoitta- misen edellytyksiä ja niiden turvaamista tulevai- suudessa. Kaavakartasta 1/4 tulee poistaa muistu- tuksen tekijän tilakokonaisuuteen kohdistuva alue- varausmerkintä tuotanto- ja varastotoiminnan laajennuksesta.”</i>	-Maa- ja metsätaloutta pyritään säilyttämään kaa- varatkaisussa ohjaamalla muuta kuin maa- ja met- sätalouden harjoittamiseen liittyvää rakentamista jo olemassa oleviin keskittymiin. Lisäksi on selvitet- ty yli 500ha metsät ja yli 200ha yhtenäiset peltoko- konaisuudet, joiden pirstomista pyritään välttä- mään. -Maaseutuelinkeinot on turvattu osoittamalla yleiskaavan pääkartassa (1/3) suurin osa Vihdistä maaseutuelinkeinojen alueeksi. Lisäksi kaavan vai- kutuksia suhteessa näihin elinkeinoihin on arvioitu selostuksessa kohdissa, joissa käsitellään laajojen pelto- ja metsäalueiden selvittämistä, maisemaky- symyksiä sekä asumista ja kyläalueita. Muutokset: -Hiekan tuotanto- ja varastotoiminnan laajennus- alueen rajausta tarkennetaan niin, ettei se pääasi- allisesti asetu laajojen peltojen alueelle.
Ilmastonmuutos <i>”VISY dokumentteja tutkiessa jää kaipaamaan ihan erilliset ilmastonmuutokseen keskittyvät strategiat: - Vihdin ilmastonmuutoksen hillintä - strategia - Vihdin ilmastonmuutokseen sopeutumisen - strate- gia Jolloin itse VISY 2050 strategiaselosteita voisi keventää näiden asioiden osalta ja toisaalta huo- mioida paremmin omissa itsenäisissä strategiois- saan ilmastonmuutokseen liittyviä seikkoja. Näin myös näiden strategioiden hallinnollinen käsittely olisi helpompaa, kun strategiat ja niihin liittyvä</i>	-Vihti liittyi keväällä 2018 kansainväliseen Kaupun- ginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjaan (Co- venant of Mayors). Sitoumuksen täytäntöönpane- miseksi on laadittu kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma (Sustainable Energy and Cli- mate Action Plan, SECAP). Toimintasuunnitelma määrittää ilmastonmuutoksen ehkäisyn ja sopeu- tumisen toimenpiteet kokonaisuutena. Strateginen yleiskaava puolestaan huomioi etenkin yhdyskun- tarakenteeseen ja liikenteeseen liittyvät toimenpi-

<i>tulosten raportointi olisi käsiteltävissä erikseen strategisesta yleiskaavasta.”</i> <i>”Strateginen yleiskaava ulottuu jopa vuoteen 2050 asti. Ilmastonmuutokseen on viitattu vain siinä tarkoituksessa, että kaavalla pyritään vähentämään hiilidioksidipäästöjä. Eli käytännössä vain jarruttamaan ilmastonmuutosta esimerkiksi pendelöintiä vähentämällä. Samaan aikaan Vihdissä kuitenkin pyritään lisäämään teollisuutta, joka on liikenteen ohella yksi merkittävimmistä hiilidioksidipäästöjen aiheuttajista.</i> <i>Vihdin kunta tuskin pystyy omilla toimillaan vaikuttamaan ilmastonmuutoksen kehitykseen pitkällä aikavälillä kovinkaan merkittävästi.</i> <i>Ilmaston lämpeneminen synnyttää todennäköisesti sellaisia muutoksia maatalouselinkeinoon, jotka olisi pitänyt huomioida myös tässä strategisessa yleiskaavassa. Esimerkiksi viljelykasvien osalta maissin viljely voi tulevaisuudessa yltää laajempaan tuotantoon, mikäli kasvukausi olisi hieman nykyistä pidempi. Lisäksi esimerkiksi muualla maailmassa viljeltävät vehnälajikkeet rantautuisivat varmasti Suomeen, jos ja kun ilmasto lämpenee edelleen.”</i>	teet. Ilmastonmuutoksen torjuntaan ja sopeutumiseen liittyvät erilliset dokumentit ja yleiskaava tukevat toisiaan ja muodostavat yhdessä kokonaiskuvan aiheeseen liittyvistä toimenpiteistä. -Laajentuville ja uusille varasto- ja tuotanto-alueille ei ole tarkoitus sijoittaa ns. perinteistä teollisuutta vaan monipuolista tilaa vaativaa yritystoimintaa, kuten ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia tuotantotiloja. Toiminnan tarkempi muoto tarkentuu todennäköisesti asemakaavavaiheessa esimerkiksi tonttikokojen perusteella. Kaavassa on myös mainittu, että alueiden toteutuminen edellyttää tarkemmassa suunnittelussa tarkempia luonto- ja ympäristöselvityksiä. Uusilla varasto- ja tuotanto-alueilla on kuitenkin kiistämätön vaikutus Vihdin hiilidioksidipäästöihin. Nämä tutkitaan tarkemmin tarkemmassa suunnittelussa. -Kaikkien Suomen kuntien tulee toimia ilmaston lämpenemisen kiihtymisen pysäyttämiseksi. Suomen valtion tavoitteena on olla hiilineutraali 2035 mennessä. Ottaen huomioon päästöjen korkea lähtötaso on selvää, että toimenpiteitä vaaditaan hallinnon jokaisella tasolla. Kunnat ovat ilmastotyön eturintamassa myös valtiollisten tavoitteiden toteuttamisessa, sillä suuri osa ilmastotyöstä toteutetaan konkreettisesti kuntien toiminnan kautta. -Kaava mahdollistaa maaseutuelinkeinojen harjoittamisen muuttumisen ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristön muutoksien johdosta. Elinkeinojen harjoittamiseen liittyvät päätökset ovat elinkeinonharjoittajan omassa päätösvallassa eikä strategisella yleiskaavalla pyritä ohjaamaan niitä. Pääkartassa eli kartassa, joka koskee yhdyskuntarakenetta, suurin osa Vihdistä on maaseutuelinkeinojen aluetta, mikä takaa mahdollisuuden harjoittaa näitä elinkeinoja Vihdissä myös tulevaisuudessa. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia. Kaavaselostukseen on lisätty maininta SECAP:sta ja sen roolista suhteessa yleiskaavaan.
Taajamat <i>”Me hiidenrantalaiset pidämme tärkeänä että Hiidenrannan alue kehittyä tiiviinä osana Nummelan ydinkeskustaa. Toisinaan tuntuu että tämä laaja asuinalue unohtuu eri yhteyksissä. Vain harju kuitenkin erottaa alueet toisistaan. Miten tämä on nyt</i>	-Hiidenranta on merkitty merkinnällä tiivistyvä taajama, jonka määräyksessä ohjataan alueen kehittymistä seuraavanlaisesti: <i>Taajamassa parannetaan ympäristön laatua ja kehitetään toiminnallista monipuolisuutta ja toimintojen sekoittuneisuutta</i>

huomioitu uusissa eri vaiheiden kaavoissa? Asuntojen arvojen säilyminenkin on huomioitava.” ”ehdotusselostuksessa viittaa sekä kyläprofilointeihin että taajamaprofilointeihin, joita ei ole aiemmin esitelty ja avattu mitä niillä tarkoitetaan eikä selostuksessa myöskään viitata näihin myöhemmin. Kuitenkin profiloinneilla selkeästi annetaan ymmärtää, että vain taajamaprofilointi viitoittaa pitkälle tulevaisuuteen.” ”Lentokenttä ja harjualue kokonaisuudessaan tulee säästää teollisuusrakentamiselta. Se tulisi varata virkistysalueeksi ja päästöttömään harrastustoimintaan. Mielikuvan korjaamiseksi tulisi lentokenttää koskeva lause poistaa elinkeinoelämää kuvavasta kappaleesta kokonaan.” ”Rakennetaanko yhtenäistä taajama-aluetta kahden kunnan välille (tähän on epämääräisesti viitattu puhuttaessa Veikkolan Vihdin-puoleisesta asutokeskittymästä), tai haetaanko esimerkiksi SOTE-palveluja yli kuntarajojen ja jos haetaan, mihin haku suuntautuu? Tai onko tarpeen varautua vuoden 2050 tähtäyksellä jopa kuntaliitoksiin ja niiden mukana varautua esimerkiksi taajamarakenteen muutoksiin.”	ta. Alueen kävely- ja pyöräily-ympäristöä sekä saatavuutta kestävä liikenteen kannalta kehitetään. Täydennysrakentaminen alueella on suunniteltava ja toteutettava laadukkaasti ja kokonaisuutena huomioiden ympäristön arvot sekä lähivirkistykseen tarpeet. Alueen uusien rakennuspaikkojen muodostamisen tulee perustua asemakaavoitukseen. Lisäksi alue kuuluu kehitettävään intensiivisen joukkoliikenteen alueeseen, joka on esitetty yleiskaavakartassa 3/3. -Taajama- ja kyläprofiilit on selostettu tarkemmin kaavaselostuksessa. -Lentokentän aluetta halutaan kehittää mahdollistaen sekä lentotoiminnan että virkistyskäytön tulevaisuudessa. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä annetut melutason ohjeet. Lentokentän ympäristössä taitaan myös mahdollisuus Nummelanharjun virkistyskäytölle sovittamalla lentotoiminta ja virkistykseen tarpeet yhteen. -Tällä yleispiirteisellä strategisella yleiskaavalla ohjataan maankäyttöä yleispiirteisesti, eikä se ota kantaa tuleviin mahdollisiin kuntaliitoksiin. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Jokikunta ja Vanjärvi ”Vanjärvi-seura ry ei voi hyväksyä tapaa, jolla kaksi itsenäistä ja elinvoimaista kylää - Jokikunta ja Vanjärvi - on niputettu yhteen. Aluetta voidaan tuki kehittää kokonaisuutena, mutta ei häivyttämällä toista. Vihdin kannattaa mieluummin ylpeästi nostaa Vanjärven kaltaista aktiivista kylää, joka mm. sijoittui toiseksi Vuoden kylä -kilpailussa vuonna 2018, kuin painaa alaspäin. Tämän vuoksi esitämme, että kirjoitusasu ”Jokikunta-Vanjärvi” sijaan strategisen yleiskaavan dokumenteissa kautta linjan käytetään kirjoitusasua ”Jokikunta ja Vanjärvi”. Samoin esitämme poistettavaksi sivun 43 täysin perustelematonta lausetta ”Kehittämisen painopiste Jokikunnan alueella.” Vanjärven kylä on kasvanut ja kehittynyt voimakkaasti koko 2000-luvun, mikä näkyy mm. koulun oppilasmäärässä, ja on selvää, että luontaisestikin näin suotuisasti kehittynyt kylä sopii kunnan kehittämisalueeksi siinä kuin naapurinsakin.” ”Kartta merkintä harhauttaa ajattelemaan, että Vihdissä olisi kylä nimeltä Jokikunta-Vanjärvi ja	-Kyliä on tarkasteltu kaavaselostuksessa esiteltyjen tekijöiden avulla. Kasvukylät on määritelty tämän tarkastelun kautta. Tarkastelujen sekä Jokikunnan ja Vanjärven kyläalueiden vähäisen rakentamispaineen vuoksi on nähty tarkoituksenmukaisimmaksi muodostaa näistä kyläalueista yksi osayleiskaavoitettava alue, jota tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena. Tämä ei tarkoita kyläalueiden erillisyyden ja erityisten tekijöiden häivyttämistä vaan ohjaa osayleiskaavojen laatimista. -Kehittämisen painopiste on osoitettu Jokikunnan alueelle, joka on maakuntakaavan kyläverkoston mukainen kylä. Muutokset: -Kirjoitusasu Jokikunta-Vanjärvi muutetaan kaavadokumenteissa muotoon Jokikunta ja Vanjärvi. -Vanjärven kyläkuvausteksti korvataan ajankohtaisemmalla muistutuksen mukaisella tekstillä.

että kylät olisivat yhdistyneet tai yhdistymässä. Näin ei ole ja mm. Jokikunnalla on oma postinumeronsa 03430 mikä on hyvä asia.” ”Pyydämme ystävällisesti korvaamaan tämänhetkisen Vanjärven kyläkuvauksen lähettämällämme asiallisella tekstillä.”	
Kasvukylien suhde muihin kyliin ”Palojärven alue irrallaan kasvukylästä. Turunväylän eteläpuolinen Palojärven alue on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi, kun taas Turunväylän pohjoispuolella oleva ja kaikista pääväylistä pois-päin suuntautuva Tervalampi on merkitty kasvukyläksi, jonne halutaan ohjata hajakenttämistä. Käytännössä siis hyvin lähellä uutta työpaikka- aluetta oleva, palvelujen (Nummela, Veikkola, Huhmarin koulun koulu) suhteenkin Tervalampea paremmassa asemassa oleva alue halutaan jättää asuinrakentamisen ulkopuolelle ja ohjata asuminen sekä palvelujen että liikenteen kannalta epäedullisemmalle alueelle. Jos tämä on todella strateginen tarkoitus, pitäisi asia ilmaista selvemmin, esimerkiksi määrittämällä Palojärven alue rakennuskielto- tai selvitysalueeksi.” ”Onko useita kyliä jätetty tietoisesti pois ja siten ne vähitellen tapetaan kun ei niihin saada rakennuslu- pia. Otetaan vaikka esimerkiksi Irjalan ja Koikkalan kylät. Irjala on merkitty jalokivellä, Koikkalaa ei ole kartassa, ne ovat kuitenkin elinkelpoisia kyliä. Koikkalan jälkeen tulee Härtsilä, sitäkin ei ole olemassa kartassa.” ”Näistä kylien saamisesta Vihtiläisiin karttoihin on väännetty pitkään ja hartaasti. Ei haittaisi mieles- täni lisätä kylien nimiä karttoihin vahvistamaan paikallisuutta ja tunnettuutta. Olisi todella hienoa, jos joka kylällä olisi vielä oma postinumeronsakin, niin mm. tilastojakin olisi helpompi seurata.” ”prosenttianalyysi näyttää masentavalta ja varsin- kin ajatellen ehkäpä Vihtiin muuttavaa henkilöä tai perhettä. Myös kylien niputtelu tilas- tossa ei tee oikeutta. Eli perheiden määrä on kas- vanut erittäin hienosti Vihdissä ja ainoastaan taan- noisten kyläkoulusotien aikaan on nähtävissä per- heiden määrässä pientä hikkaa.”	-Tervalampi on osoitettu osayleiskaavoitettavaksi kasvukyläksi selostuksessa esitettyjen tekijöiden perusteella. Lisäksi siihen on vaikuttanut Numme- lan taajaman läheinen sijainti, joukkoliikenne, Huhmarin asemavaraus sekä merkittävä rakenta- mispaine Tervalammen puolella. Kylien tilannetta voidaan tarkastella uudestaan seuraavilla päivitys- kierroksilla. -Osayleiskaavoitettaviksi osoitetut valitut kasvuky- lät on valittu selostuksessa esitettyjen tekijöiden perusteella. -Strategisessa yleiskaavassa ei määritellä postinu- meroita eikä tilastoalueita. On eri asia merkitä kylien sijainti yleiseen käyttöön tarkoitetulla kartal- la, kuten opaskartalla, kuin kaavakartalla. Kaavaan osoitetut kylät on merkitty kaavakarttaan selostuk- sessa esitettyjen tekijöiden perusteella perustuen maankäytön kehittämisen painopisteisiin. -Perheiden määrä on voinut kasvaa, mutta lapsien ja asukkaiden määrä haja-asutusalueella on koko- naisuudessaan vähentynyt ja vähenee edelleen. Tämä selittyy lapsimäärän alenemisella ja haja- asutusalueilta pois muuttamisen lisääntymisellä. Tarkkaa tietoa ilmiön syistä ei kuitenkaan ole saa- tavilla. -Kyliä koskevat tiedot on yhdistetty tilastoalueisiin, koska kyläkohtaista tietoa ei kerätä. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Rakennuspaikat	

<i>"Palajärven kylän moottoritien eteläpuolisen alueen tulisi omata edelleen normaali hajarakennusoikeus. Nykyisen emätiläkäsittelyn mukaan eräillä maanomistajilla on edelleen käyttämätöntä rakennusoikeutta. Tämä heidän oikeutensa on turvattava jatkossakin. Lisäksi esimerkiksi maatilamatkailuun turvattavia hankkeita tulisi voida kehittää. Kylällä on nykyään tämän tyyppistä toimintaa harjoittava maatila."</i> <i>"Haen rakennusoikeutta rakennuspaikalleni. Perusteena työpaikkojen säilyminen viereisellä päätilalla, josta kyseinen kiinteistö on aiemmin lohkottu. Alueella ei ole rakennuskieltoa."</i>	-Strategisessa yleiskaavassa esitetään kasvukylät, joita tullaan kehittämään kaavoituksellisin keinoin, sekä maaseudun kulttuurikylät, joissa säilyttämään maaseutumaiset asumisolosuhteet. Kasvukylämerkintä osoittaa kylät, joihin pyritään laatimaan osayleiskaava. Kaava ei määrittele rakennusoikeutta kylissä tai niiden ulkopuolella eikä ota kantaa kasvukylä ulkopuolisen hajarakentamisen mitoittamisen ja ohjaamisen keinoihin. -Strateginen yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön ohjaamisen suunnitelma, jolla ei oteta kantaa rakennusoikeuden määrään, eikä myönnetä rakennuslupia. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Yhdyskuntarakenne yleisesti <i>"Kaavaselostus käsittelee vain vakinaista asutusta ja sen ennustettua kehitystä. Mihin ovat unohtuneet Vihdin vapaa-ajan asunnot ja asukkaat, jotka toisaalta käyttävät palveluita ja siten lisäävät toimeliaisuutta kunnassa ja toisaalta aiheuttavat välillisesti myös kustannuksia. Onko kaavaskenaarioissa tullut esiin se, että joskus tulevaisuudessa lainsäädäntö voi mahdollistaa kaksoiskuntalaisuuden ja verotulojen jaon"</i> <i>"Asutuksen leviämistä haja-asutusalueille pyritään jarruttamaan esim. vetoamalla koulukuljetusten kalleuteen. Haja-asutusalueiden asukkaiden oletetaan sitä vastoin huolehtivan itse infran ylläpidosta (s. 57). Tosiasiassa haja-asutuksen laajenemisen myötä myös ympäristövalvonnan kustannukset nousevat. Ympäristön kannalta jätevesien keskitetty käsittely on kiinteistökohtaisia ratkaisuja parempi vaihtoehto (s. 101), vaikka se aiheuttaakin lisärakentamistarvetta jätevesipuhdistamoihin."</i>	-Strategisen yleiskaavan tarkoitus ei ole spekuloida tulevia mahdollisia lakimuutoksia. Vapaa-ajan asukkaiden oleskelua kunnan alueella ei tilastoida, joten asian arvioimiseen ei ole olemassa lähtötietoja. Asiaan voidaan tarkemmin kantaa kaavan tulevilla päivityskierroksilla, mikäli tähän nähdään tarvetta. -Strateginen yleiskaava ei rajoita tai kannusta rakentamista haja-asutusalueella mutta pyrkii ohjaamaan syntyvän rakentamisen kyläkeskuksiin ja niiden läheisyyteen. Hajakeskittämällä rakentamista kyliin voi myös yhdyskuntateknisten verkostojen rakentaminen tulla ajankohtaiseksi. -Jätevesien puhdistamisen periaatteet määritellään Vihdin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa, joka tullaan päivittämään tulevaisuudessa. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Kirkonkylä <i>"Vihdin kunnalla on ollut vuosikausia aikaa maakuntakaavan valmisteluissa ilmoittaa Vihdin kirkonkylän kasvusuunnat. Vähäkylän aluetta ei ole ilmoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Strategiseen yleiskaavaan Vähäkylän alueelle on tullut punertava "tiivistyvä taajama" merkintä tähän nykyiseen versioon yleiskaavasta. Tätä merkintää ei ole ollut vuoden 2018 syksyllä yleiskaavan valmisteluasiakirjoissa. Herää kysymys, mikä kunnan elin ja milloin on tämän päätöksen tehnyt ja missä"</i>	-Yleiskaavan tehtävänä on yleispiirteinen maankäytön ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen, jolla ratkaistaan eri toimintojen kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden sijoittaminen. Yleiskaava sisältää tavoitellun kehityksen periaatteet ja ohjaa alueen asemakaavojen laatimista. Strateginen yleiskaava kuvaa eri toimintojen volyymien määrää eikä niinkään näiden tarkkaa sijaintia. Ruuduista muodostuvat alueet kuvaavat maankäytön pää-

<i>kokouksessa? Minä en ole tällaista päätös nähnyt missään eikä siitä ole maanomistajia informoitu millään tavoin."</i> <i>"Alueen määrittäminen taajamatoimintojen alueeksi on jo nykyisen maakuntakaavan vastaista eikä sovi myöskään Uusimaa 2050-kaavaehdotukseen, jossa Vihdin kirkonkylä on nk. "pieni keskusta", jonka olemassa oleville (toisin sanoen päätösvaltaisten toimielinten eli kh, kv hyväksymille asemakaavoitetuille taajama-alueille) taajamatoiminnoille ei ole esitetty kehittämis- vyöhykkeitä (tarkoittaa laajentamisalueita)."</i> <i>"Voimassaolevan Uudenmaan maakuntakaavan kaavamerkintöjen mukaan merkinnän "Taajamatoimintojen alue" (joihin Vähäkylänniemi ei tällä hetkellä kuulu) suunnittelumääräys sisältää mm., että "Rakentamattomat rannat ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön."</i> <i>"Taajamarakennetta tai taajamatoimintojen aluetta Vihdin Kirkonkylässä ei voida "tiivistää" värityksellä kartalla merkintä sinne, missä taajamatoimintoja ei ensinkään ole tai edes taajamatoiminnot mahdollistavaa asemakaavaa ei ole lainmukaisesti hyväksytty kunnan toimitelmissä. Jos taajamaa halutaan kasvattaa/laajentaa, Vihdin strategisessa yleiskaavassa alueelle tulee osoittaa mm. Nummelassa käytetty "Taajamarakenteen (pää)kasvusuunta" -merkintä."</i> <i>"Taajamarakennetta tai taajamatoimintojen aluetta Vihdin Kirkonkylässä ei voida "tiivistää" värityksellä kartalla merkintä sinne, missä taajamatoimintoja ei ensinkään ole tai edes taajamatoiminnot mahdollistavaa asemakaavaa ei ole lainmukaisesti hyväksytty kunnan toimitelmissä. Edellä olevan perusteella katson, että "tiivistävä taajama" -merkintä on maakuntakaavan vastainen eikä maakuntakaavan taajamatoimintojen aluetta voi venyttää maakuntakaavamerkinnöistä poikkeavasti."</i> <i>"Jos taajamaa halutaan kasvattaa/laajentaa, Vihdin strategisessa yleiskaavassa alueelle tulee osoittaa mm. Nummelassa käytetty "Taajamarakenteen (pää)kasvusuunta" -merkintä."</i>	käyttötarkoitusta. Toimiva yhdyskuntarakenne syntyy sovittamalla eri kaavamääräysten alaisten alueiden maankäyttö yhteen vierekkäisillä kaava-alueilla. Nyt laadittu yleiskaava on hyvin yleispiirteinen, vastaten ensisijaisesti yhdyskuntarakenteen strategiseen ohjaustarpeeseen. -Tiivistävä taajama -merkintä kohdistuu Nummelaan sekä Kirkonkylään. Näissä tarkoitus on kaavamääräyksellä luoda toiminnallisesti sekoittunutta kaupunkimaista rakennetta ja mahdollistaa ympäristöön sopiva laadukas rakentaminen. Alueet ovat asumisvaltaisia, mutta asumisen yhteyteen voi sijoittaa myös muita toimintoja. Kirkonkylällä täydennysrakentaminen tulee sopeuttaa arvokkaaseen kylämaiseen miljööseen ja kulttuurimaisemaan. -Taajama-alueen kehittäminen ratkaistaan aina asemakaavoituksella. Näin ollen aluerajaukset, tarkempi maankäyttö ja alueiden toiminnot täsmentyvät maankäytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Mahdollinen lisärakentaminen alueella siis perustuu tarkempaan suunnitteluun, jossa määritellään tarkemmin rakentamisen sijainti ja määrä. Etelä-Nummelaan osoitettu taajaman laajentumisalue -merkintä osoittaa raideliikenteeseen nojautuvan merkittävän taajamarakenteen laajenemissuunnan. Muilla alueilla käytetty merkintä tiivistävästä taajamasta osoittaa olevan taajaman yhdyskuntarakenteen tavoitetilaa tulevaisuudessa. Taajaman tiivistyminen ei tarkoita ainoastaan täydennysrakentamista olevan yhdyskuntarakenteen sisällä vaan voi sisältää myös taajaman vähäistä laajentumista sen nykyisillä reuna-alueilla. Nämä vähäiset taajamarakenteen muutokset on osoitettu tiivistävä taajama -merkinnällä, joka sisältää useita eri toimintoja ja tiivistymisen muotoja. Merkinnän tarkoituksena ei ole lisätä rakentamista olemassa oleville asuinkiinteistöille maanomistajan tahdon vastaisesti. -Tämä kaava korvaa maakuntakaavan tällä alueella tullessaan voimaan. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
---	--

muistutus	vastine
Vesihuolto <i>"Vesiosuuskuntamme vahvistettu toiminta-alue tulee liittää/näyttää Vihdin uudessa rakennusjärjestyksessä."</i> <i>"vihtiläisiltä vesiosuuskunnilta ei ole pyydetty lausuntoja käsittelynalaisesta strategisesta yleiskaavasta. Vesihuolto-asioista vain Vihdin Vesi on mainittu lausunnonantajana. Vihdin kylissä toimivat yksityiset vesiosuuskunnat ovat "paikallisia vesilaitoksia" joita koskevat samat vesilain määräykset, vastuut ja velvoitteet kuin kunnallistakin vesilaitosta. Kylissä jo rakennetut vesihuoltoverkot ovat "rakennettua infraa" joka on huomioitava Vihdin rakennusjärjestyksessä."</i> <i>"Vihdin vesihuollon kehittämissuunnitelmasta toteamme seuraavaa: Suunnitelma on Tapio Lankisen insinööritö vuodelta 2010. Suunnitelma sisältää monin paikoin vanhentunutta ja virheellistäkin tietoa mm. Tervalammen vesiosuuskuntaa suositellaan perustettavaksi. Tervalammen kyläkarta sivulla 40, KUVA 16, on rajattu niin että Tervalammen koulun ja kyläkeskuksen alue jää kuvan ulkopuolelle. Näin myös Tervalammen vesiosuuskunnan vahvistettu toiminta-alue ja rakennettu vesihuolto jää kokonaan kartan ulkopuolelle. Lakisäätöinen Vihdin kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma on pikaisesti uusittava ja saatettava ajan tasalle."</i> <i>"Etelä-Nummolan uusi jäteveden puhdistamo. Strategialuonnoksessa mainitaan, että Etelä-Nummolan työpaikka-alueen tuntumaan rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Sen sijaan puhdistettujen jätevesien laskusuunnasta ei ole kerrottu selkeästi. On vain viitattu Kirkkonummelle (Espooseen) suuntautuvasta runkolinjavarauksesta, mutta ei ole yksikäsitteisesti todettu puhdistamon ja poistotukien keskinäistä riippuvuutta."</i> <i>"Vihdin kunnan ei pitäisi rakentaa uutta omaa puhdistamoa ollenkaan. Blomin mäen puhdistamo on ainoa oikea paikka Vihdin jätevesille. Tämä suurpuhdistamo kykenee selviämään mistä tahansa tulevaisuuden puhdistusvaatimuksista niin määrän kuin laadunkin suhteen. Tulee varmasti kokonaisedullisemmaksi kuin pieni rajoitetuin tehoin varustettu oma puhdistamo. Yleensäkin käytännös-</i>	-Strateginen yleiskaava ja rakennusjärjestys ovat erillisiä dokumentteja, jotka käsitellään kumpikin omana prosessinaan. Yleiskaavalla ei voi vaikuttaa rakennusjärjestyksen sisältöön. -Vesiosuuskunnat ovat halutessaan voineet antaa muistutuksia lausuntojen sijaan. -Vihdin kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma tullaan päivittämään lähivuosina. -Strateginen yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnittelun kaava, jossa ei oteta kantaa tarkempiin vesihuollon ratkaisuihin, vaan nämä asiat ratkaistaan tarkemmassa vesihuollon suunnittelussa. Strategista yleiskaavaa on kuitenkin päivitetty vesihuollon suunnitelmien osalta, erityisesti liittyen Etelä-Nummolan osayleiskaavaan. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia. Vesihuollon suunnitelmia on päivitetty selostukseen.

sä lähes koko Vihdin asujaimisto pitäisi liittää tähän järjestelmään ympäristösyistä. Putken runkolinjan on kuljettava työpaikka-alueen kautta Palojärven pohjoispuolitse 110 tien vierellä.”	
Hulevedet Ehdotusselostuksessa on yleisesti viitattu hulevesien pois johtamiseen rakennetuilta alueilta. Suunnitellun tuotanto- ja varastotoiminnan laajennusalueen hulevedet tullaan todennäköisesti jatkossakin johtamaan – omistaman maatalan suuntaan. Hulevesien ja ilman mukana kulkeutuu monenlaisia epäpuhtauksia, jotka vaarantavat maatalouselinkeinon (elintarvike- ja rehuntuotannon) harjoittamista. On todennäköistä, että alueelle ei tulla rakennuttamaan esimerkiksi erillistä hulevesiviemäriä päästöjen hallitsemiseksi.	-Yleiskaava ohjaa hulevesien kestävään käsittelyyn. Kunkin alueen tai kiinteistön ratkaisut hulevesien hoitamiseksi määritellään tarkemmassa suunnitelmassa. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Tietoliikenneverkot ”Kunta voisi monen muun suomalaisen kunnan tavoin aktiivisesti edistää omaa houkuttelevuuttaan ja elinvoimaisuuttaan paremmilla tietoliikenneyhteyksillä. Tietoliikenneyhteydet ovat siis koko kunnassa elinvoimatekijä mikä siis sekä mahdollistaa digitalisoitujen palvelujen käytön kaikkialla kunnassa että takaa Vihtiläisten yrittäjien saatu vuutta globaalissa verkottuvassa markkinassa. Tämä tietoliikennenyhteyksien puuttuminen vyöhykemallista vaikuttaa vanhanaikaiselta lähestymistavalta.”	-Tietoliikenneverkkojen sijaintiin ei voi yleiskaavalla vaikuttaa, mutta tema on otettu huomioon selostuksen kohdassa 5.4 Asuminen. -FCG vyöhykemallia on mahdollista tarkastella uudelleen jollakin tulevilla päivityskierroksella Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.

Kaavan ilmiäisy, osallistaminen ja strategisuus

muistutus	vastine
Kaavan sisällön laajuus ”VISY dokumentteja tutkiessa jää kaipaamaan ihan erilliset ilmastomuutokseen keskittyvät strategiat – Näin myös näiden strategioiden hallinnollinen käsittely olisi helpompaa, kun strategiat ja niihin liittyvä tulosten raportointi olisi käsiteltävissä erikseen strategisesta yleiskaavasta. Toisaalta strateginen yleiskaava voisi sitten olla se toteuttava suunnitteluväline millä kys. strategioita pystytään toteuttamaan.” ”VISY dokumentaatioissa on erittäin paljon viittauksia MAL-sopimukseen. Olisiko syytä tehdä ihan erilliset MAL-sopimusta avaavat esitykset irrallisen VISY strategisesta selosteesta ja kertoa miten MAL sopimuksen eri vuosille jaksotetut tavoitteet	-Yleiskaava on ikään kuin tietopankki kunnan asioiden nykytilanteesta sekä tulevaisuuden tavoitteista, jossa laaja tietomäärä on yksien kansien välissä tiiviissä paketissa. Erilliset dokumentit ja yleiskaava tukevat toisiaan. -Esimerkiksi ilmastomuutokseen liittyvä strategia-työ on ollut alkutekijöissään kaavan valmistelun käynnistyessä ja valmistunut vasta äskettäin. Näin ollen nyt hyväksytyssä ilmastostrategiassa (SECAP) ja yleiskaavan selostuksessa on käsitelty osittain päällekkäisiä asioita. -On totta, että optimitilanteessa kunnan strategioiden tulisi selkeästi ohjata niitä toteuttavia työka-

pyritään saavuttamaan .”	luja, kuten kaavoja. Kaavaa valmisteltaessa kunnan strategiatyö on ollut vielä monilta osin kesken-eräistä, jonka vuoksi kaavaa ei ole voitu integroida strategioihin parhaalla mahdollisella tavalla. Kunta on tehnyt aktiivista strategiatyötä ja yleiskaavan tulevilla valtuustokausittaisilla päivityskierroksilla sitä voidaan päivittää vastaamaan selkeämmin strategioita. Strateginen yleiskaava on täysin uudenlainen suunnittelun väline Vihdissä ja on luonnollista, että eri ohjelmien synkronointi yleiskaavan valmisteluun ei ole välittömästi optimaalista. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Osallistaminen <i>”Avoimen demokratian nimissä osallistamissuunnitelmat tavat toimia vaativat mielestäni remonttia ja nykyaikaistamista. Tähän tarjoaa mm. tämä otakantaa-palvelu hyvän toimintatavan, varsinkin mikäli kuntamme sen ottaisi aktiivisesti käyttöön kaikissa osallistamissuunnitelmissaan. Kannattaa käydä tutustumassa Ympäristöhallinnon yhteiseen verkkopalveluun, mistä löytyy paljon tietoa myös osallistamisesta.”</i>	-Kunnan tavoitteena on osallistaa monimuotoisesti ja kehittää vuorovaikutusta. Uudet ideat osallistamisen kehittämiseksi ovat aina tervetulleita. -Tämän hetkisen arvion mukaan Otakantaa-palvelu on haastava foorumi palautteen antoon jo henkilöresurssien näkökulmasta. Foorumin keskustelu- luontoisuus ja nimettömyys vaikeuttavat asian jatkuvuuden ja merkityksen seuraamista, mikä sekoittaa ja hankaloittaa osallistamisprosessia kokonaisuutena tarkastellen. Käytettäviä osallistamismenetelmiä arvioidaan ja kehitetään kuitenkin jatkuvasti. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
MAL-suunnitelma <i>”MAL-sopimuksessa Helsingin seudun kunnat ja valtio keskenään sopivat kaavoittamiseen, rakentamiseen ja liikennehankkeisiin liittyvistä tavoitteista.’ Toivottavasti työnalla oleva MAL sopimus tukee koko Vihdin kehittämistä ja MAL-sopimusta ei käytetä rakennuslupien epäämiseen haja-asutusalueilla.”</i> <i>”Samalla sivulla todetaan, että ”MAL 2019 suunnitelma hyväksytään keväällä 2019, minkä jälkeen tehdään uusi MAL -sopimus vuosille 2020 -2023.”. Mutta ilmeisesti tätä MAL 2019 suunnitelmaa ei ole näiden Vihdin Strategisen Yleiskaavan dokumenttien joukossa.”</i> <i>”VISY dokumentaatiossa on erittäin paljon viittauksia MAL-sopimukseen. Olisiko syytä tehdä ihan erilliset MAL-sopimusta avaavat esitykset irralleen VISY strategisesta selosteesta ja kertoa miten MAL</i>	-MAL-suunnitelma on seudullinen maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisen suunnitelma, jonka seudun kunnat solmivat valtion kanssa. Suunnitelmassa määritellään seudun maankäytön kehityksen tavoitteet sekä tätä tukevat liikenne- ratkaisut. Kun kunta on sitoutunut suunnitelmaan, ohjaa se osaltaan kunnan kehittämistä. Suunnitelma ohjaa seudun kuntien kehityksen suuntaa ja painopisteitä mutta suoraan yksityiskohtaista suunnittelua. MAL-sopimuksen mukaan kehityksen painopiste on suurimmissa taajamissa mutta tämä ei estä kehitystoimenpiteitä tai rakentamista haja-asutusalueilla. Yleiskaavassa on erikseen määritelty kasvukylät, joita tullaan kehittämään kaavoituksellisin keinoin. -Tausta-aineistossa on lueteltu MAL-suunnitelman dokumentit sekä url-linkki näihin. MAL-suunnitelmaa ei ole tuotettu tätä kaavaa varten,

<i>sopimuksen eri vuosille jaksotetut tavoitteet pyritään saavuttamaan. Näin varsinkin, jos MAL-sopimusta tehdään uusiksi tuleville vuosille ja tavoitteet elävät.”</i>	jolloin sitä ei myöskään ole liitteenä muiden dokumenttien joukossa. -Strateginen yleiskaava päivitetään valtuustokausittain, jolloin voidaan reagoida mahdollisiin muutoksiin seutusuunnittelun linjauksissa. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Sanasto, selkokieliyys <i>”Tämä yleiskaavaehdotus on maallikolle liian monimutkainen. Yleisen linjan tämän tyyppisissä selostuksissa pitäisi olla selkokielineen. Ehdotan, että kunta laatii uuden selkokielineen version, jossa lyhyesti ja ytimekkäästi tuodaan kaavaan liittyvät oleelliset asiat esiin.”</i> <i>”Täytyy myöntää, että strategisesta yleiskaavasta pitäisi olla sellainen ytimekäs ja myyvä ”kuntaanmuuttajan” versio, jonka löytäisi helposti vihti.fi sivustolta.”</i> <i>”Strategisen yleiskaavan ”Tarina 2050:n” merkitys on mielikuvan luominen tulevaisuudesta. Pienillä muutoksilla tarinasta tulee ymmärrettävämpää suomea”</i> <i>”Jo kaavaluonnoksesta jättämässämme mielipiteessä (7.12.2018) ehdotimme, että kaavoittaja laatisi terminologisen sanaston, jossa käytettyjen termien (esim. kylätimantti, kyläbrändäys, huippu-tuottavuuden yritysalue, hajakeskittävä kyläkehitys, viherhelmi, yhdyskuntarakennekudos, jne.) käsitteet avattaisiin. Tätä ei kuitenkaan löydy nyt lausunnolle asetetusta kaavaehdotuksesta. Käytetty keskeinen terminologia selityksineen voisi sijoittua heti sisällysluettelon jälkeen ennen Johdanto-lukua.”</i> <i>”Kunnan strategiat voisivat olla erillisissä dokumenteissa selkeyden vuoksi ja jotta VISY olisi keveämpi (esim. teemoissa ilmastonmuutos, joukko-liikenne...)”</i>	-Luettavuutta ollaan parannettu lisäämällä kaavaselostuksen alkuun sanasto käytetyistä termeistä ja tekstiä on myös pyritty selkeyttämään. Strategisen yleiskaavan selostus on pohjimmiltaan tekninen dokumentti, mikä voi sisältää vaikeastikin hahmotettavia kokonaisuuksia. Vaikka näitä asioita pyritään selkokielistämään, asettaa maankäyttö- ja rakennusasetus vaatimuksia selostuksen sisällölle. Koko kunnan alueelle laadittavan kaavan laatimisessa tulee ottaa huomioon laajasti erilaisia tekijöitä ja käyttää parasta saatavilla olevaa tietoa, mikä väistämättä lisää omaksuttavan ja tuotettavan tiedon määrää. Joskus tämä laaja määrä tietoa voi olla hyvinkin työlästä omaksua, mutta jotta voidaan saavuttaa paras mahdollinen kaavaratkaisu, on nämä tiedot sisällytettävä siihen ja otettava huomioon valmistelussa. -Yleiskaavan tavoitteita ja sisältöä on pyritty tiivistämään ja yksinkertaistamaan Vihti 2050 –tarinalla sekä vaikutustenarvioinnin teemoittaisten osioiden lopusta löytyvillä yhteenvedoilla. Yleiskaavan tulevilla päivityskierroksilla kaavan ilmaisua voidaan selkeyttää ja tiivistää edelleen. -Yleiskaava on ikään kuin tietopankki kunnan asioiden nykytilanteesta sekä tulevaisuuden tavoitteista, jossa laaja tietomäärä on yksien kansien välissä tiiviissä paketissa. Erilliset dokumentit ja yleiskaava tukevat toisiaan. Muutokset: -Kaavan selkokielistämiseksi laaditaan selostuksen alkuun sanasto, jossa keskeiset käsitteet on avattu.
Merkinnät <i>”Sekä kartassa 1/4 että kartassa 2/4 ’Virkistysalueeksi’ on merkitty Männistönlammen itäpuolelta laaja alue yksityisen maanomistajan talousmetsää. Merkinnän alle jää myös kaksi huvilaa/saunarakennusta, joista toinen on omalla ton-</i>	-Moksin virkistysalueen merkinnän rajausta tarkennetaan. -Konian ja Rokokallion alueiden merkinnät on poistettu kaavaratkaisusta. Näitä tarkennetaan Moksin

tillaan. On tarkoituksenmukaista, että virkistysalueen rajausta tehdään täysin uudelleen ja pohjaksi otetaan kiinteistörekisterikartta, koska karttamerkintä ei ole sopusoinnussa länsireunallaankaan kiinteistörajojen kanssa.” ”Konian ’Luonnonrauhan vyöhyke’ on itä- ja pohjoisreunaltaan rajattu väärin. Vyöhykkeen sisään jää Konianvuoren koillispuolelta Mokskosken rantakaava-alue kahden rakennuspaikan verran ja pohjoispuolelta seitsemän Moksjärveen rajoittuvaa loma-asunto. Kunnanhallitus ja -valtuusto hyväksyivät vajaa kaksi vuotta sitten rantakaavan, vaikka rantakaavan välittömästä rajautumisesta Natura-alueeseen huomautettiin. Strateginen yleiskaava tulee siten tässä valitettavasti ’jälkijunassa’. Nämä kaavoitetut rakennuspaikat ja loma-asuntotontit eivät enää täytä ’Luonnonrauhan vyöhykkeen’ kriteereitä.” ”Merkinnät ja määräykset’ -paperilla kohdekohtaiset merkinnät ’Konian erämaaelämykset’ on kirjoitettava kokonaan uudelleen. Jo mainittu otsikkokin on arvolatautunut ja poikkeaa muiden kohteiden otsikoista (jotka vain paikannimiä). Konian keskeisimmän osan muodostaa luonnonsuojelulain (196/1996, 64 § – 69 §) mukainen Natura-alue, jonka rajausta tehty EU:n lintu- ja luontodirektiivin mukaisesti. Direktiivissä ei puhuta mitään siitä, että luontokohdetta tulisi kehittää virkistyspainotteiseksi eli ”merkittäväksi virkistyspalvelukohteeksi”. Samalla kalliialueella oleva yksityisen Konianrauhan suojelualueen tarkoituksena on tukea Natura-alueen suojelutavoitteiden täyttymistä. Sekä suojelualueen nimi että muistaakseni myös suojelustatus viittaavat ennemminkin suojelun kuin virkistystoiminnan edistämiseen.” ”Kaavoittaja ei voi ’pestä käsiään’ kevyellä maininnalla, että ”...luontohaitat virkistys- ja matkailun keskeisissä kehityskohteissa on tunnistettu riskiksi...(s. 51)”. Kulkuyhteyksien järjestäminen, parkkipaikat, retkeilypolkujen merkintä ym. edellyttävät maanomistajien kanssa tehtäviä sopimuksia, mahdollisia käyttökorvauksia ja rakentamiskustannuksia. Sekä Konian että Rokokallion alue ovat tässä mielessä haastavia. ”Selostusosassa (s. 49) Natura-alueiden yhteydessä mainitaan, että ”alueelle luodaan merkittävä virkistys- ja luonnonrauhan kokonaisuus”. Koska ’virkistys- ja ’luonnonrauhan’ käsitteistä ei	alueen merkinnällä. -Luonnonrauhan ja virkistys- ja luonnonrauhan ristiriitaisuutta tai retkeilyn vaikutuksia luontoon on avattu selostuksen vaikutusten arvioinnin osuudessa Viheralueet sekä maa- ja kallioperä. -S.43 kuvassa 1 on tarkoitus havainnollistaa esimerkin tapaisesti, kuinka monet eri tekijät määrittävät kartalla kyseisiä alueita. Menetelmä on avattu selostuksessa tarkoituksenmukaisella laajuudella. -Sivulla 71 mainittu ’virkistystoiminta’ on dokumentilla neljäs merkinnöistä, johon kuuluu kohdekohtaiset merkinnät (kalastustoiminta, hevostalous ym.). Muutokset: - Moksen virkistysalueen merkinnän rajausta tarkennetaan. - Konian ja Rokokallion alueiden merkintä on poistettu kaavaratkaisusta. Näitä tarkennetaan Moksen alueen merkinnällä. -Liitekartalla 1 esitetyt asiat ovat siirtyneet kartalle 3/3. -Vaihdetaan tekstiin Ojakkala Olkkalaksi mainitun kuvan kohdalla. -Kaavakartta on oikeusvaikutteinen. Selostus avaa tarkentaen, mitä merkinnöillä tarkoitetaan. Näiden suhteessa ei ole ristiriitaa.
---	--

ole avattu ja määritelty, on vaikea ymmärtää, miten virkistystoimintoja voidaan sijoittaa siten että samalla turvataan alueen luonnonrauha. Rokokallion alue on sitä paitsi täysin yksityisomistuksessa. Mainitut alueet (Konia ja Rokallio) ovat oivallisia yksittäisten luontoretkeilijöiden kohteita. Sitä vastoin kohdekohtaisen merkinnän kehittämissanonta ”aluetta kehitetään monipuolisena matkailun, virkistuksen ja luontoon liittyvän toiminnan alueena” ei ole mahdollinen jokamiehenoikeuksien puitteissa.” ”Sivun 43 Kuvan 1 informaatioarvoa on vaikea ymmärtää. Kuvasta puuttuu mittakaava, ja värejä ei ole selitetty. Teksti mainitsee esimerkin olevan Ojakkalasta, kuva teksti taas Olkkalasta.” Sivun 43 rivillä neljä tarkoitettaneen, että vyöhykemallissa maaperätekijöistä ovat mukana turve, savi ja lieju. ”Sivulla 71 mainitaan rivillä 10 ja toiseksi viimeisellä rivillä ’virkistystoiminta’. Tällaista ei esiinny Kartan 2/4 ’Merkinnöissä ja määräyksissä’. Tarkoitetaanko virkistystoiminnalla samaa kuin karttamerkillä ’virkistysalue’?” ”Sivulla 77, luku 4.13.5 alkaa ”Yleiskaavakartassa 5/5 on osoitettu...” Aineisto ei kuitenkaan tällaista karttaa tunne. Tässä tarkoitettaneen Liitekarttaa 1, jossa siinäkin on väärä suhdelukumittakaava (1:80 000).” ”Luvuissa 4.13.1 – 4.13.5 pyritään selostamaan kaavakartoittain, mitä kaavoittaja on merkinnoilla ja määräyksillä tarkoittanut. Ajaako täsmentävä selostus mahdollisesti oikeusvaikutteisen kartan ohi tai ylitse?”	
Väestönkasvu ”Nummela levittäytyy aivan liian suurelle alueelle. Pienet kylät hävitetään. Suomen väestönkasvu on ollut viime vuosina noin puolen prosentin suuruusluokkaa. Väestöennusteen mukaan Suomen väestönkasvu tulee hidastumaan tulevaisuudessa, ja väestönkasvu jatkuu vain nettomaahanmuuton ansiosta.. Tämä tarkoittaa myöskin Vihtiä. Muutto-liikenne muualta on suuntautunut Espooseen Vantaalle ja Helsinkiin. Ei Vihtiin.” ”Löytyykö karttaa (tai tilastoa ikärakenteineen)	-Yleiskaava mahdollistaa tulevan kasvun mutta ei itsessään saa sitä aikaan. Nollakasvun perusteella valmisteltu kaava kuitenkin estäisi kaiken mahdollisen kasvun toteutumisen. Vihdin strategisen yleiskaavan tapauksessa voimakas väestönkasvu nojaa voimakkaasti raideyhteyden ja Nummelan junaseman toteutumiseen. Suurin osa kaavan mukaisesta väestönkasvusta tulee suuntautumaan aseman ympärille. -Vaikka suurin osa kasvusta pohjautuu raideyhtey-

<i>jossa näkyvät asukasmäärät nyt ja arviot tulevaisuudesta?”</i> <i>”Vihdin kunnan asukasmäärän kasvu on ollut vuosina 2014 - 2016 yhteensä, kolmessa vuodessa kasvu on ollut yhteensä 1,3 promillea ja tavoite on ollut vuosittain 1,5 prosenttia. Toteutuneen asukasmäärän lisäyksen pitäisi kasvaa 30 kertaiseksi jotta tavoite toteutuisi. Toteutunut väestömäärän lisäys on ollut 38 henkilöä kun tavoite on ollut vuosittain noin 400 henkilöä eli kolmen vuoden aikana olisi tavoitteen mukaisesti Vihdin kunnan asukasmäärän pitänyt kasvaa 1200 henkilöllä. Jokainen joka toimii reaali maailmassa ymmärtää, että jo useamman vuoden toteutuneen väestönkasvun ja tavoitetilan väliseen eroon aivan liian suuri, jotta se koskaan toteutuisi.”</i> <i>”Sivulla 11 mainitaan että Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Vihdin väkiluku tulee kasvamaan vuoteen 2040 mennessä 30822 asukkaaseen. Sivulla 15 kohdassa 4.1 Yhdyskuntarakenne rivillä 6 tämä Tilastokeskuksen fakta on muutettu lukuun 32000 asukasta. Ihmettelemme mihin tämä reilusti ylöspäin suuntautuva luku perustuu?”</i>	den toteutumiseen mahdollistaa kaava kunnan kehityksen ja asukasluvun nousun myös tilanteessa, jossa asemaa ei yrityksestä huolimatta saada. Tällöin kasvu on kuitenkin vähäisempää kuin aseman toteutuessa ja painottuu olemassa olevien taajamien sekä kylien täydentävään rakentamiseen. -Tilastokeskuksen väestöennusteesta löytyy tieto sekä tämän hetken väestöstä, että ennustettu tuleva väestön määrä. Nämä tilastot löytyvät Tilastokeskuksen internet-sivuilta. Yleiskaavan selostuksesta löytyy tieto kunnan asukasmäärän nykytilasta sekä väestömuutoksesta Vihdin sisällä. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
Kaavaratkaisun strategisuus <i>” – Nikkilänmäentien reunassa oleva AO-alue on säilytettävä maatalousalueena”</i> <i>”AO-tonttien muutos MA-alueeksi”</i> <i>”Miten kirkonkylässä on huomioitu ihmisten ikääntymisen vaikutus asumiseen? Ei mitenkään.”</i> <i>”Lasiruukintien toisella oleva VL alue on säilytettävä maatalousalueena”</i> <i>”Kirkonkylään ei tarvita lisää kaavavarantoa. Asemakaavoituksen toteuttaminen vaatii teiden ja infrastruktuurin rakentamista, joka on kallista. Kannattaa tarkoin harkita, onko tonteille kiinnostusta vai ei ole.”</i> <i>”Karttoja katsellessa herää kysymys, mitä Vihdin alueen ulkopuolella on. Asumisessa eivät kunnan rajat näy ja arjessa ympäristöllä on vaikutusta, jopa kaavoitukseen.”</i> <i>”Toivon, että kaavakarttaan merkitään valkoisella tilakeskuksemme ympäristö rantaan asti. Tämä vastaisi nykyistä ja tulevaa tilannetta ja olisi yhteinen myös muiden kiinteistöjen asuin ympäris-</i>	-Yleiskaava mahdollistaa tulevan kasvun mutta ei itsessään saa sitä aikaan. Nollakasvun perusteella valmisteltu kaava kuitenkin estäisi kaiken mahdollisen kasvun toteutumisen. Vihdin strategisen yleiskaavan tapauksessa voimakas väestönkasvu nojaa voimakkaasti raideyhteyden ja Nummelan juna-aseman toteutumiseen. Suurin osa kaavan mukaisesta väestönkasvusta tulee suuntautumaan aseman ympärille. -Vaikka suurin osa kasvusta pohjautuu raideyhteyden toteutumiseen mahdollistaa kaava kunnan kehityksen ja asukasluvun nousun myös tilanteessa, jossa asemaa ei yrityksestä huolimatta saada. Tällöin kasvu on kuitenkin vähäisempää kuin aseman toteutuessa ja painottuu olemassa olevien taajamien sekä kylien täydentävään rakentamiseen. -Tilastokeskuksen väestöennusteesta löytyy tieto sekä tämän hetken väestöstä, että ennustettu tuleva väestön määrä. Nämä tilastot löytyvät Tilastokeskuksen internet-sivuilta. Yleiskaavan selostuksesta löytyy tieto kunnan asukasmäärän nykytilasta sekä väestömuutoksesta Vihdin sisällä.

<i>töjen kanssa.”</i> <i>”Erillispientalorakentamisen trendi on ollut vahvasti laskusuunnassa, kuten kaavaselosteen sivulla 28 todetaan. Todetaan myös että parhaiten menestyvät kunnat ovat niitä, jotka pystyvät tarjoamaan monipuolisesti työpaikkoja, asumisen vaihtoehtoja sekä toimivia lähipalveluita ja hyviä joukkoliikenneyhteyksiä. Valitettavasti Vihdin Kirkonkylällä ei ole näistä mitään tarjolla. Tälläkään perusteella kiinteistömme alueen ottaminen mukaan strategiseen yleiskaavaan ei ole perusteltua eikä tarpeellista..”</i> <i>”Varautuminen tuleviin muutoksiin on hyvin heikosti otettu huomioon tässä yleiskaavassa.”</i> <i>”Eri suurennus/pienennyssuhteessa esitettävissä/jaettavissa kartoissa ei voi olla suhdelukummikaavaa; vain viivamittakaava. Kansalaisten oikeusturvaa nakertaa se, että tiedotustilaisuuksissakin esiteltiin kartat 2/4...4/4 pienennetyssä mittakaavassa. Kuhunkin karttaan liittyvät ’Merkinnät ja määräykset’ eri paperilla olivat erimittakaavaisia suhteessa itse karttaan. Karttamerkintöjen tulkinta muodostuu tällöin turhan vaikeaksi. Miksi kaikissa kartoissa ’Voimassa oleva osayleiskaava’ -merkinnät ovat kartassa (neliöruudukko) ja ’Merkinnät ja määräykset’ -paperilla (tuplasalmiakkiruudukko) täysin erilaisilla rasteroinneilla? Tarkoitetaanko merkinnöillä edes samaa asiaa?”</i> <i>”Selosteosassa (s. 62) kaikki neljä karttaa mainitaan oikeusvaikutteisiksi yleiskaavakartoiksi. Siten kartan 1/4 Yhdyskuntarakenteen ohjaus (pääkartta) ’Merkinnät ja määräykset’ -paperista tulisi otaksota poistaa yhdyssanan kaksi ensimmäistä osaa ’Yleiskaava’ ja merkitä muiden karttojen tapaan vain ’Kartta 1/4’. Jollei näin tehdä, voi erheellisesti saada vaikutelman, että vain kartta 1/4 on yleiskaavakartta ja kartat 2/4...4/4 ovat sille alisteisia. Toinen mahdollisuus on korjata kaikkiin neljään karttaan, että ne ovat yleiskaavakarttoja.”</i> <i>”Sekä kartassa 1/4 että kartassa 2/4 ’Virkistysalueeksi’ on merkitty Männistönlammen itäpuolelta laaja alue yksityisen maanomistajan talousmetsää. Merkinnän alle jää myös kaksi huvilaa/saunarakennusta, joista toinen on omalla tontillaan. On tarkoituksenmukaista, että virkistysalueen rajausta tehdään täysin uudelleen ja pohjaksi</i>	<i>-Yleiskaavan tehtävänä on yleispiirteinen maankäytön ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen, jolla ratkaistaan eri toimintojen kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden sijoittaminen. Yleiskaavaan sisältyy tavoitellun kehityksen periaatteet ja tällä ohjataan myös alueen asemakaavojen laatimista. Strateginen yleiskaava kuvaa eri toimintojen volyymien määrää eikä niinkään näiden tarkkaa sijaintia. Ruuduista muodostuvat alueet kuvaavat maankäytön pääkäyttötarkoitusta. Aluerajaukset, tarkempi maankäyttö ja alueiden toiminnot täsmentyvät maankäytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, eli osayleiskaavoituksessa ja asemakaavoituksessa. Toimiva yhdyskuntarakenne syntyy sovittamalla eri kaavamääräysten alaisten alueiden maankäyttö yhteen vierekkäisillä kaava-alueilla. Nyt laadittu yleiskaava on hyvin yleispiirteinen, vastaten ensisijaisesti yhdyskuntarakenteen strategiseen ohjaustarpeeseen.</i> <i>-Kaavan suurpiirteinen tarkkuustaso ja esitystapa huomioiden ei merkintöjä ole tarkoituksenmukaista poistaa tai muuttaa toiseksi yksittäisten kiinteistöjen kohdalla. Merkinnät eivät estä alueiden säilyttämistä nykyisessä käytössään.</i> <i>-Lasiruukintien lähetyville ei ole merkitty VL aluetta vaan metsävyöhyke, joka ohjaa maankäyttöä nimenomaan metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen edellytysten säilyttämiseen.</i> <i>-Nykyinen kaavavaranto sijaitsee merkittäviltä osin epäedullisilla paikoilla tai on teoreettista ja siten mahdotonta hyödyntää. Näin voi olla esimerkiksi koska rakennusoikeus sijaitsee jo rakennetulla tontilla, jolle ei pysty rakentamaan toista rakennusta, vaikka oleva rakennus on rakennusoikeutta pienempi. Kaavoitustarpeet harkitaan tarkkaan, ja asemakaavoitusta ohjelmoidaan vuosittain päivitettävällä ja valtuuston hyväksymällä kaavoitusohjelmalla.</i> <i>-Vihdin strategisella yleiskaavalla voidaan vaikuttaa vain oman kunnan rajojen sisäpuolella tapahtuvaan maankäytön suunnitteluun. Kaavalla voidaan nostaa esille kunnanrajat ylittävien suunnitelmien tarve ja täten ohjata yhteistyön kehittämistä. Jokainen kunta päättää kuitenkin itsenäisesti kaavamonopolin turvin omasta maankäytöstään.</i> <i>-Yleiskaava ohjaa asemakaavoja. Tiivistävä taajama</i>
--	--

<i>otetaan kiinteistörekisterikartta, koska karttamerkintä ei ole sopusoinnussa länsireunallaankaan kiinteistörajojen kanssa.”</i> <i>”Vihdin kunnalla on ollut vuosikausia aikaa ilmoittaa maakuntakaavaan Vihdin kirkonkylän kasvusuunnat. Kiinteistöjeni aluetta ei ole ilmoitettu taajamatoimintojen alueeksi tai kirkonkylän kasvusuunnaksi. Strategiseen yleiskaavaan on kuitenkin merkitty kiinteistöni kohdalle ”tiivistyvä taajama”. Vaatimukseni on, että kiinteistöni – – kohdalla pitää poistaa kokonaan punertava ”Tiivistyvä taajama” merkintä.”</i> <i>”Vihdin kunnalla on ollut vuosikausia aikaa maakuntakaavan valmisteluissa ilmoittaa Vihdin kirkonkylän kasvusuunnat. – – kiinteistön aluetta ei ole ilmoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Strategiseen yleiskaavaan – – kiinteistön kohdalle on tullut punertava ”tiivistyvä taajama” merkintä tähän nykyiseen versioon yleiskaavasta.”</i> <i>”Myöskään kirkonkylän kaavavarannon kasvattaminen tulevia tarpeita varten ei puolla alueen merkitsemistä taajamatoimintojen alueeksi. Kaavavarantoa on kirkonkylässä jo nykyisellään riittävästi. Ei ole myöskään perusteltua, että miksi juuri tämä peltoalue katsottaisiin taajamatoimintojen alueeksi, mutta viereistä peltoaluetta ei katsota sellaiseksi. Molemmat ovat yhtä lähellä asemakaavoitettua aluetta. Katson, että omistamani maa-alue tulee jättää viljelyskäyttöön soveltuvaksi alueeksi. Se sopii sellaisenaan alueen peltomaisemaan.”</i> <i>”Kirkonkylän kaavavaranto riittää reilusti jo nykyisellään tulevan asukasmäärän kasvuun ja tarpeisiin, eikä uusia alueita ole tarpeen ottaa yleiskaavaan mukaan. Tämän vuoksi ei ole perusteita ottaa – – kiinteistön alueita yleiskaavaan mukaan. Tämä ei ole millään perusteella tarpeellista. Tämä alue pitää säilyttää pelto - ja maanviljelysmaisemana kuten kaavaselosteen sivulla 41 todetaan alueesta yleensä.”</i> <i>”Omistamallani kiinteistöllä ei ole vaikutusta kirkonkylän kaavavarantoon, omakotitalojen kysyntään ja asukasluvun kasvuun. Omistamani kiinteistö tulee poistaa strategisen yleiskaavan taajamatoiminnoiksi merkityltä alueelta.”</i>	-merkintä ei ole verrannollinen siihen, missä tällä hetkellä on asemakaava. Maakuntakaava ohjaa alueiden hierarkiaa, mutta Uusimaakaava 2050 ei määrittele taajama-alueiden rajoja. Taajamien rajat eivät ole Vihdin yleiskaavassakaan tarkkarajaisia, kuten aikaisemmin on mainittu. Taajama voi olla toiminnoiltaan monipuolista. Tiiviin asutuksen lisäksi taaja-alueella voi sijaita esimerkiksi virkistysalueita. -Kartoissa on sekä mittajana että suhdeluku. Tiedotustilaisuudessa on voinut olla osassa printtejä tulostunut hieman väärä mittasuhte, mutta mittajana näkee oikean suhteen. Määräysten merkinnät ovat usein jo luettavuuden takia eri mittasuhteissa kuin kartalla olevat, mutta toki olisi hyvä olla johdonmukaisesti kaikissa printeissä sama koko. Suunnittelijat olivat paikalla tilaisuudessa, jotta epäselvyyksistä pystyi kysymään. Lisäksi epäselvyyksistä on voinut olla suoraan yhteydessä valmistelun aikana. -Kaikkien neljän kaavakartan merkinnät ja määräykset -dokumentissa luki yleiskaavakartta. Kaikkien kaavakarttojen yhteydessä sen sijaan luki pelkkä kartta. Muutokset: Ei aiheuta muutoksia.
---	--

"Vihdin kunnalla on ollut vuosikausia aikaa maakuntakaavan valmisteluissa ilmoittaa Vihdin kirkonkylän kasvusuunnat. Vähäkylän aluetta ei ole ilmoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Strategiseen yleiskaavaan Vähäkylän alueelle on tullut punertava "tiivistyvä taajama" merkintä tähän nykyiseen versioon yleiskaavasta. Tätä merkintää ei ole ollut vuoden 2018 syksyllä yleiskaavan valmisteluasiakirjoissa. Herää kysymys, mikä kunnan elin ja milloin on tämän päätöksen tehnyt ja missä kokouksessa? Minä en ole tällaista päätös nähnyt missään eikä siitä ole maanomistajia informoitu millään tavoin."

"Alueen määrittäminen taajamatoimintojen alueeksi on jo nykyisen maakuntakaavan vastaista eikä sovi myöskään Uusimaa 2050-kaavaehdotukseen, jossa Vihdin kirkonkylä on nk. "pieni keskusta", jonka olemassa oleville (toisin sanoen päätösvaltaisten toimitusten eli kh, kv hyväksymille asemakaavoitetuille taajama-alueille) taajamatoiminnoille ei ole esitetty kehittämisvyöhykkeitä (tarkoittaa laajentamisalueita)."

"Voimassaolevan Uudenmaan maakuntakaavan kaavamerkintöjen mukaan merkinnän "Taajamatoimintojen alue" (joihin Vähäkylänniemi ei tällä hetkellä kuulu) suunnittelumääräys sisältää mm., että "Rakentamattomat rannat ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön."

"Taajamarakennetta tai taajamatoimintojen aluetta Vihdin Kirkonkylässä ei voida "tiivistää" värillä kartalla merkintä sinne, missä taajamatoimintoja ei ensinkään ole tai edes taajamatoiminnot mahdollistavaa asemakaavaa ei ole lainmukaisesti hyväksytty kunnan toimielimissä. Jos taajamaa halutaan kasvattaa/laajentaa, Vihdin strategisessa yleiskaavassa alueelle tulee osoittaa mm. Nummelassa käytetty "Taajamarakenteen (pää)kasvusuunta" -merkintä."

"Taajamarakennetta tai taajamatoimintojen aluetta Vihdin Kirkonkylässä ei voida "tiivistää" värillä kartalla merkintä sinne, missä taajamatoimintoja ei ensinkään ole tai edes taajamatoiminnot mahdollistavaa asemakaavaa ei ole lainmukaisesti hyväksytty kunnan toimielimissä. Edellä olevan perusteella katson, että "tiivistyvä taajama" merkintä on maakuntakaavan vastainen eikä maakun-

<i>takaavan taajamatoimintojen aluetta voi venyttää maakuntakaavamerkinnoista poikkeavasti.”</i> <i>”Jos taajamaa halutaan kasvattaa/laajentaa, Vihdin strategisessa yleiskaavassa alueelle tulee osoittaa mm. Nummelassa käytetty ”Taajamarakenteen (pää)kasvusuunta ” -merkintä.”</i> <i>”Kaavaselostuksen sivulla 10 on todettu, että koko Vihdin väestönkasvun lisäys vuoden 2014 alusta vuoden 2016 loppuun on ollut 38 asukasta. Siis kolmen vuoden aikana väestönkasvu on ollut keskimäärin alle 13 asukasta vuodessa koko kunnassa. Sivulla 18 olevan taulukon mukaan väestönmuutos on ollut miinusmerkkistä kirkonkylässä lähes kaikissa ikäryhmissä eläkeläiset pois lukien. Tämän perusteella voidaan nähdä, ettei kirkonkylä ole kiinnostava asuinpaikka ja se realiteetti pitäisi ottaa huomioon yleiskaavan valmistelussa.”</i> <i>”Vihdin kirkonkylän arvioitu väestönkasvu on noin 800 henkilöä vuoteen 2050 mennessä. Väestönkasvun tavoitteen ollessa 1-1,5 %. Nykyiseen tilanteeseen nähden tämä arvio on täysin ylimitoitettu ja kasvu pikemminkin kääntyy miinusmerkkiseksi. Ihmisiä muuttaa mieluummin pois parempien palveluiden äärelle.”</i> <i>”Jos kirkonkylän keskustaan palveluiden välittömään läheisyyteen eli näköyhteyden päähän kaupoista tehdään kerrostaloasuntoja ikääntyville ihmisille, niille on kysyntää. Muille asumismuodoille ei ole tällä hetkellä kysyntää ainakaan paikallisten rakentajien mukaan. Kirkonkylän väestönkasvua ei voi laskea omakotitalosta haaveilevien lapsiperheiden varaan ellei heille ole tarjota kolmea aiemmin mainitsemaani asiaa.”</i> <i>”Kaavaselosteen sivulla 26 todetaan, että kaavavaraanto riittää jo nykyisellään kirkonkylän ennustetun väestön kasvun tarpeisiin.”</i> <i>”Kaavaselosteen sivulla 37 todetaan, että kirkonkylän mahdollisuudet ovat mittavat. Tämän on kaavasuunnittelija ilmeisesti kirjoittanut hurmioituneessa tilassa vailla todellisuuspohjaa. Kirkonkylän alue on hyvin rajallinen ja sen kehittämismahdollisuudet ovat myös hyvin rajalliset. Kirkonkylä ei ole edes kunnan suunnitelmissa painopistealueella. Kirkonkylän mahdollisuudet eivät todellakaan ole mittavat. Ne ovat todella suppeat.”</i>	
---	--

<i>"Kirkonkylässä palvelut ovat hyvin vaatimattomalla peruspalvelutasolla eikä siihen ole tulossa muutosta, koska palvelut on tarkoitus jatkossa keskittää Nummelaan ja uuteen Etelä- Nummelaan. Kirkonkylässä palveluiden lisääminen, koulukeskus ja liikuntahalli rakentamalla, eivät lisää kirkonkylän kiinnostavuutta yhtään. Väkimäärä ei ole lisääntynyt näiden rakentamisesta huolimatta."</i> <i>"Miten kirkonkylässä on huomioitu ihmisten ikääntymisen vaikutus asumiseen? Ei mitenkään. Nämä ikääntyvät ihmiset asuvat vielä omakotitaloissa, mutta heillä olisi toive ja tarve päästä asumaan kerrostaloon kirkonkylän keskustaan palveluiden äärelle. Kaupunkitutkija Leo Kososen mukaan nk. "pienissä keskuksissa" järkevintä on tiivistää keskustassa 400 m säteistä "kävelykehää". Tähän pitäisi Vihdissäkin pyrkiä."</i> <i>"Vihdin kirkonkylän arvioitu väestönkasvu on noin 800 henkilöä vuoteen 2050 mennessä väestönkasvun tavoitteen ollessa 1 -1,5 %. Tämä on täysin utopistista ajattelua, kun sitä verrataan toteutuneeseen kasvuun."</i>	
---	--